

December 1998 10

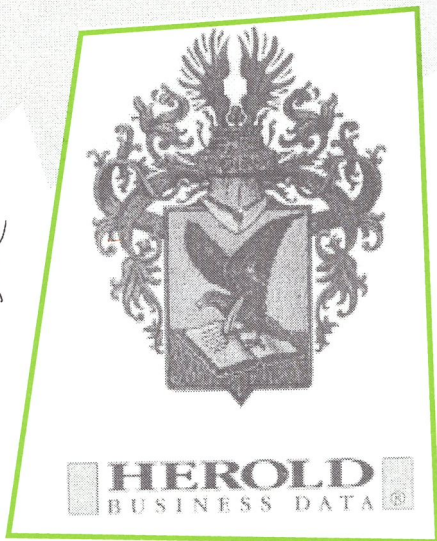
MédiuM

Časopis so skautským duchom

MYSLÉNÉ neznamená POVEDANÉ,
povedané neznamená POČUTÉ,
počaté neznamená POCHOPENÉ,
pochopené neznamená ODSÚHLASENÉ,
odsúhlasené neznamená UPLATNENÉ,
uplatnené neznamená VŠEOBECNE PRIJATÉ.

Vianočný úvodník

To máme vonku kosu, čo?

A tá tma! Ideš do školy - tma. Ideš zo školy - tma. Jeden by začal pozerat' okolo seba, kdeže je to ten polárny kruh.

Brat Pól zo Stupavy, predtým, než Istivo vymámil môj prísľub, že napíšem úvodník, viedol provokatívne hanlivé reči o tých nezodpovedných redaktoroch, čo začínajú úvodníky slovami: "Pán šéfredaktor ma požiadal, aby som napísal úvodník, a tak ho píšem..." Týmto brata Póla zo Stupavy pozdravujem a čakám, že ma za taký originálne neutrálny začiatok úvodníka pochválí.

To, že vonku udreli mrazy, niektorým chytřejším ľudom signalizuje veľku neďaleký prichod Vianoc. Vo výkladoch kvetinarstiev vidíme malé mechanické postavičky Santa Clausov, anjelov a Snehulienok, ako nám mávajú miniatúrnymi sviečkami a pokyvujú hlavami. (Výhodná kúpa 165 Sk/kus).

V elektrických sediace tety mamičky a tety bavičky ukrývajú v igelitkách na kolenách "adventskalendáre" pre svoje ratolesti. Už aj reklamné letáky v našich schránkach sú čo strana, to imelo alebo stromček s bombulami.

Touto dobou začínajú najrôznejšie M/mÉDIÁ apelovať na občanov, aby boli navzájom ohľadupnejší, aby sa mali navzájom radi, aby sa zmierili s nepriateľmi a nerozhádali s priateľmi a tak. Veď Vianoce sú sviatkami lásky, šťastia, radosti a pokoja.

Takéto demagogické tvrdenia a apelovania našťastie nemajú vplyv na naše skautské kruhy. A načo by aj? Veď my sa predsa riadime svojimi zákonmi, pomáhame si navzájom, priateľíme sa, povzbudzujeme sa, prekvapujeme sa milými pozornosťami, nenadáваме, neklameme, nedeptáme druhých, nezavidíme, nezarmucujeme, naše jednanie je priame, bez vedľajších úmyslov, vždy čestné, spravodlivé a korektné. Medzi nami nie sú žiadni lenivci, darmožráci, perverzáci, úchyláci, podvodníci, či paraziti.

Čo je chvályhodné, nielenže takto nás vidí verejnosť, ale takí naozaj sme. Boli sme takými pred Vianocami, sme takí na Vianoce a budeme takí aj po nich. Potom budeme tiež láskaví, dobrosrdeční, úprimní, priami, pravdovravní.

Potom sa tiež nebudeme ulievať, potom nám tiež pôjde predovšetkým o toho druhého, až potom o seba, potom...

... potom som si spomenul na prázdniny
... potom už jedine, že by to všetko bolo inak.

Beznož

Člen požiarnej hliadky Jazvec

Čo sa človek nedozvie, keď si pri čakaní na prednášku náhodou číta požiarňu poriadok:

"3.3.2. člen požiarnej hliadky: Jozef Minarič

- povinnosti:

1. Po vyhlásení požiarneho poplachu zabezpečuje vypnutie elektrického prúdu.

2. Po vypnutí elektrického prúdu pomáha 1. členovi pri hasebnom zásahu, zásobuje ho ďalšími hasiacimi prístrojmi, prípadne mu pomáha pri použití požiarneho hydrantu."

Médium má nového finančného riaditeľa

Vodca bratislavského zboru Modrá Riviéra Luki sa odhodlal ku gerojskému činu – bude finančne riadiť toky nášho milého plátku. Nového pána riaditeľa držíme vo veľkej úcte, lebo Médium niečo takéto už dlho potrebovalo. Trhová ekonomika nepustí, a tak rozpočty, inzercia, sponzorské príspevky a účtovníctvo budú fičať jedna radosť.

Určite si predplatíte ešte tento mesiac Médium

December je pre väčšinu z čitateľov posledný mesiac, na ktorý majú predplatené Médium. Ak by ste si ho zabudli predplatiť na nasledujúci rok, v januári sa vám už v schránke neobjaví. Preto neprídte o tento unikátny zdroj skautských informácií všetkého druhu a utekajte so zloženkou na poštu alebo do banky. Médium od januára chystá viaceré novinky, nenechajte si ich ujsť!

Výtržníci sa zľakli Fun Ducka

Prásk! Ozvala sa rana kameňom do okna, kde práve prebiehala redakčná rada Média. Okamžite sme vybehli von a hľadali výtržníkov, ktorí okná a dvere našej klubovne trápia už dlhší čas. Po krátkom čase sme ich našli v blízkom bare a Jazvec jednoznačne identifikoval, že ide o nich. Videl ich, keď vchádzal do domu. Na troch arogantne sa tváriacich výrastkov sme išli ostrým varovaním. Najúčinnjšie asi zapôsobila do maskáčov odedá mohutná FunDuckova postava. Pohrozil im políciou a tuším aj bitkou. Výtržníci boli pred ním dosť maličkí. Redakcia Média preto radí, nezahrávajte si s FunDuckom.

Obsah

to máme vonku kosu, čo?

2

z redakčnej kuchyne

3

skautské profily

5

výhodnotenie testu

6

aktuálne

7

mladí ľudia v tieni AIDS

8

skautský balónový letec

8

vyskúša znovu

11

nový skautshopový katalóg

11

na svete

11

svetová skautská reklamná

11

kampaň

11

Internetové stránky

11

pripravené

11

plány na rok 2007

11

pokračujú

11

jamboree Chile '98-99

12

hyde-park

16

táborový prepád môže byť

16

zaujímavá vec

16

prepád na Chlš

16

veľké upratovanie

18

skautská karta

21

EURO<26+

21

časovaná bomba

22

ad. Jeden čihi, druhý hota

24

(Médiium 6/98)

24

návrh skautskej rovnošaty

26

zborák

26

výročné stretnutie zboru

30

duchovno

32

zmysel dobrého skutku

32

32

str. 21...

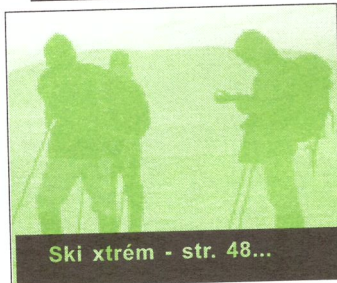

Dánsky špeciál - str. 60...

str. 12...

str. 8...

Ski xtrém - str. 48...

výchova 35

koedukácia v skautingu 34

skautská metóda 36

burza nápadov

nábor na rodičovskom združení 38

jablková torta 38

skautský frazeologický slovník 39

ako som to videl

cesta do neznámej

krajiny 40

zimné hry 42

romantický zemepis

Slovenska 44

hainburg 44

ski xtreme 48

deň nesledovania televízie 53

zrádce54

američanov očaril

skauting na Slovensku 57

FONS 98 - Orlovy 58

ako založiť nový zbor? 60

záverečný kurz CHVLŠ 62

vysokoškolský

roverskéhy klub 62

roverská hra na BSD 98 63

nanašanské príbehy 63

vianočný super IQ-test 65

Denisa Besedová - Olívia

vodkyňa 18. oddielu telesne postihnutých skautov

na Mokrohájskej ulici v Bratislave

21 rokov

Ako a kedy si sa dostala ku skautingu?

V skautingu som od 1992. roku, čiže už 6 rokov. Začínala som v 17. oddiele dievčat Petržalka.

Akú prácu si v skautingu doteraz robila?

Organizovala som bežné veci, ale vždy sme to doťahovali spoločne. Náš oddiel sa celkovo vyvíjal žively, bez dlhodobých vodcov samé sme si robili program a prijali s vďačnosťou ponuky od chlapčenských oddielov na vzdialenejšie výlety. Oficiálnou vodkyňou 17. oddielu som bola len kvôli vyššiemu veku.

Za čo si v skautingu zodpovedná teraz?

Teraz vediem spolu s ďalšími tromi dievčatami 18. oddiel telesne postihnutých skautov. Ani neviem, ako som sa v tom ocitla. Možno to bola zvedavosť, ale veľkú váhu na tom mala výzva z Média od Oľgy Otrubovej. Tiež sme úplne chápali, aké to musí byť pre oddiel, keď je ako tak rozbehnutý a stráca vedúcu. Zodpovedná som hlavne za bezpečnosť detí, pretože sú viac zraniteľné ako zdravé deti. Čo sa za tým skrýva... Nuž, každý týždeň sobotná oddielovka. Vychovávateľky si už zvykli, že im berieme deti. Niektoré sú zlaté. Problémy sa však vyskytnú, keď chceme ísť na jednoduchový výlet. Potom si nás medzi sebou prehadzujú. A víkendovky? Už nám druhýkrát nevyšlo vypýtanie

detí. Nie sú schopné nám povedať postup pri vybavovaní, každá tvrdí niečo iné, stretávame sa s neochotou ľudí... Snáď to do tretice vyjde. Klubovňa, to je ďalší príbeh, ale sťažovať sa nebudem. Je fajn, že nejakú máme a nemusíme za ňu platiť. To je veľké plus. Ďalším háčikom je kontakt s rodičmi. Sú roztrúsení po Slovensku a spájame sa s nimi prostredníctvom detí. To iba vtedy, keď deti idú domov a tiež nie vždy to dokážu. Zabudnú. Pýtanie peňazí je v niektorých prípadoch bez odozvy, aj keď majú zaplatiť iba 50 Sk. Deti sú perfektné, živé, veľmi spoločenské a zvyknuté úplne na seba, aj keď niekedy liečime ponorkovú chorobu. To je však pochopiteľné, keď sú v ústave celé týždne spolu.

Koľko času v týždni ti v priemere zaberá skauting?

Koľko si vyžaduje príprava a prevedenie programu. Tak v priemere 2x do týždňa, k tomu oddielovka bývalého 17. oddielu dievčat, ktorý už registračne zanikol, takže skautingu sa venujem zhruba 3x do týždňa. Keď sa k tomu prirafia organizačné vybavovačky okolo Mokrohájskej a jej osadenstva, tak niekedy 4-5x do týždňa, v prepočte na hodiny asi 7 hodín v týždni. Je to sranda.

Foto: archív 18. oddiel

Čo máš na svojej súčasnej práci v skautingu najradšej?

Prípravu programu. Vždy sa stretávame v týždni na sneme štvorky (tak sme si to nazvali) u niektoej z nás. Konkrétnej príprave programu predchádza mnoho srandy, situačného humoru pri vymýšľaní, a to mám veľmi rada. Potom celkové prevedenie oddielovky. Niekedy sme s tým spokojné až šťastné, inokedy skleslé, však to poznáte. Upútanie detí a ich plné nasadenie do akčnej hry, prekrikovačky, to všetko stojí za to. Jednoducho život akú dokážu mať iba oni.

Aký vplyv na skauting môže mať človek na tvojom poste?

Na integrácii telesne postihnutých detí so zdravými deťmi sa už pracuje na rôznych školách a v mimoškolských zariadeniach, tak prečo nie aj v skautingu. Pokúšame sa našim deťom skauting čo najbližšie priblížiť, aby sa stali jeho súčasťou. Chceme, aby spoznávali krásy prírody. No musíme sa prispôbovať možnostiam.

Čo bol podľa teba tvoj najväčší príspevok skautingu?

Neviem. Nechcem pôsobiť príliš skromne. Ono sa to ukáže neskôr a možno som na to odpovedala v predošlých otázkach.

Ak by si mohla jednu vec zmeniť, čo by to bolo a prečo?

Asi by som chcela zlepšiť kontakty medzi zbormi, okresmi a oddielmi, ich prepojenosť a spoluprácu.

V čom vidíš vhodnosť skautingu pre mladých ľudí v dnešnej spoločnosti?

V osobnostnom vývoji detí a mladých ľudí. V skautingu spoznávajú seba, učia sa sebakritike a sebarealizácii. Učia sa rozoznávať, čo je dobré a čo zlé, uvedomujú si hodnotu prírody a jej ochrany. Za ten čas, čo som v skautingu, zažila som veľa obohacujúcich zážitkov. Keď sa späťne pozriem na obdobie dospievania, cítim, že bolo plne využité, čo je pre mňa v súčasnosti veľmi dôležité. Nie som však len zástancom skautského hnutia, ale podporujem aj iné dobré organizácie.

Pó1

Vyhodnotenie testu

	A	B	C	D	E
1	5	0	2	10	7
2	2	4	2	7	9
3	6	9	10	1	3
4	8	6	10	0	1
5	2	3	9	5	9
6	6	10	1	3	8
7	9	1	7	8	0

Super vyhodnotenie vianočného IQ-Testu

6 až 20 bodov

Teraz píšem celkom pomaly. Poomaally! Aby si to ty stihol pre...čí...tať (aby si to ty stihla pre...čí...tať.) Musíš sa viac usilovať. Viac sa snažiť, usilovať. Dvadsať (20) bodov je dosť málo. Málo. Nevedí. Nabudúce to pôjde lepšie. Ahoj.

21 až 40 bodov

Nemysli si, že 21 bodov už je dosť. Keď hovorím, že 20 bodov je málo, tak 21 nie je určite oveľa viac. Jednou z najhorších vecí sveta je priemernosť. Aj v našej skautskej organizácii. Socialistické heslo "hlavné je zúčastniť sa" si mnohí osvojili, aj keď nezažili komunistickej režim. Nebyť aktívny, iba sa prísť pozrieť, zabaviť, zúčastniť sa. Myslim si, že to nestačí. Nestačí bez rozmyšľania zakružkovať jednu z možností a, b, c, d, e, a ani si neprečítať vysvetlenie ku vtipu. Potom to takto dopadne.

40 až 59 bodov:

Mať dobré IQ je jedna vec, byť priemerný je druhá vec. To dobre vieš a teba na toto nedostanem. Prečítal si, zakružkoval, čo sa ti chcelo. To nevylučuje ani nepotvrďuje priemernosť, či aktivitu. To, že si nedosiahol maximum bodov môže byť aj tým, že si mal jednoducho na vec svoj názor. Mať svoj názor - to je dobré. Nenechávaj si ho však pre seba. Výmena názorov ľudí obohacuje. Preto vezmi pero a napíš do Média. Prečo si myslíš, že ty nevieš písať? Že to nebude také dobré? Bolest', možno prvé dva príspevky nebudú. Potom to už pôjde.

60 až 67 bodov

Je čas pochváliť. Pochváliť tých, ktorí sa prepracovali až do tejto kategórie. Ktorí si v celom seriáli, nazývanom "IQ-test", počínali suverénne. Jeden z vás, ktorí ste sa umiestňovali na prvých pozíciách, môžete teraz prevziať štafetu. Ja s touto rubrikou po januári končím. Ak má niekto záujem pokračovať, obráťte sa na šéfredaktora Média. Médium potrebuje humor a vás. Nemusí to byť seriál, môže to byť jednorazový príspevok. Napíšte 8. bod skautského zákona.

68 bodov a viac

Matematika nikdy nebola tvojou silnou stránkou.

Johany

Nový okresný vodca Bratislava II.

V mestskej časti Bratislava – Ružinov sa od obnovenia činnosti SLSK v roku 1989 vystriedalo už päť vodcov vo funkcii okresného vodcu: najprv brat Boniš (Sup), potom brat Strempek, J. Pokorný (Johany), Martin Jediný (Modrý Medveď) a novozvoleným okresným je brat Laco Jediný (Biely Medveď), ktorý je naozaj bratom bývalého okresného – M. Medveďa. Takže okresná pečiatka môže ostať možno aj v tom istom šuplíku a dúfame, že bratia si budú navzájom pomáhať, aby to fungovalo azda ešte lepšie ako doteraz. Aj keď je väčší dôraz na funkciu zborov, niekto musí reprezentovať SLSK pred úradmi a koordinovať postup pri vybavovaní peňazí. Prajeme Ti, Biely M., nech sa Ti vo funkcii darí

Priaznivci a priaznivkyne

Skautská karta

EURO<26+

To je názov nového produktu, ktorý pripravilo ústredie SLSK v spolupráci s CKM Syts. Prináša skautom všetky výhody spojené s vlastníctvom karty mládeže EURO<26+ a okrem toho ešte niekoľko ďalších. Každý, kto sa rozhodne pre Skautskú kartu EURO<26+, bude nosiť iba jeden preukaz namiesto doterajších dvoch, pretože tento bude plniť aj funkciu skautského preukazu aj karty EURO<26+. Ešte užitočnejšia výhoda Skautskej karty EURO<26+ je, že každý, kto sa pre ňu rozhodne, nemusí platiť registráciu 50,- Sk. No nekúp to. (pozri článok na strane

(jv)

posledné videokazety z Eurocoru

Ak ste si nestihli do konca augusta objednať účastnícku videokazetu z Eurocoru, je tu posledná príležitosť! 1,5 hodinový zostrih toho najzaujímavejšieho, čo prinieslo stretnutie skautov v srdci Európy si môžete objednať na t.č. 0903 471 769, alebo v pracovných dňoch od 0800 do 1500 na čísle 0805/5511550, prípadne cez internet na adrese: mtt@tt.psg.sk. Cena kazety je 350Sk + poštovné. Ozvite sa čo najskôr, je už iba niekoľko kusov!

Na Eurocore sa našiel zatvárací nôž a spacák

Pri rozoberaní poodsadávok po Eurocore našiel brat Krc z 1. odd. skautov v Banskej Štiavnici perfektný zatvárací nôž. Vyzerá ako Rambova "rybicka". Tiež na dobýjacke Sklabinského zámku našiel brat Mobil zelený (?) spacák s pokazeným zipsom. Bližšie informácie: 0859/691 2150. Prosím volat medzi 20.00-21.00.

Velký Pavúk

Našla sa rovnosiatová košela

Po tohtoročných BSD sme našli v našich veciach navyše rovnosiatovú košelu vojenskej zelenej farby (takú akú majú dievcenská 12-tka a chlapcenská 19-tka.) Je na nej len bronzový lípový lístok. Vo vnútri na štítku je napísané: Caky. Našla sa vo vreci s naším típkom, ktoré bolo v hospodárskom stane (medzi barom a kuchynou). Majiteľ sa môže ozvať na tel.c. 07/394 110 Ibalva.

1. odd. skautiek Kormorány

1. december - SVETOVÝ DEŇ BOJA
PROTI AIDS

Mladí ľudia v tieni AIDS

Sexuálne správanie a experimentovanie s drogami so sebou prinášajú veľké riziká. Vek dospievania a mladosti je z tohto hľadiska jeden z najkritickejších, lebo je obdobím objavovania citov, nových foriem správania sa a vzájomných vzťahov.

Každú
minútu **5**
mladých
ľudí
ochore na
AIDS.

Mladí ľudia často dostávajú zo spoločnosti protichodné pokyny. Bežne sa stretávajú s dvojitou normou, ktorá požaduje od dievčat panstvo, a od chlapcov aktívne sexuálne správanie. V médiách sa objavujú obrazy sexu, fajčenia a pitia ako úžasných vecí, ktoré so sebou neprinášajú žiadne riziko. Mladí ľudia majú málo možností rozprávať sa o sexuálnom zdraví alebo o hrozbách užívania drog.

Podpora zo sveta dospelých

Keďže moc i zdroje vo svete majú v rukách dospelí, ťažisko boja proti AIDS je na nich - ako jednotlivcoch, skupinách a vládach. V mnohých vyspelých a niektorých rozvojových krajinách sa vlády spolu s mimovládnyimi organizáciami k tomu postavili so značným úspechom. Kombináciou mediálnych kampaní, sexuálnou výchovou a prostredníctvom služieb zameraných na prevenciu AIDS v školách i mimo nich, podpornou politikou a ďalšími prostriedkami krajiny od Austrálie až po Ugandu pomohli mladým ľuďom osvojiť si bezpečnejšie sexuálne správanie, žiť v prostredí, v ktorom nachádzajú viac podpory a znížiť tak počet ochorení na vírus HIV.

Jedna z najväčších potrieb mladých ľudí vo svete je potreba pochopenia zo strany ich rodičov, učiteľov a spoločnosti. Potrebujú dospelých, na ktorých sa môžu obrátiť a ktorým môžu veriť, dospelých, ktorí ich vypočujú a objasnia im, čo práve prežívajú.

Časť tejto komunikácie by sa mala zamerať na sexualitu. Podľa správy Medzinárodného centra pre ženské výskumy "Napriek mnohým bariéram... mladé ženy a muži si prajú rozšírenie komunikácie s dospelými o otázkach sexu. Napríklad takmer 80% dospievajúcich žien v Mexiku povedalo, že by sa chceli viac rozprávať o sexualite so svojou matkou a 60% s otcom."

Z 30 miliónov
ľudí, ktorí sú
vo svete chorí
na AIDS, **9 z 10**
nevie, že sú
infikovaní.

Mladí ľudia: sila na zmenu

Toto volanie po aktivite dospelých neznamená, že mladí ľudia by mali zostať len pasívnymi prijímateľmi. Naopak, môžu túto činnosť povzbudiť a dať jej správny smer. Predstavujú veľkú silu na zmenu ich vlastných domovov, životov ich rovesníkov i širšieho spoločenstva.

V celom svete nachádzame významné príklady mladých ľudí, ktorí zohrávajú aktívnu, dokonca i vedúcu úlohu v spoločnosti, najmä tam, kde ich v tom podporujú dospelí uvedomujúci si ich obrovský potenciál. V mnohých krajinách mladých ľudí povzbudzujú k tomu, aby sa stali vychovávateľmi a mobilizátormi svojich lokálnych komunit, náboženských a iných organizácií, vrátane tých, ktoré sa venujú problematike AIDS.

Existujú osobitné dôvody, prečo je zapojenie mladých ľudí do boja proti HIV/AIDS nevyhnutné. Chápanie života je u mladých ľudí

často ovplyvnené rodičmi a inými dospelými, ale vyvíja sa tiež pod vplyvom ich rovesníkov. Práve skupiny blízkych priateľov najviac formujú ich chápanie vzťahov, učia ich dávať a brať, umožňujú im rozvíjať vedomie vlastných schopností a zodpovednosti. Tento druh podpory zo strany rovesníkov je v boji proti AIDS neoceniteľný. Môže prinášať pravdivé informácie o prevencii vírusu HIV. Môže priviesť mladých ľudí k účinnej podpore a praktickej pomoci tým, ktorí

World AIDS Campaign

Do roku 2020 bude viac ako 40 miliónov sирôt mladších ako 15 rokov v 23 krajinách najviac postihnutých vírusom HIV. Väčšina z týchto detí stratí svojich rodičov pre

AIDS.

sú zasiahnutí týmto ochorením. Mladí ľudia predstavujú silu na zmenu, pretože sú mladí. Sú húževnatí, otvorení zmenám, tvoria a často idealisti - mnohí z nich sa ešte nestretli s neúspechmi a životnými sklamaniami.

Počet chorých na AIDS na Slovensku k 31. 6. 1998:

zistených HIV pozitívnych	92 osôb
z toho	30 cudzincov
a	62 občanov SR
z nich	51 mužov
a	11 žien
z toho AIDS ochorení	18
z toho na AIDS už zomrelo	16

veková skupina	počet HIV infekcií
20 - 24	13
25 - 29	16
30 - 34	12

Čo možno dosiahnuť zapojením mladých ľudí

Skúsenosti ukazujú, že čokoľvek robí dospelý svet pre zdravie a rozvoj mladých, dosahuje úspech nie manipulovaním mladých ľudí, ale pochopením ich zmýšľania a konania, ponukou pomoci a podpory bez

diktovania výsledkov. Účinné je zapájať ich ako aktívnych účastníkov do činnosti a rozhodovania.

Sila NA zmenu

Svetová kampaň s mladými ľuďmi proti AIDS

Každoročne
Je v Afrike
infikovaných
vírusom HIV 1,7
milióna mladých
ľudí, 700 000 v
Ázii a Pacifiku.

Spoločný program Spojených národov a ich partnerov na boj proti HIV/AIDS (UNAIDS) si v roku 1998 zvolil svetovú kampaň zameranú na mladých ľudí. Hlavné príčiny tohto zamerania sú:

Viac ako 50% nových ochorení na HIV, vírus, ktorý spôsobuje AIDS, teraz vzniká vo vekovej skupine 10-24 rokov. Mladí ľudia sú zvlášť náchylní na infekciu vírusom HIV a sú veľmi vážne zasiahnutí touto chorobou.

Mladí ľudia majú moc zmeniť priebeh tejto epidémie. Sú nielen infikovaní a zasiahnutí HIV/AIDS, ale sú tiež kľúčovým zdrojom účinnej odpovede na túto situáciu.

Témou kampane pre rok 1998 je **"Sila na zmenu: Svetová kampaň s mladými ľuďmi proti AIDS"**. Kampaň má reálne zapojiť mladých ľudí do znižovania počtu ochorení na HIV, a zároveň mobilizovať podporu pre mladých ľudí, ktorí trpia dôsledkami tejto choroby osobne, vo svojich rodinách alebo spoločnostiach. Kampaň tiež zdôrazňuje prepojenie HIV/AIDS s inými faktormi, ktoré sú dôležité pre zdravie a vývoj mladých ľudí, vrátane propagácie a ochrany ich práv.

Kampaň má päť cieľov, ktoré by mali viesť k zamedzeniu ďalšieho šírenia vírusu HIV a posilniť podporu mladých ľudí, ktorí sú infikovaní HIV/AIDS:

1. Podporovať skutočné zapojenie mladých

Každodenne je
vírusom HIV
infikovaných
7000 mladých
ľudí vo veku 10-
24 rokov.

ľudí.

2. Podporovať postupy a činnosti zamerané na ochranu zdravia a rozvoja mladých ľudí, využívajúc rámec, ktorý dáva deklarácia ľudských práv.

3. Zvýšiť vedomie dopadu HIV/AIDS na mladých ľudí a vplyvu mladých ľudí na priebeh epidémie.

4. Mobilizovať sociálny a súkromný sektor do partnerskej spolupráce v záujme zdravia a rozvoja mladých ľudí.

5. Monitorovať kampaň.

Spolupráca WAGGGS s UNAIDS

Svetová asociácia skautiek začala rokovania s UNAIDS o spolupráci na výchove dievčat a mladých žien. UNAIDS, v ktorom

**Viac informácií získate na
slovenskej stránke**
www.rwa.sk/aids.htm a
anglickej www.unaids.org.

hlavnými partnermi sú: UNICEF, UNDP (United Nations Development Programme), UNFPA (United Nations Population Fund), UNESCO, WHO (Svetová zdravotnícka

WORLD SCOUTING NEWS

Skautský balónový letec to vyskúša znovu

Steve Fossett, rekordný letec, ktorý v júli takmer uspel pri svojom štvrtom sólo pokuse obletieť svet na balóne, to skúsi znovu. "Verím, že tento rok mám šancu uspieť a na ďalšiu nemôžem čakať", povedal Fossett. Na svojom balóne bude mať opäť skautský znak, aby ukázal, čo skauting jeho životu dal.

Nový skautshopový katalóg na svete

Scout Resources International (SCORE), oficiálny obchod Svetového skautingu, publikoval nový katalóg svojich produktov. Jeho kópie sú dostupné na požiadanie. Jednotlivci aj skautské obchody môžu nájsť jeho internetovú stránku prostredníctvom: www.scout.org

Svetová skautská reklamná kampaň

Počnúc septembrom 1998 začala televízna stanica CNN International vysielat štyri 30 sekundové reklamné spoty o skautingu. Štyri spoty majú nasledovné témy: Životné prostredie a jeho zlepšovanie, Pomoc marginalizovanej mládeži, Skauting – zábava, ktorá má zmysel, Mier. Každý ukazuje na skautskú skupinu vo veku od 12 do 18 rokov. Skautské rovnosaty v spotoch nie sú, aby boli univerzálne a netýkali sa žiadnej konkrétnej skautskej organizácie alebo krajiny. V spotoch je použitý svetový skautský odznak. Kampaň začalo CNN vysielat v Nemecku a spolu na celom svete pobeží 1 rok. Ako sa pre Médium vyjadril manažér komunikácie SLSK Juraj Vajda, Slovenský skauting zatiaľ podobnú reklamnú kampaň v pláne nemá.

pripravené na reklamnú kampaň

Stránky Svetového skautingu, ktoré začali fungovať od roku 1994, majú nový dizajn a boli upravené tak, aby lepšie vyhovovali očakávaným návštevníkom, ktorívidia televízne reklamy Svetového skautingu na CNN International a na iných stanicach. Pozrite sa a pošlite nám svoje komentáre: www.scout.org

Plány na rok 2007 pokračujú

Plánovací "tím 2007", ktorý pripravuje oslavy 100. výročia založenia skautingu, sa v septembri po druhýkrát stretol v Mníchove. Tím prehodnocoval sériu log tohto výročia, ktoré prišli z celého sveta. Vysoko ich všetky ohodnotil, no zatiaľ nespravil žiadne definitívne rozhodnutie a hľadanie pokračuje. Pracovná skupina je vytvorená najmä zo Svetovej skautskej rady, Svetovej skautskej nadácie a Skautskej asociácie Spojeného kráľovstva.

Internetové stránky

Slovenská delegácia odchádza na jamboree do Chile

Dovoľte, aby sme vás aspoň na chvíľu zobrali medzi nás, medzi tých, ktorí majú to šťastie a Nový rok oslávia veľmi netradične - v krajine starých kultúr Indiánov, v južnej Amerike – Chile, kde sa koná posledné jamboree v tomto storočí.

Celé štyri roky tímy ľudí usilovne pripravujú nielen samotné táborisko, ale i rôzne aktivity a všetko, čo súvisí s tým, aby Chilania mohli privítať skautov z celého sveta. A údajne je to zatiaľ najlepšie pripravené jamboree v histórii. Necháme sa prevapíť.

Aj my sme sa aspoň trochu snažili, aby sme nešli na takéto významné podujatie nepripravení. V marci 1998 bola schválená delegácia dospelých, ktorí si podelili medzi sebou robotu. Tesár dostal na starosť zohnať letenky a zháňať pre delegáciu peniaze, Čajka si vzala na starosť zistiť potrebné očkovanía a poistenie delegácie, Juki mal na starosti I.S.T. - členov Medzinárodného servis tímu a komunikáciu s Chile, Tapin a ja (Danka) sme dostali na starosť program a prípravu detskej delegácie.

Zo Slovenska bola prihlásená účasť 18 detských účastníkov, z toho dôvodu bolo potrebné pripraviť konkurz a vybrať z viac ako 30 detí tých, ktorí môžu reprezentovať nielen našu organizáciu, ale i našu krajinu. Verte nám, že to nebola ľahká úloha. Prvé stretnutie sme pripravili ku koncu apríla 1998 pár týždňov po tom, čo sme sa stali oficiálnymi vodcami detskej delegácie. So záujemcami ísť na Jamboree sme sa stretli neďaleko mestečka Modra, v chate, ktorú nám pomohol vybaviť Paľo Fandák, ktorý sa prišiel na priebeh konkurzu i pozrieť. Strávili sme tu jedno popoludnie, noc a deň, chvíle plné rôznych činností, kde bolo potrebné ukázať nielen fyzickú šikovnosť, ale dôležitá bola i myseľ a samozrejme angličtina, s ktorou nám pomohla kamarátka- šéfka súkromnej jazykovej školy. Keď sme sa lúčili, ešte sme netušili, že tá najväčšia prekážka stojí nielen pred deťmi, ale i pred nami, a to sú peniaze.

V máji sme rozposlali listy všetkým deťom o výsledkoch konkurzu. Doma sme napísali "dojímavý" list pre sponzorov a vydali sme sa po pýtaní. Všetci, deti i my. Pre celú výpravu sa nám nepodarilo vybaviť financie, čas bol príliš krutý, a tak len pár korún každý pre seba. No aj tak nám zostávalo zaplatiť ešte úžasnú sumu. Tesár vybavil letenky, budeme letieť

Miesto tejto významnej udalosti, Pícarquin, leží na úpätí Ánd, od Santiaga de Chile je vzdialené 61 km smerom na juh. Chilania hovoria o svojej krajine (niečo podobné som počula i o našej), že keď Boh stvoril svet, zostalo mu z každého trošku, nevedel čo s tým, a tak predtým, ako si šiel oddýchnuť, vzal zvyšky púšte, pralesov, mora, hôr, riek, jazier, ľadovcov, rastlín a zvierat a uložil ich na zvyšný koniec sveta - Chile. Chile je krajina, ktorá je dlhá približne 5000 km, jej šírka je asi 200 km, z jednej strany sa týčia Andy a z druhej strany ju obmýva more. Na tejto ploche žije 14 000 000 ľudí. Väčšinu tvoria Kreolovia, hovoriaci španielčinou, existujú tu i veľké skupiny Indiánov, Aymaras, Mapuches, ktorí si stále ochraňujú svoje tradície a jazyk. Dnes je Chile najväčším producentom medi a má najväčšie povrchové i podzemné bane na svete, do celého sveta sa vyvážajú veľké množstvá ovocia, dreva, morských produktov.

z Budapešti 26. decembra a vrátíme sa 8. januára. Ďalší problém máme za sebou. Po konkurze sme sa stretli trikrát – vďaka BSR sme mohli využiť chatu u Hrocha na Kačíně, kde nás vždy pekne privítali a keď vonku mrzlo, bol sneh, nás pohostili teplým čajom. Vďaka.

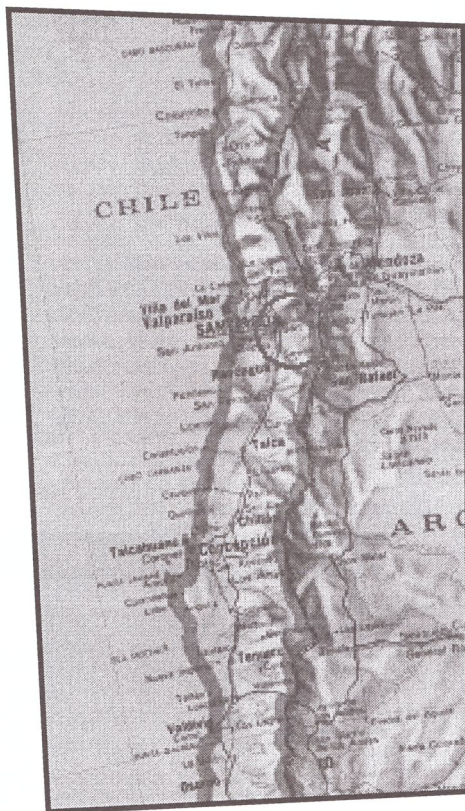
Zoznam účastníkov sa neustále menil, nie každý si mohol dovoliť túto cestu. Stretnutia detí boli pekné, mali možnosť sa lepšie spoznať, vymýšľať program, spolu spievať, pripravili sme pre nich spevník so slovenskými a anglickými pesničkami, ktoré sa dovtedy všetky naučíme. Deti pripravili pekné postery o svojich oddieloch a o časti Slovenska, z ktorej pochádzajú. Preložili materiály Join in Jamboree, ktoré nám prišli z Chile, plné hier pre tých, čo nebudú na Jamboree a chceli by aspoň prostredníctvom hier si priblížiť atmosféru, aká bude v Pícarquin. Čajka s Vevericou zohnali materiály o Slovensku v španielčine, aby sme mohli priblížiť na týchto krásnych záberoch malebné Slovensko. Nám sa podarilo zohnať v spolupráci s Bajom z ústredia videokazety, ktoré boli natočené pre EXPO '98. Problémy sme mali s jednotným krojom, no nakoniec sme si všetci kúpili rovnaké košeľe, spolu s Mikim sme navrhli logo našej delegácie, ktoré bude na tričkách. Myslím, že ich budeme radi nosiť, čo sa o tých nešťastných košeľiach nedá povedať, ale tam ďaleko za oceánom veľkú úlohu bude zohrávať i psychika a my si určite radi oblečieme tie tvrdé košeľe a zabudneme aspoň na krátku chvíľu, že sa nám nie

veľmi páčia. Rovnaké logo je i na šiltovke, nažehľovačkách a na pečiatke.

Radosť nám urobila Tesárova a Zelinkárova správa, že sa pre delegáciu podarilo zohnať skoro 200 000 Sk, a tak sa nám čiastka, ktorú musíme zaplatiť za letenky, o trochu zmenšila. Do odchodu delegácie je mesiac, ešte stále máme nádej, že Tesár i so Zelinkárom budú úspešní pri zháňaní ďalších peňazí, my im držíme palce a ďakujeme.

Využijeme možnosť, ktorú nám ponúka Médium a po príchode z Chile sa vám určite ozveme. Za všetkých nás by sme chceli poďakovať všetkým, ktorí nám, čo i len drobnôstkou pomohli. Vďaka.

Tapin a Danka

Slováci sú do Chile po programovej stránke pripravení

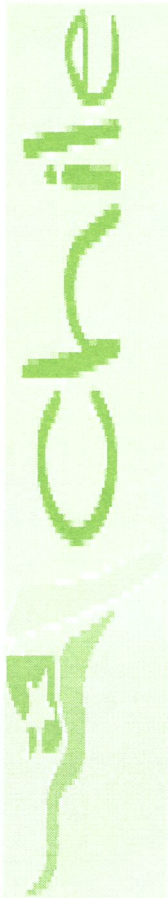
Aj keď s tým nemám nič spoločné, čisto náhodou som sa ocitol na Kačíne, keď sa zo 20 mladých ľudí pripravovalo spolu s Tapinom a Dankou na jamboree do Chile. Pravdu povediac, moje srdce poskočilo od radosti, keď som videl, ako poctivo sa naša delegácia príprave venuje a rozoberá aj tie najposlednejšie detaily. Decká vedia spievať melodicú hymnu prichádzajúceho jamboree a kopec ďalších slovenských aj anglických pesničiek špeciálne zostavených do spevníčka len pre Chile, majú pripravenú prezentáciu Slovenska a Slovenského skautingu v podobe veľkých krásnych posterov, majú nacvičené ľudové tance, spravili si špeciálne logo slovenskej výpravy ako aj rovnaké tričká, sú dohodnutí, ako budú oblečení nielen na jamboree, ale už aj pri vstupe do lietadla a tak ďalej, a tak ďalej. Delegácia má aj vlastného korešpondenta - Četana, ktorý bude z Chile informovať slovenské médiá. Aj keď v Chile nebudeme mať podsadové stany ako Česi, myslím si, že programovú prípravu naši zástupcovia zvládli veľmi seriózne a budú nás výborne reprezentovať. Bravó Tapin, bravó Danko, bravó všetci účastníci. Držte sa, myslíme na vás.

-P-

Na Nový rok si ťuknite spolu so slovenskou delegáciou v Chile

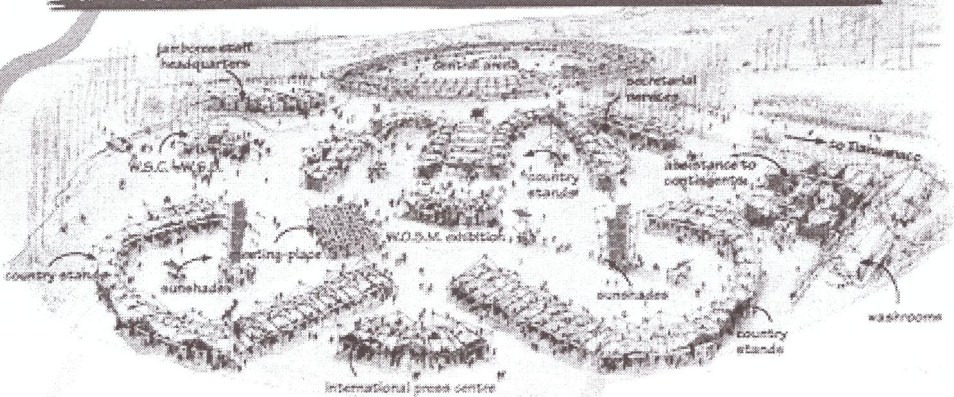
Redakcia Média sa spolu so skautskou výpravou na jamboree do Chile a Davidom Coperfieldom dohodla na zvláštnej mystickej akcii. Aby sme prejavili spolupatričnosť slovenských skautov, aby sme morálne podporili slovenskú delegáciu a ona všetkých nás – ktorí sa na jamboree nedostali – pri novoročných prípitkoch budeme na seba myslieť a želať si všetko najlepšie. Po celom Slovensku sa robí mnoho skautských silvestrovských osláv. Nezabudnite na našich za morom a ťuknite si na nich Oni si ťuknú na nás. Presný čas ťuknutia je polnoc + 30 sekúnd (to kým sa otvoria fľaše ... na nič vás nenavádzame, my sme mysleli kofolu).. Ak na sebe vzájomne pocítite magické chvenie priateľstva a lásky, transcendentný prenos sa podaril. Vyskúšajte. V Chile si samozrejme ťuknú s príslušným časovým posunom.

Médium

19th WORLD SCOUT JAMBOREE

LLAVERIA

Krajina, ktorá nás privíta

19. svetové skautské jamboree nám ponúkne mnoho možností spoznať jednu z najtradičnejších oblastí Chile, región Bernardo O'Higgins - Osloboditeľ. Pre túto oblasť je charakteristický vidiecky spôsob života, bohatý na najrôznejšie zvyky a obyčaje. Región je domovom čílskych huaso (kovbojov), podľa ktorých je táto časť Chile pomenovaná "krajina huasov". Je to kraj vínnej révy, kde sa ľudia dodnes venujú tradičným druhom čílskej zábavy - ródeu a čílskemu národnému tancu "cueca". Podľa s nami aspoň v krátkosti objavíť krajinu, ktorá privíta tisícky mladých ľudí na nastávajúcom svetovom skautskom jamboree.

Picarquín

19. svetové skautské jamboree sa bude konať v lokalite Picarquín, na starom majetku v blízkosti mesta San Francisco de Mostazal **na severe Šiesteho čílskeho regiónu**. Existuje mnoho názorov týkajúcich sa názvu lokality Picarquín. V roku 1918 brat Pedro Armengol Valenzuela tvrdil, že názov "*picarquín*" má svoje korene v jazyku mapuche a znamená "šmykľavý". Podľa tohto mnícha, názov pochádza zo slova "*pulcangen*", ktoré je kombináciou slov "*pulcan*" (šmykať sa) a

"*gen*" (byť). Avšak v posledných výskumoch Carlos González Vargas tvrdí, že slovo "*picarquín*" sa ako také v jazyku mapuche nevyskytuje, ale skôr je to výraz vytvorený z dvoch slov. Vychádzajúc z toho, že slovo *calquín* v jazyku mapuche znamená orol, González Vargas prichádza k záveru, že pravdepodobný význam výrazu *picarquín* je "orol spieva" alebo "orol spieval".

Teraz je Picarquín špeciálne upravovaný pre potreby 19. svetového skautského jamboree, kde sa čakáva účasť viac než 25 000 mladých ľudí z celého sveta.

Šiesty región

Región Bernardo O'Higgins - Osloboditeľ zahŕňa zhruba len 2,5 % celkovej rozlohy Chile, no aj tak sa rozprestiera od pobrežných planín pri Pacifiku až po pohorie Ánd. Počet obyvateľov tohto regiónu je v súčasnosti 747 827. Obyvateľstvo žije tak vo vidieckych ako aj v mestských osídleniach a koncentruje sa najmä v Stredočílskej doline. Hlavným mestom regiónu je Rancagua, pôvodne banícka osada, ktorá zaznamenala rýchly rozvoj ako výsledok rastu populácie a ekonomických aktivít. Vlajkovou loďou poľnohospodárstva v regióne je vinársky priemysel. Kvalita rôznych odrôd dopestovaných v tejto oblasti si vyslúžila svetové uznanie. Šiesty región je známy umeleckými remeslami. Vyrábajú sa tu špeciálne odevy a doplnky pre huasov - čílske poncho, klobúk so širokou strechou, jazdecké čižmy, ostrohy a sedlá. Kompletnú výstroj možno vidieť v plnej paráde na ródeu, ktoré je čílskym národným športom. Pri ródeu skupina huasov súperí v nadháňaní a chytaní hovädzieho dobytká.

Táborový prepád môže byť zaujímavá vec

Z reakcie čitateľov sa môžeme dozvedieť, že čím ďalej tým viac pribúda záporných ohlasov na táborové prepady. Chcel by som teraz uviesť na príklade, ako môže taký táborový prepád dopadnúť k spokojnosti oboch strán.

© PERILLUM

Bolo to raz počas puťáku Veľkou Fatrou. Ukončili sme ho pri Liptovskej Osade a plánovali sme odchod do Blavy, keď tu dostal niekto z nás nápad mrknúť sa na neďaleké skautské táborisko. Nález bol pozitívny, a tak vyslaná dvojica išla vec legalizovať. V prestrojení dvoch civilistov (bez batohov a podobných usvedčujúcich vecí) vmiešali sa do davu tábora. Vyhľadali v ňom vodcu a nadviazali s ním bežný rozhovor "zvedavého dedinčana", aby ostatným nebolo nič podozrivé. Keď nastal správny okamžik vzdiali sa spolu s vodcom mimo tábora. Predložili mu svoj návrh. Po chvíľke váhania súhlasil s ponukou s odôvodnením, že sa aspoň preveria stráže a ich účinnosť v prípade naozajstného prepadu. Po dlhšom čase som sa stretol s človekom, ktorý dodržal sľub, že nikomu o tom nepovie. Divadlo sa mohlo začať.

Prezliekanie do maskáčov, maľovanie tváří farbami, adrenalin stúpa. Prieskumná dvojica vyráža na prieskum. Ešte za denného svetla zmapuje z neďalekej vyvýšeniny ďalekohľadom táborisko a podrobne ho zakreslí. Všetko musí byť presné, väčšinou rozhodujú detaily. Pomaly sa stmieva. V tábore sa rozsvetujú baterky, čakanie je nekonečné. Konečne nastáva polnoc. Tábor už dávno spí, nastáva druhá časť úlohy prieskumnej dvojice. Zistiť časové intervaly výmen stráží a približný pohyb. Tu sa úloha prieskumákov končí. Na scénu prichádza "úderná jednotka". Podľa vopred vypracovaného plánu sa dostáva až k miestu, kde mala prekročiť dravú Revúcu. Tábor sa totiž nachádza na druhej strane o čosi vyššie. Prvý problém je na svete. Pôvodne drevený mostík zmizol nenávratne pod zvýšenou hladinou Revúcej. Nič sa nedeje. Bez slova skáčeme do nej a polobrodiením, poloplávaním prekonávame jej šírku. Až na druhej strane si uvedomujeme obtiažnosť

tejto akcie. Cesta späť však už nie je. Lacta est alea. Kocky sú hodené.

Od tábora nás delí necelých 100 m. Rozdeľujeme sa na dve časti. Jedna sa plazí po pravej strane lesnej cesty, druhá po ľavej. Dorozumievame sa iba dohodnutými posunkami. Plazenie v lopúchoch pripomína skôr prejazd auta umývacou linkou, no i napriek tomu sa dostávame k tábore. Na jeho okraji stojí, ako inak, nefunkčná strážna veža. Čakať na vhodný okamžik nemožno večne. Našťastie, informácie našich zvedov boli presné. Vyrážame v dobe výmeny stráží. Svieta sa iba v jednom stane, pri ňom však stoja aj dve postavy. Už niekoľkokrát v hlave premietnutý plán sa stáva skutočnosťou. Hasič beží k stožiaru a zabodáva doň nožom odkaz. Ja sa vrhám do už vopred vyzozorovaného stavu, kde by sa mali nachádzať vlajky. Priznám sa, bolo to vtedy moje prvé stretnutie s podsadou, a tak prienik do nej bol skôr groteskovo, než vopred naplánovanou akciou. Našťastie sa mi to podarilo. Vonku počujem akési hlasy. Nemám čas ich počúvať a v tme hľadám vlajky. Pomýlil som si stan – to bolo prvé, čo mi napadlo. Krvný obeh sa mi zastavil. Čakal som úder, výkrik, čokol'vek, len nie to ticho. Opatrne hľadám vlajky, no nemôžem ho nájsť. Oči si konečne privykli na väčšiu tmú, ako bola vonku. Začínam rozoznávať veci. Pri pohľade na prázdnu posteľ sa mi konečne obnovil krvný obeh. V okamžiku beriem druhú vlajku a vyrážam z podsady ako limonádový Joe zo Saloona. Po tábore sa začína hemžiť veľa ľudí s baterkami. Klasický chaos. Nikto nevie, kto je kto. Voda na mlyn pre nás. Tu už nemáme čo hľadať. Bohužiaľ, náš únik spozorovali, a tak sa začína beh ako o život. Vraciame sa tou istou cestou. Táborníci sa k nám začínajú približovať, aspoň nám sa to tak zdá. Treba rýchlo zmeniť smer a zmiznúť. Šípka do Revúcej, okamžitá vylezenie na druhý breh a zamaskovanie previedol za nás skôr pud sebazáchovy ako schopnosti. Z druhého brehu iba počuť: "Kde jsou, to není možné, jako by se vypařili!" Hlasy postupne slabnú. Srdce mi ide vyskočiť z hrdla, dych nie a nie spomaliť. Ruky sa jemne chvejú, tvár mám červenú, ale spokojnosť nadovšetko. Sme so sebou spokojní. Odchádzame

na dohodnuté miesto. Tu sa máme podľa odkazu, ktorý sme zanechali na stožiar, stretnúť s niekým z tábora a dojednať výmenu vlajok. Z tmy vychádza

akási postava. Je to skaut. Oči doširoka roztvorené, opatrnosť na každom kroku. Odvahu mu však uprieť nemožno. Po predstavení sa, že sme skauti, badať na ňom úľavu. Za vlajky nám odovzdávajú menšie oddielové darčeky a pozvanie na raňajky. S radosťou prijímame. Ráno nás privítali v tábore milo. Po sľúbených výborných raňajkách nás previedli táborom, oboznámili tak trochu s oddielom, vymenili si zážitky z uplynulej noci

a pozvanie sme dostali aj na obed. Povieť vám, mali sme čo robiť, aby sme to odmietli, veď kurčatá sa nejedia každý deň, hlavne počas puťáku. Čo bolo však hlavné, bola spokojnosť na obidvoch stranách. Chcem poďakovať 3. oddielu Šumperk za kamarátske správanie a pohostenie. Týmto príbehom som chcel oboznámiť skautskú verejnosť, že aj prepád môže byť zaujímavá vec, ak sa prevedie s rozumom. Ale tak to je v živote aj s inými vecami.

Vit'ó

Prepad na Chlapčenskej vodcovskej lesnej škole

Ako sme si mohli prečítať v Médiu číslo 8-9 / 1998, v tomto roku sa na skautských táboroch a lesných školách doslova rozmohli prepady. Príkladom toho je aj prepád na záverečnom víkendovom kurze CHVLŠ, ktorý dokazuje správnosť myšlienky „, aké to môže byť nebezpečné, keď prepád nie je dopredu nahlásený vodcovi tábora alebo lesnej školy“.

Účastník lesnej školy E.C. (neželá si byť menovaný kvôli kamarátke P.S. a priateľke I.V.) to na vlastnej koži okúsil pri nočnej naháňačke, ktorá prebiehala v málo osvetlených priestoroch skautského domu v Banskej Štiavnici. Naháňačka nebola síce v programe víkendového kurzu, ale bola náhradným riešením namiesto plánovaného spánku, ktorý sa z neznámych dôvodov včas nedostavil. Počas tejto nočnej činnosti (teda pri spomínanej naháňačke) sa nič netušiaci E.C. náhle prepadol do jamy v časti domu, kde nie sú ešte ukončené rekonštrukčné práce. Našťastie sa nič vážne nestalo, ale uvážte, či práve nočné prepady sú tou najvhodnejšou formou zábavy?

Navrhujem to, čo sa logicky natíska ako jediné možné riešenie: Už nikdy viac prepady! A ak predsa, tak zväziť: čo, kde, ako, s kým, prečo, za čo, aký to má zmysel? Dúfam, že sa týmto problémom bude zaoberať náčelníctvo SLSK na niektorom zo svojich najbližších zasadnutí a takisto, pochopiteľne, obidve kmeňové rady, prípadne aj Programová rada (pre chlapcov: Programový rád), ak sa zídu aspoň traja členovia tejto perspektívnej inštitúcie. Krojová komisia by mohla zaujať tvrdší postoj k tomu, že väčšina prepádov je uskutočňovaná v maskáčoch, hoci tu možno zohľadniť skutočnosť, že prepádák (uskutočiteľ prepadu) sa zo známych dôvodov snaží byť neviditeľný, čo pieskovožltá rovnošata v trávnatom poraste až tak celkom neumožňuje.

J. J. (tiež nechce byť menovaný)

Veľké UPRATOVANIE

V tomto roku začalo Náčelníctvo SLSK udeľovať právnu subjektivitu nižším zložkám. Zatiaľ ju dostali nejaké oblasti, zopár okresov, niektoré zbory a roverský kruh. Dostali ju tí, ktorí požiadali, "na skúšku". Na decembrovom zasadnutí bude náčelníctvo pokračovať v udeľovaní právnych subjektivít na rok 1999. Ide o veľmi vážny a potrebný krok pri právnom uprataní a rozvoji našej organizácie. Práve preto je zarážajúce, že doteraz nie je v tomto procese žiadna koncepcia, žiadna predstava, kam a kedy sa chce Slovenský skauting dostať.

Prečo právnu subjektivitu?

Jednoducho povedané, právna subjektivita znamená mať svoje IČO, mať svoju pečiatku, mať svoj účet v banke, môcť si zháňať financie, podpisovať zmluvy, mať oficiálne vlastné priestory, klubovňu... Možno sa to niekomu zdá čudné, ale nič z toho sa bez právnej subjektivity robiť nedá, iba ak by ste každú z týchto vecí robili cez ústredie. Že ste to robili aj doteraz a právnu subjektivitu ste nemali? Je to len dôkaz neporiadku, ktorý v Slovenskom skautingu po právnej stránke doteraz vládol (vládne). Peniaze, s ktorými sme na lokálnej úrovni pracovali, granty, ktoré sme dostávali na

tábory, nič z toho sa neobjavovalo v celkovom vyúčtovaní Slovenského skautingu. Predchádzajúce náčelníctva viedli účtovníctvo len za celoslovenskú úroveň a nižšie zložky akoby nejestvovali. Ich financovanie sa oficiálne nikde neprejavovalo. Maximálne, ak vyúčtovali nejaký udelený grant. Hrôza pomyslieť, keby prišla nejaká hĺbková kontrola zo strany štátu. Zrušili by nás hneď alebo až o chvíľu? Systém právnych subjektivít nižších zložiek sa tu musí nevyhnutne zaviesť a nižšie právne subjekty musia odvádzať svoje ročné vyúčtovanie náčelníctvu.

Kto by mal dostať právnu subjektivitu?

Keď som v roku 1997 vyplňal posnemovú anketu, pri otázke: "Kto by mal dostať právnu subjektivitu?" som zaškrtnol okres. Práve okresy sa mi zdali byť pre právnu subjektivitu najvhodnejšie. Dnes už by som hlasoval inak...

Málokto si uvedomuje ďalekosiahly význam toho, komu bude náčelníctvo právnu subjektivitu udeľovať. Odvažujem sa tvrdiť, že od tohto kroku závisí, či na Slovensku bude "lepší skauting pre viac mladých ľudí", alebo naopak dlhodobé konzervovanie nedostatku vodcov, slabého skautského života na lokálnej úrovni a malý počet vzdelávacích kurzov a lesných škôl. Cez právne subjekty pôjdu finančné toky, na týchto úrovniach sa bude rozhodovať o zásadných veciach rozvoja.

V Slovenskom skautingu sa ustálilo 6 úrovní fungovania: družina, oddiel, zbor, okres, oblasť a celoslovenská úroveň (náčelníctvo). Právnu subjektivitu nemôže mať každá z týchto úrovní. Pozrime sa na to, ktoré by ju mali a ktoré nemali mať.

Každému je jasné, že nemôžeme dať právnu subjektivitu **družinám**. Nie sú v nich dospelí ľudia

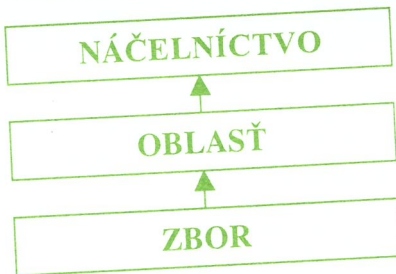

Úrovne SLSK

Právnu subjektivitu by mali mať:

s právnou zodpovednosťou.

Oddiely už dospelých majú. No ak im budeme dávať právnú subjektivitu, zničíme ich, alebo ich prinajmenšom výrazne zaťažíme niečím, čo nesúvisí s ich poslaním: uplatňovaním výchovného programu, tvorivou prácou s deťmi a mladými ľuďmi. Z doterajšieho fungovania dobre poznáme situáciu, kedy oddielového vodcu, ktorý by sa mal v prvom rade venovať deťom, vyčerpáva administratíva a behanie po úradoch. Ak by sme oddiel navyše zaťažili vedením účtovníctva a zabezpečovaním právneho poriadku, kvalita programu by sa výrazne zhoršila a počet vodcov by pravdepodobne klesol.

Zbory sú základné články s právnou subjektivitou vo väčšine zabehaných skautských organizácií: vo Veľkej Británii, v Dánsku, Holandsku, v Čechách (zbor = stredisko)... Má to svoju logiku. Zbor sa skladá z cca. 3-6 oddielov, zabezpečuje im administratívu, účtovníctvo, klubovne, nábor vodcov a pod. Zbor je na rozdiel od okresu stále ešte lokálna, dobrovoľná záležitosť ľudí, ktorí chcú spolupracovať a uplatňovať svoje vlastné predstavy. Je dobré, ak má právnú subjektivitu práve táto úroveň. Je dobré, ak si môže peniaze na svoj účet zháňať práve takáto dobrovoľná lokálna zložka. Podporuje to lokálnu aktivitu a dynamiku hnutia.

Okres už nie je lokálna dobrovoľná záležitosť, ale vopred daná štruktúra. Okres je už relatívne ďaleko od konkrétnej lokálnej práce s mladými ľuďmi. Motivácia zveľaďovať lokálny skauting je už výrazne nižšia ako u zboru. Ak by bol okres prvou úrovňou

s právnou subjektivitou a mal viac ako 10 oddielov (čo je normálna situácia), stáva sa účtovníctvo veľmi ťažkým, takmer nezrealizovateľným. Obehávať tak veľa oddielov a vymáhať od nich každý účet až po poslednú kúpu ceruziek, je pre okres omnoho ťažšie ako pre prirodzenú lokálnu jednotku - zbor. Preto si okresy nebudú chcieť pridávať viac problémov a viac práce a nebudú podporovať vznik nových oddielov. To by bola pre skauting veľká brzda. Oproti tomu zbor má záujem zakladať nové oddiely pre vekové skupiny, ktoré ešte nepokrýva, aby deti mohli prirodzene prechádzať od oddielu včielok, cez oddiel skautov až po oddiel roverov. Ak si nerozumejú ľudia v zbore, ak sa napríklad nezhodujú v tom, na čo by mali ísť získané peniaze, môže sa časť oddelit' a založiť nový zbor. Fungovanie skautingu tým nie je ohrozené, skôr sa obohatí. Ak si však nerozumejú ľudia v okrese a okres je tou základnou právnou úrovňou, je to ťažšie. Od okresu sa nemožno oddeliť a vytvoriť si nový okres. Ak sa v tomto prípade rozháda okres, skauting sa veľmi pravdepodobne ochudobní. Zo všetkého nám vychádza, že základnou jednotkou, ktorá má mať právnú subjektivitu, je zbor, a nie okres. Okres môže mať právnú subjektivitu, ale až následne po zboroch. Je jediný argument, ktorý hovorí za právnú subjektivitu okresu, a to získavanie grantov od MŠ SR, ktoré sa distribuujú cez okresy. To sa však dá vyriešiť, aj keď právnú subjektivitu majú len zbory. Jednoducho sa zbory v tomto okrese pri rozdeľovaní grantov stretnú, dajú svoje projekty dokopy a predložia ich za územný okres spolu.

V rámci **oblasti** sa za normálnej situácie organizujú kurzy, lesné školy, veľké oblastné akcie,

spolupráca vodcov jednotlivých vekových skupín, oblasť spravuje svoje väčšie skautské centrá, ktoré využívajú všetci skauti z oblasti. Z tohto všetkého je jasné, že oblasť potrebuje mať svoj účet, svoju pečiatku, svojich zháňáčov peňazí, jednoducho právnu subjektivitu.

Tak ako je jasné, že družina nemôže mať svoj účet v banke, rovnako je jasné, že **náčelníctvo** ho mať musí. O tomto polemizovať nikto nebude. Polemika však určite vznikne pri iných celoslovenských orgánoch. Má mať právnu subjektivitu programová rada? Má ju mať revízna rada, vlčiacky alebo roverský kruh, rada pre dospelých? Myslím si, že keď nechceme zväčšovať neporiadok, vytvárať dvojládrie a ohniská konfliktov, tak všetky celoslovenské orgány SLSK by mali byť spravované pod náčelníctvom. To je volené snemom ako najvyšší orgán medzi snemami. Má zodpovednosť za fungovanie celoslovenskej úrovne a musí mať aj páky na jej riadenie. Kontrola a riadenie finančných tokov na celoslovenskej úrovni je tou hlavnou pákou. Ak by mala napríklad programová rada vlastný účet a robila si, čo chce, nezávisle od náčelníctva, nevyhnutne by v budúcnosti rástli konflikty. Čo sa môže pokaziť, to sa niekedy určite pokazí. Náčelníctvo a programová rada by v tomto prípade tiež boli konkurentmi pri zháňaní peňazí pre skauting na celoslovenskej úrovni, čo je absurdné. Musí byť jasné, že programová rada spadá pod náčelníctvo, ktoré má konečnú zodpovednosť. S programovou radou to bol príklad. Možnosť konfliktu však súčasne náčelníctvo vytvorilo udelením právnej subjektivity roverskému kruhu SLSK. Aj keď mám v roverskom kruhu priateľov, s týmto vnášaním neporiadku nesúhlasím.

Zhrnuté a podčiarknuté

Systém právnych subjektívít treba rozbehnúť, a to veľmi rýchlo. Zároveň to však musí byť koncepčné a jednotné, musí to zväčšiť poriadok, a nie zväčšiť chaos. Právnu subjektivitu musia dostať zložky, ktoré sú potenciálom pre rozvoj, čiže ZBORY a OBLASTI. Tieto úrovne právnu subjektivitu nielenže môžu mať, ale mať musia. Treba to zakotviť v Stanovách, ktoré budeme na budúcom sneme schvaľovať. Právnu subjektivitu možno dávať aj okresom, no treba si uvedomiť, že zatiaľ nás je príliš málo na toľko právnych medzistupňov a udelením právnych subjektívít aj okresom odčerpáme ľudské zdroje z oveľa perspektívnejších zborov. Objaví sa otázka:

a čo robiť, ak zbor doteraz nemáme? Odpoveď je jednoduchá: založiť ho. Buď vznikne z jedného väčšieho oddielu, ktorý sa len rozdelí na niekoľko oddielov podľa vekových skupín, alebo sa do zboru spojí viac oddielov. V každom prípade by však každý oddiel mal byť v niektorom zbere. Zahraničné skúsenosti, ako aj skúsenosti novo sa rozbiehajúcich skautských zborov na Slovensku ukazujú, že zbor je tou najperspektívnejšou jednotkou rozvoja skautingu.

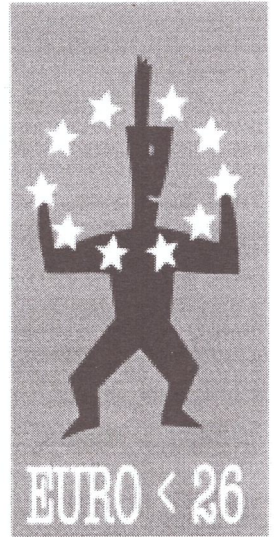
Pavel Hrica – Pól Hrika

Spoločný preukaz Slovenského skautingu a Karty mládeže EURO<26+

Karta mládeže EURO<26 je medzinárodný preukaz určený všetkým mladým ľuďom od 15 do 26 rokov, ktorý vznikol na podporu a rozvíjanie vzdelávania, kultúry, komunikácie a poznania mladých ľudí.

Tento základný cieľ je realizovaný pomocou vyhľadávania a šírenia informácií pre mladých ľudí a vytváraním siete cenových zliav a výhod za služby a tovar v oblasti kultúry, športu, vzdelávania, stravovania, ubytovania, cestovania, poistenia a tak ďalej.

Karta mládeže EURO<26 je vydávaná pod záštitou Rady Európy a jednotlivé členské krajiny vrátane Slovenska sú združené v Európskej asociácii kariet mládeže so sídlom v Amsterdame.

Od leta tohoto roku máte možnosť využiť novinku, Kartu mládeže EURO<26+, ktorej držiteľ má k dispozícii nielen sieť zliav a služieb ako u bežnej karty, ale automaticky sa naňho vzťahuje aj poistenie liečebných nákladov v zahraničí na území Európy.

Od roku 1999 máte možnosť využiť Skautskú kartu EURO<26+, ktorá okrem všetkých ostatných výhod zahŕňa navyše aj členský príspevok Slovenského skautingu.

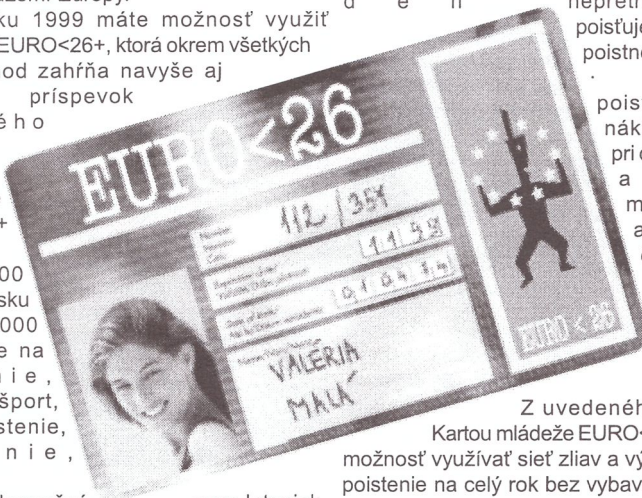
Čo Vám teda Karta mládeže EURO<26+ ponúka?

- 1 000 zliav na Slovensku

- 200 000 zliav v Európe na cestovanie, vzdelávanie, šport, kultúru, poistenie, ubytovanie, stravovanie ...

- bezkonkurenčné ceny leteniek, autobusových a vlakových lístkov
- Informačného sprievodcu, v ktorom nájdete prehľad všetkých zliav na Slovensku, výber zliav v Európe a veľa užitočných informácií a adres
- 4 x do roka časopis Big News so zaujímavými a aktuálnymi informáciami pre mladých ľudí

- poistenie liečebných nákladov v zahraničí v rámci Európy počas celej doby jej platnosti (jeden rok). Poistenie sa vzťahuje na každé vycestovanie, ak doba pobytu v zahraničí nie je dlhšia ako 30 dní nepretržite
- 30% zľavu na poistenie liečebných nákladov v zahraničí pri ceste v rámci Európy, ktorej doba je dlhšia ako 30 dní nepretržite (prvých 30 dní je zahrnutých v poplatku za kartu, doba nad tridsiaty d e ň nepretržitého pobytu sa poistuje dennou sadzbu poistného
- 30% zľavu na poistenie liečebných nákladov v zahraničí pri ceste mimo Európy a pri výkone manuálnej práce a aktívnej športovej činnosti
- 1 0 % zľavu na úrazové poistenie

Z uvedeného vyplýva, že s Kartou mládeže EURO<26+ získate nielen možnosť využívať sieť zliav a výhod, ale získate aj poistenie na celý rok bez vybavovania pri každom vycestovaní, teda ušetríte čas a navyše i peniaze.

Karta mládeže EURO 26 svojou sieťou zliav a služieb výrazne napomáha k mobilite a tým pádom k spoznávaniu mladých ľudí. Každoročne ju využíva viac ako 2 000 000 ľudí v celej Európe.

Právnu subjektivitu treba udeliť povinne oblastiam, okresom a zborom

ČASOVANÁ BOMBA

Môj osobný názor je taký, že by mali dostať povinne právnu subjektivitu všetky oblasti, okresy a zbory, aby mali pocit zodpovednosti, lebo tomu sa každý vyhýba, a to je podľa mňa najväčší problém. Dalo by sa hovoriť aj o oddieloch. V tomto článku ponúkam zdôvodnenie pre takéto tvrdenie.

Oblasti by samozrejme mali realizovať projekty typu lesná škola, centrá, skautské domy atď. Nie je predsa normálne, aby všetko robilo náčelníctvo. Ich partnermi na úrovni verejnej správy (štátu) by mali byť kraje, prípadne regionálne združenia typu Spiš, Tatry, ktoré jestvujú. Neobstojí tu teda častokrát používaný argument, že nemajú s kým komunikovať. Je len vecou dohody, ktorá oblasť, aké územie zaberie. Nevieť presne, ktoré okresy spadajú do žilinskej oblasti. Zdá sa mi, že Kysuce a Orava tam nepatria. Nevidím žiaden problém v tom, aby vytvorili (ak chcú) svoju oblasť a tiež komunikovali na úrovni kraja, ale KOORDINOVANE, aby nebol rozpor záujmov Kysúc, Orava a Žilinskej oblasti. Skaustké oblasti v jednom kraji musť zastupovať jedna osoba.

Okresné právne subjektivity sú v súčasnosti potrebné, avšak podľa môjho názoru časom stratia opodstatnenosť. U nás to funguje tak, že okres sa stará o všetky zbory a oddiely v okrese. Oddiely, ktoré sú v zboroch by mali spadať pod zborovú právnu subjektivitu. Ostatné oddiely, ktoré nie sú členmi žiadneho zboru, by naďalej spadali pod okresnú právnu subjektivitu, až kým by sa niekam nezaradili. Nie je to však nevyhnutné, ak nechcú, alebo nemajú kam. V menších mestách alebo dedinách to asi nie je možné, a preto ich nesmieme diskriminovať.

Zborové právne subjektivity pokladám za samozrejmosť pretože je to najlepšie, čo môže byť.

Napr. na území Bratislavy existuje asi 15 samosprávnych celkov. Nie je možné, aby som napríklad ja ako okresný Bratislava 4 komunikoval so všetkými mestskými časťami, ktoré sa tu nachádzajú (Karlova Ves, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves, Lamač, Záhorská Bystrica). Existujú tu v súčasnosti dva zbory Modra Riviéra - Karlova Ves, Biele Delfíny - Dúbravka a formuje sa zbor v Devínskej Novej Vsi. Z Lamača chodia deti do ostatných oddielov, lebo tým, že v Lamači je sídlo SLSK, máme pri danom stave veľký finančný a priestorový handicap. MŮ Lamač totiž pri každej žiadosti o pomoc povie, že tu máme predsa ústredie a že nemáme chcieť stále viac. To je však špecifikum. Aj tak by však činnosť ústredia nemala mať negatívne dôsledky na činnosť oddielov na danom území. Dovolím si tvrdiť, že u nás vcelku schopne funguje komunikácia a ľudia z našich oddielov sa zúčastňujú vo väčšom alebo menšom počte na rôznych skautských alebo iných akciách. Zdá sa mi, že naše zbory sa veľmi dynamicky rozvíjajú, a preto ich ja z pozície okresného nechcem a nebudem limitovať nejakými nezmyselnými administratívnymi nariadeniami zhora a budem bojovať proti tomu, aby tak robilo náčelníctvo alebo ústredie.

Oddielové právne subjektivity by som pridelil až po posúdení daného stavu. Napr. oddiely, ktoré sú u nás v okrese a nie sú členmi niektorého zboru,

nepotrebuju právnu subjektivitu pokiaľ ja budem stíhať plniť ich požiadavky - robiť správu, účtovníctvo atď. Nie je možné v oddieloch v menších obciach, aby cestovali alebo telefonovali kvôli každej maličkosti okresnému vodcov. Mám však takú skúsenosť, že tam kde je spočiatku len skautský oddiel, časom vznikne zbor.

Bol by som rád, keby ste si podrobne prečítali to, čo som napísal a porovnali to s vaším stavom, či je podobný alebo či ste schopní realizovať model, ktorý prakticky funguje a formálne mu chýbajú právne subjektivity pre zbory.

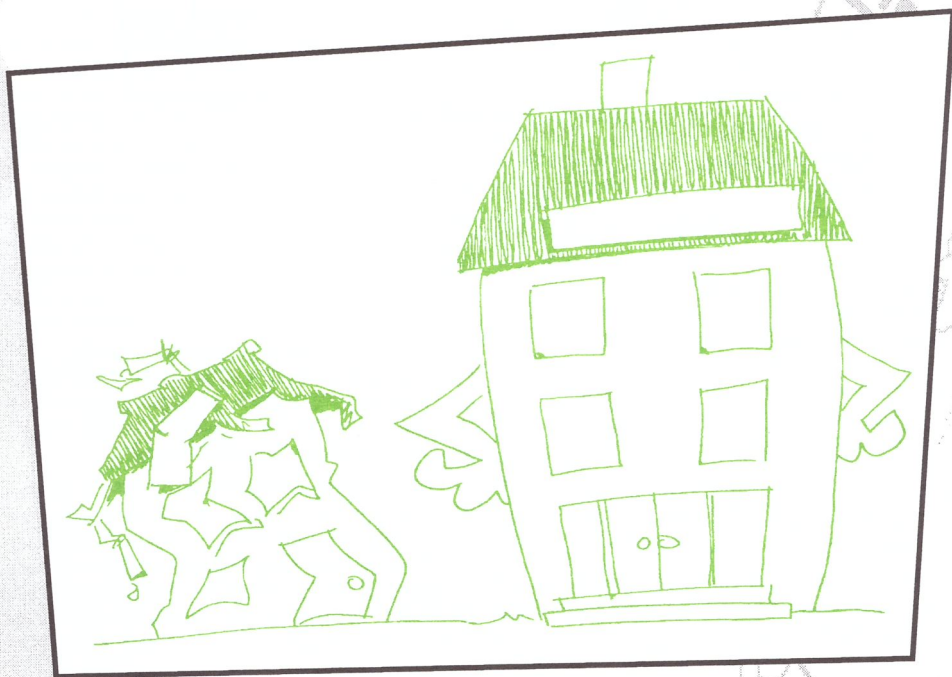
List o právnych subjektivitách, ktorý náčelníctvo - ústredie nedávno rozoslalo, má viacero markantných nedostatkov. Neumožňuje poskytovať právnu subjektivitu nižším jednotkám, ak ju má jednotka vyššia. Napr. BSR je oblasť, má právnu subjektivitu. Okres BA4 má právnu subjektivitu, územne spadá pod BSR. Je to precedens, ktorý povolilo náčelníctvo a na základe, ktorého si každá nižšia zložka môže žiadať právnu subjektivitu, alebo nám ju náčelníctvo zoberie a bude to krok späť do doby kamennej.

KTO JE TU PRE KOHO? Ja som povinný starať sa o oddiely, ktoré sú podo mnou. Je ich oficiálne 9. Od januára sa ich bude registrovať asi 12 alebo 13.

Mám s tým veľké problémy, lebo je toho veľa. Priznávam sa dokonca verejne a bez mučenia, že som si doteraz nesplnil polročnú úlohu (polročná závierka účtovníctva všetkých oddielov - nemohol som, lebo mi ju nedali, až teraz) voči náčelníctvu, ale pracujem na tom. Konkoročnú určite stihnem, lebo ju už mám teraz rozpracovanú. Nevieť si však predstaviť, ako to všetko má napr. robiť BSR, keď je tu oficiálne registrovaných asi 36 oddielov, vrátane našich. Buď zamestná 10 ľudí, ktorí to budú robiť - na čo nemáme finančné zdroje, alebo sa budeme tváriť, že je všetko v poriadku, pretože oddiely "oficiálne" nemajú žiadny majetok a finančné toky pokiaľ nežiadajú oficiálne finančné prostriedky cez granty na okresných úradoch alebo celoslovenskej úrovni. To je protiprávny stav.

Je otázkou času, kedy vybuchne táto časovaná bomba a na okresných úradoch zistia, že vlastne skoro žiadny žiadateľ o granty nemá delegovanú právnu subjektivitu, a pritom sa podpisuje ako predseda organizácie na tlačivách a projektoch, že existujú čierne oddielové účty atď. **BUDEME TENTO STAV TOLEROVAŤ A ČAKAŤ, AŽ TO VYBUCHNE, ALEBO NIEČO UROBÍME.**

Alexander Holénia – Šaňo (optimista - realista)

Ad. Jeden čihi, druhý hota (Médium 6/98)

V júni tohto roku uverejnilo Médium analýzu stavu Slovenského skautingu v polovici funkčného obdobia súčasného vedenia. Článok niesol názov "Jeden čihi, druhý hota". Náčelník SLSK Jozef Šteffek naňho o mesiac reagoval súkromným listom, ktorý si neželal zverejniť. V novembri však požiadal o jeho zverejnenie, a tak vám ho, milí čitatelia, prinášame v plnom znení.

Milý Pól, EUROCOR 98 máme za sebou a napriek všetkým snahám zmarit' ho, či už bojkotom niektorých funkcionárov alebo laxným, nerozhodným prístupom niektorých členov servistímu, nedopadol katastrofálne, ako to predpokladali niektorí "jasnovidci" Slovenského skautingu. Faktom však zostane, že minimálne 90% organizácie ostalo na jednej osobe a pri získavaní finančných prostriedkov na akciu je možné 100% pripísať tej istej osobe. Nechcem však hovoriť len o Eurocore. Rád Ti poviem stanovisko k Tvojmu článku v Médiu - Jeden čihi, druhý hota.

Nemá nič proti takémuto názvu, lebo tak nejak vnímam prácu náčelníctva aj ja. Sú tam tí, ktorí si poctivo odsedia schôdzku, potom sú tí, ktorí majú inú predstavu o smerovaní skautingu a je tam aj niekto, ktorý pridelenú úlohu bez reptania spraví na rozdiel od iných. Nešťastím však boli a sú zamestnanci ústredia. O tých však neskôr.

Spomínaš svoju účasť na sedení náčelníctva. Spomeň si aj na úlohy, ktoré si si sám nadiktoval do zápisnice a predsa neboli splnené. Upozorňuješ na formálne prijímanie úloh a nazývaš to štatistikou. Sám sa oháňaš úlohou "Prerokovať s redakciou Média dodržiavanie etických zásad pri písaní článkov". Pre mňa je táto úloha veľmi dôležitá. Médium je časopis, ktorý číta niekoľko stoviek a možno tisícok ľudí a štýl vyjadrovania sa je vizitkou nášho hnutia. Chcel som predísť otvorenej kritike časopisu zo strany čitateľov. Dnes to máme na stole. Odovzdal som Ti list od skôr narodeného skauta, kde nás, teda náčelníctvo žiada zastaviť vydávanie Média, lebo je "přízniteľom nášho jazyka". A tento názor nie je ojedinelý. Ja sám som poukázal na niektoré nevhodné spôsoby vyjadrovania sa, podobný štýl ste povolili aj v Eurocor News a spomeň si, koľkých to pobúrilo!

Spomínaš, že prijímame veľa uznesení. Asi máš pravdu. Ale prečo asi? Keď Tvoja požiadavka nebola splnená trikrát s odôvodnením, že nebolo to v

uznesení, potom nemáš na výber. Žiaľ, naučení sme robiť len s príkazom, nie bez vlastného pričinenia a na základe daného slova. Pochopíš to až sa staneš naším funkcionárom a ľudí si nebudeš môcť vybrať, ale ich zdedíš vo voľbách. Než som sa dostal k hlavičkovému papieru Eurocor, prešlo niekoľko mesiacov a nakoniec papier bol s chybami.

Hovoriš, že sa zaoberáme prkotinami a podstata nám uniká. Komu? Myslím si, že náčelníctvo zabezpečuje chod organizácie, vytvára priestor pre jeho rozvoj a program, ktorý by mal naplňovať niekto iný. Kde je ten subjekt? Konečne si sa dostal k slovu za Tebou stanovených podmienok a ja len verím, že uvidím aj výsledky. Seminár na Kačine vo februári je pre Vás medzníkom na akceleráciu nášho hnutia vo výchovnom programe a celej stratégie. Uskutočnil sa po roku existencie nového náčelníctva. Mimochodom, operatívne zasadnutie náčelníctva si si vynútil Ty, aby sa schválil Vami predložený program! Vzali ste veci do svojích rúk a už sa teším, kedy uvidím prvé výsledky. Stavím sa, že to za tohto náčelníctva nebude. Držím Vám palce, aby sa Vám podaril dať dohromady tím, ktorí to všetko naplánované aj realizuje. Myslíš si, že všetko pôjde tak, ako si naplánoval? Ja som si myslel, že tiež bude dosť ľudí na prácu, ale po sneme akosi stíchli. Ty to nebudeš mať o nič ľahšie. Raz Ti nevyjdú projekty na krytie nákladov, potom Ti dá výpoveď kľúčová osoba, zistíš, že k dispozícii máš len študentov, ktorí v čase skúšok sú nepoužiteľní a štúdium bude naďalej dostatočným dôvodom pre neplnenie povinností a prijatých úloh.

Čo sa týka Eurocor-u, nemáš celkom pravdu. Vieš mi povedať osobu, ktorá by mohla byť zodpovedná za Eurocor? K dispozícii sme mali členov náčelníctva, kmeňových rád, zamestnancov ústredia a členov skautingu. Budem rád, ak mi niekoho oznámiš. Ty si nevedel do začatia Eurocor dodať meno zodpovedného za tlač i keď si si to vzal na

starosť! A nakoniec, od februára sa síce na zasadnutiach o Eurocore hovorilo, ale len jednou, prípadne dvoma vetami.

Zaujalo ma aj Tvoje stanovisko ku kauze "náčelník a ústredie". Zaujímavé bolo, že každý člen náčelníctva poukazoval na kompetencie, ktoré potrebuje a keď prišlo na lámanie, nevedeli čo by im prislúchalo. Trvalo to ďalšie tri náčelníctva, kým sme ich konečne dali písomne dohromady, ale nič sa nezmenilo. Majú znovu len to, čo im prislúcha v kompetenciách členov náčelníctva, aj zháňanie financií. Myslím si, že je to aj ich povinnosť. Ved' jeden z bodov stratégie rozvoja skautingu je aj finančná

Správnej rady, čo si pre Nadáciu urobil? A to by som sa mohol spýtať aj ostatných a dostal by som rovnakú odpoveď. Ak však do rady zoberiem iných členov náčelníctva SLSK, budú schopní pre ňu niečo urobiť? Niekedy v septembri alebo októbri plánujem spoločné sedenie Správnej rady Nadácie a náčelníctva SLSK, kde by sme si mohli vyjasniť svoje stanoviská, ale aj posty. Kritika je riešenie. Myslíš si, že som zlý zháňač peňazí? A pritom si neberiem ani províziu a robím to nezištne. Projekt, ktorý ste predložili na NPOA je schválený v menšom rozsahu, ale počíta s profesionálom. Ten profesionál zhltnie štvrtinu schválených peňazí. Ja

nezávislosť. Tajomník SLSK to mal ako prvý bod náplne práce a druhým bolo písanie projektov. Za to už nemôžem, že to neplnil. Zbaviť ho zamestnania podlieha náčelníctvu a nie náčelníkovi. Tak si to presadili členovia náčelníctva. Takmer takú istú náplň práce bude mať aj budúci manažér - tajomník. Uvidíme, či bude schopnejší!

Poslednú kauzu, ktorú spomínaš je Nadácia a náčelníctvo. Tuto kauzu ste si podľa mňa vykonštruovali. Členmi Rady nadácie sú za ústredia J. Šteffek ako volený správca na tri roky, J. Halahyja a J. Pokorný, za BSR P. Hrica, za roverov L. Hochmuth a za zakladateľov P. Druga. Revízorom je A. Greguss. Myslíš si, že je tam málo činníkov z ústredných orgánov? Koho tam chceš ešte navyše! V tomto roku Nadácia získala v sponzorstve a prostredníctvom projektov viac ako 2 mil. Sk, majetok v hodnote ďalších 2 mil. Sk a materiál v hodnote 0,5 mil. Sk, no dosiaľ nemá plateného zamestnanca. Ty, ako člen

mu to doprajem. Ale očakávam, že výsledky budú aspoň dvojnásobne väčšie ako pri mojom bezplatnom pôsobení v Nadácii.

Nadácia bude teraz mať veľa problémov s rekonštrukciou Skautského domu (cca 17 mil).. Na nej by sa mal v zmysle dohody podieľať aj SLSK. Počítali ste v programe s využívaním tohto objektu, kde by sa mohlo ubytovať cca 40 ľudí v dome a ďalších 50 ľudí v záhrade?

Vezmi moje stanovisko bez urážky a zamysli sa nad tým, kto a čo robí pre toto hnutie. Ja z náčelníctva odídem na najbližšom sneme koncom septembra. Dovtedy je čas, aby ste vytipovali ľudí, schopných sa obetovať hoc aj na úkor zamestnania. Najdôležitejší sú však tí, ktorí budú schopní plniť službu tomuto hnutiu tak, aby sa problémy nenabaľovali na seba ako snehová guľa.

S priánim splnenia Tvojich predstáv

Návrh skautskej rovnošaty

Dostáva sa vám do rúk dotazník o rovnošate. V poslednej dobe sa množili výhrady rôzneho druhu k terajšej rovnošate. Viacerí si mysleli, že rovnošatová komisia SLSK sa tejto téme venovala nedostatočne. Preto sa na skautskej internetovskej konferencii slsk@list.changenet.sk na túto tému rozprúdila veľmi živá diskusia. Konferenciu sledujú aj redaktori Média, ktorí ma oslovili, aby sme nevyklúčovali ostatných skautov z tejto diskusie a uverejnili ju aj v Médii. Pôvodným cieľom bolo, aby táto diskusia prebehla na konferencii, aby boli známe čiastočné výsledky kvôli vašej lepšej orientácii. Niekoľko dotazníkov sa mi už vrátilo. Celkové výsledky zverejníme vo februárovom Médii. Podotýkam, že názory "papierových = neinternetových" skautov sa môžu úplne odlišovať od názorov "virtuálnych = internetových" skautov. Týmto sa chcem ospravedlniť skautom na konferencii, že som nedodržiaval slovo, čo sa týka zverejnenia až po ukončení diskusie na internete. Dúfam, že mi odpustia. Výsledky konferencie sčítame s názormi čitateľov Média.

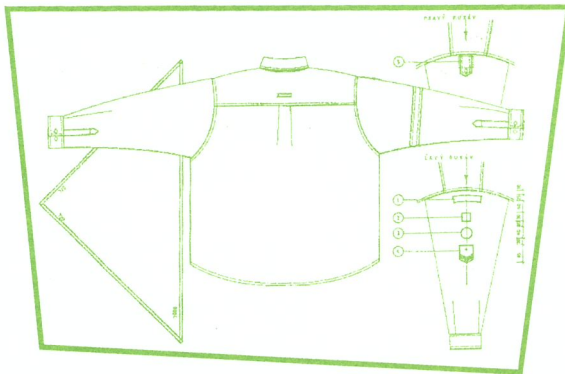
Mohli by ste skúsiť preveriť názory v oddieloch a urobiť tabuľku v Microsoft Excel pre ľahšie spracovanie, príp. na papieri. Výsledky môžete zasielať na moju internetovú adresu: h9552434@zechine.wu-wien.ac.at alebo na ústredie SLSK, Heyrovského 2, 841 03 Bratislava, kde si ich prevezmem. Pripíšte heslo: "Dotazník o košeliach pre Šaňu", pretože ja budem zabezpečovať spracovanie týchto dotazníkov.

Nezabudnite! Keď sa nevyjadrite teraz, inokedy už môže byť neskoro! Aby sme sa nebavili tak trochu o všetkom a o ničom, dostávajú sa vám do rúk aj grafické návrhy k niektorým bodom dotazníka, ktoré boli vytvorené na stretnutí pár nadšencov na Chate U Hrocha – Kačín v Bratislave koncom zimy v tomto roku 1998. Návrhy graficky spracoval Vladimír Barlok – Ľapin na základe podnetov z tohto stretnutia a po diskusií s návrhármi a krajčírmi. Mám konkrétne otázky k tomuto návrhu, čo si žiada trochu vašej predstavivosti.

Návrhy sú v dvoch farebných alternatívach a čiarkované čiarly predstavujú prešíte časti.

Padlo viacero pripomienok, ktoré boli základom tohto návrhu a dotazníka k tomuto návrhu. Košeľa by mala mať moderný strih, dva vrecká, dlhé rukávy. Cena 300-400,- Sk podľa kvality.

Toto grafické spracovanie má hladké vrecká, bez výložiek s malým

náplečníkom na zavesenie buzoly alebo vloženie baretu na pravom rukáve, malý golier ako terajšia rovnošata, zaoblený spodok košeľa, alternatíva dlhý / krátky rukáv, dva gombíky na rukávoch, aby sa dali zapnúť rukávy na úzko alebo široko, na chrbte malé pútko na pripnutie pŕštaly ďalej prejde šnúrka pŕštaly z oboch strán okolo krku, ktorá sa teraz zapína cez gombíky výložiek; podľa novej košeľa/šatky/nohavíc by sa potom museli prispôbiť rovnošatové predpisy.

Bol by som predsa len rád, keby ste uvažovali reálne, aby sme udržali nízke náklady.

Odpovedajte, prosím, presne na dané otázky. Ak máte výhrady voči zneniu nejakej otázky, tak ich priložte k vášmu dotazníku. Pripomienky budú tiež zverejnené.

Prosím by som vás, keby ste odpovedali na konkrétne otázky

týkajúce sa detailov, ako si predstavujete strih košeľa, aby bol už na sneme prototyp novej rovnošaty v prípadných farebných alternatívach. Prosím o vaše osobné „egoistické“ odpovede, v tejto chvíli myslíte len na seba, ako sa to vám páči, inak budú výsledky hlasovania skreslené. Pridajte body zaradením do rebríčka 0 až X bodov podľa počtu alternatív s tým, že podľa vás najlepšia alternatíva má najviac bodov a najhoršia 0 bodov. Nasleduje dotazník o rovnošate. Veľa šťastia pri jeho vyplňaní vám praje do otázky 13: body 0,1,2 az 3 do otázky 15: body 0,1 az 2 do otázky 26: body 0,1,2 az 3

Šaňo (optimista - realista)
vodca 9. voja vŕcat a 30.
oddielu skautov
v Zbore MODRÁ RIVIÉRA -
vodca 4. okresu Bratislava

DOTAZNÍK

1. vrecká

- a) TERAZ: skladané
b) TAPIN: hladké

body 0 až 1

2. dve výložky

na ramenách kvôli píšťale a možnosti odkladania baretu, pripnutia šiltovky/ jeden náplecník na buzolu a baretu na pravom rukáve od švu smerom dolu a jedno pútko na chrbte tesne nad zošitou časťou, napr. kvôli možnosti pripnutia píšťaly alebo ako okrasa.

Možnosti kombinácií:

- a) TERAZ (s malou zmenou pripnutia): výložky na ramenách s pripnutím gombíka vyššie pri golieri, aby netlačili pri nosení ruksaku
b) TERAZ (s malou zmenou pripnutia) + pútko z TAPINOVHO návrhu ako okrasa:

výložky na ramenách s pripnutím gombíka vyššie pri golieri, aby netlačili pri nosení ruksaku + pútko na chrbte ako okrasa, príp. iné využitie

- c) INÁ ALTERNATÍVA: bez výložiek, s jedným náplecníkom podľa návrhu kvôli možnosti pripnutia baretu/ šiltovky alebo píšťaly, ktorá sa vloží do pravého vrecka (možnosť využiť aj napr. na pripnutie buzoly), s pútkom na chrbte ako okrasa, príp. iné využitie.

- d) INÁ ALTERNATÍVA: bez výložiek, s jedným náplecníkom podľa návrhu kvôli možnosti pripnutia baretu/ šiltovky alebo píšťaly, ktorá sa vloží do pravého vrecka, bez pútko na chrbte ako okrasa

- e) TAPIN: bez výložiek, s jedným náplecníkom podľa návrhu kvôli možnosti pripnutia baretu alebo napr. buzoly, s pútkom na upnutie píšťale, ktorej šnúra ďalej pokračuje z oboch strán okolo krku do pravého/lavého vrecka

body 0,1,2,3 až 4

3. zapínanie rukávov

- a) TERAZ: jeden gombík, kto si ako prišije
b) TAPIN: dva gombíky na uššie/ tesnejšie a širšie/volnejšie zapínanie rukávu podľa činnosti a počasia, úzke/tesné zapínanie: keď je kosa alebo ak ma niekto tenké ruky, široké/volne zapínanie: pri hrach a práci, ak nie je kosa

- c) MÔJ NÁVRH: TAPINOVA alternatíva + kto chce tretí gombík na zopnutie rozparku; zvykne to byť na košeliach kvôli tomu, že košeľa má lepší tvar, ak je kosa „neťahá“ dovnútra, a hlavne keď ideme cez kríky alebo lezieme na strom, nezavadíte do žiadneho konára nejakými plantajúcimi časťami odevu
body 0,1 až 2

4. golier

- a) TERAZ + TAPIN: krátky
b) MÔJ NÁVRH: trošku dlhší, aby sa dali špičky goliera upnúť gombíkmi, zvykne to byť na moderných spoločenských košeliach, zdôvodnenie: chceme košeľu na nosenie, v prípade kravaty u chlapcov a šatky u dievčat, ktoré sa nosia pod golierom, je to veľká výhoda, lebo sa vám nešmýkajú a keď vám spadne turban nestratíte šatku

body 0 až 1

5. rukáv krátky, t.j. chceme mať 2 košeľe?

- a) áno, hladké ukončenie krátkeho rukáva
b) áno, ukončený so zahnutou látkou
c) áno, ukončený so skladanou látkou
d) nie

body 0, 1, 2 až 3

6. rukáv dlhý (t.j. aj keď nebude krátky)

- a) TERAZ + TAPIN: dlhý bez možnosti

upnutia

- b) MÔJ NÁVRH: dlhý s možnosťou upnutia, keď si ho vyhmiete v lete alebo pri práci, aby vám nepadal, videl som to na maďarských košeliach, keď je rukáv pripnutý úchytom (úchyt má rovnaký tvar ako náplecník/výložka a nie je ho vidno pri spustenom rukáve), keď je rukáv vyhrnutý, môže sa pripnúť gombíkom, ktorý je/by bol zvonka a rukáv nepadá a neplance sa vám kade tade.

body 0 až 1

7. vzhľad okolo zapínania košeľe

- a) TERAZ: jednoduché prešitie, hladká látka bez skladania ako na terajších vreckách; iba v kombinácii s 10. a)
b) TAPIN: dvojité prešitie, hladká látka bez skladania ako na terajších vreckách; iba v kombinácii s 10. b)
c) MÔJ NÁVRH: dvojité prešitie, látka jemne poskladaná pod prešitím bez prečnievania ako zvykne byť na spoločenských košeliach; iba v kombinácii s 10. b)

body 0,1 až 2

8. ramená

- a) TERAZ: jednoduchá zošitá látka
b) TAPIN: ramená zosilnené (pozri kresba), cez ramená akoby prechádzal pás látky široký cca. 10 cm.

body 0 až 1

9. chrbát

- a) TERAZ: hladký, bez pútko a neskladaný; možné len v kombinácii s 2.a)
b) ALTERNATÍVA: s pútkom a látkou založenou pod pútkom; možné len v kombinácii s 2.b), 2.c) alebo TAPINOV návrh 2.e)
c) ALTERNATÍVA: s pútkom a látkou nezaloženou pod pútkom; možné len

d) ALTERNATÍVA: bez pútka; so založením látky v strede chrbta akoby tam to pútko bolo; možné len v kombinácii s 2.d)

body 0,1,2 až 3

10. prešivania

okolo manžiet, vreciek, goliera, spoje jednotlivých častí, ukončenia košeľa dolu.

a) TERAZ: jednoduché; iba v kombinácii so 7.a)

b) TAPIN: dvojité; iba v kombinácii so 7.b) a 7.c)

body 0 až 1

11. zakončenie košeľa

a) TERAZ: rovné bez rozparkov na bokoch a rovnako dlhé vpredu ako aj vzadu

b) TAPIN 1: oblé bez rozparkov na bokoch, rovnako dlhé časti

c) TAPIN 2: oblé s rozparkami na bokoch, rovnako dlhé časti

d) TAPIN 3: oblé bez rozparkov na bokoch, vzadu dlhšie ako vpredu, aby neťahalo na kríž, keď košeľa nie je v nohaviciach, resp. ak sa vám náhodou pri nejakej činnosti dostane von z nohavíc

e) TAPIN 4: oblé s rozparkami na bokoch, vzadu dlhšie ako vpredu, aby neťahalo na kríž, keď košeľa nie je v nohaviciach, resp. ak sa vám náhodou pri nejakej činnosti dostane von z nohavíc

f) ALTERNATÍVA: rovné s rozparkami na bokoch, rovnako dlhé

g) ALTERNATÍVA: rovné s rozparkami na bokoch, vzadu dlhšie ako vpredu, aby neťahalo na kríž, keď košeľa nie je v nohaviciach, resp. ak sa vám náhodou pri nejakej činnosti dostane von z nohavíc.

body 0,1,2,3,4,5 až 6

12. farba košeľa - farebné alternatívy

Podľa vašich doterajších vyjadrení ste za súčasnú farbu, svetlejšiu, tmavšiu alebo tmavozelenú.

Zo súčasných košiel existujú v

obehu viaceré odtiene všetky sa predávali ako „piesková“, takže je ťažké povedať, čo je svetlejšie a čo tmavšie; treba, aby ste niekto zohnali vzorkovník a povedali číselné kódy farieb

a) TERAZ: súčasná farba je piesková, kód: ???

b) ALTERNATÍVA: ? svetlejšia od súčasnej?, kód: ???

c) ALTERNATÍVA: ? tmavšia od súčasnej?, kód: ???

d) TAPIN: tmavozelená-olivová zelená jasná, ale matná a nie lesklá kód: 627 623

(tmavšia ako tráva a svetlejšia ako nemecký Bundeswaehr - nemecká armáda)

e) červená

f)....

VODÁCI: podľa terajšej - česká alebo

každý oddiel (zbor, oblasť) môže mať vlastné šatky, prípustné sú aj príležitostné šatky (BSD '98), pri reprezentatívnych akciách sa používajú národné šatky:

a) TERAZ: vlčatá/včielky: žltá; skauti/skautky/roveri/roverky: hnedá; absolventi/absolventky LŠ: sivá-šedá;

vodáci/vodáčky : svetlomodrá

kódy: ???

možné pre všetky uvedené verzie farieb košiel v bode 11 o košeliach

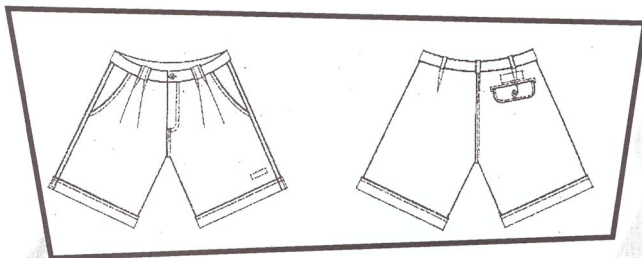
b) TAPIN: vlčatá/včielky: neuvedený -> asi ako skauti alebo žltá?

skauti/skautky/roveri/roverky : tmavomodrá

kód: 559 823 alebo 526 522

lemovaná Gillwelskou fialovou, pás 1 cm široký

kód: 476 322

inej dostupnej alternatívy

body 0,1,2,3,4 až 5

13. materiál košeľa

vo všeobecnosti ste boli za tenší a príjemnejší materiál ako TERAJŠÍ

a) TERAJŠÍ

b) flanel

c) manchester

d) MÓJ NÁVRH: bavlna, tenšie ako teraz, ale nie tak tenké ako spoločenské, na dotyk jemný (podobne ako fleece), mäkký, vzhľad- šitie látky podobná ako TERAJŠIA, resp. jeansovina, ale mäkkšia, jemnejšia

absolventi/absolventky LS: sivomodrá

kód: 586 72

rozumná farebná kombinácia len pre farbu košeľa 12. d)

body 0 až 1

15. nohavice

a) krátke áno, dlhé nie

b) krátke nie, dlhé áno

c) krátke áno, dlhé áno

16. farba, materiál a strih pre dlhú aj krátku verziu

a) TERAZ: strih: české nohavice, klasika, bežný strih, rovné, žiadne zakladanie látky, nič špeciálne, vrecko bez klopú rovnaké pre dlhé aj krátke

14. ŠATKA

materiál: manchester

farba: niečo medzi košeľovou vojenskou armádnou SR a trávovou zelenou, podobne ako vojenské obleky armády SR

b) TAPIN: strih: moderný, pod pútkami založená látka, vrecko vzadu s klopom možným zasunúť, aby ho nebolo vidno pre dlhé aj krátke

materiál: neviem ako sa volá, takže ho iba opišem, podobné šitie ako jeansovina, ale menej výrazné a hladké, látka mäkká a jemná, príjemná na dotyk (nič drsné ako "tesiláky")

farba: hnedá 854 722 (akoby mramorový motív)

c) krátke ako TERAZ + dlhé „kapsáče“ (farba ??? nenavrhlí ste)

d) krátke ako TAPIN + dlhé kapsáče (farba ??? nenavrhlí ste)

e) IGLIT: strih: moderný, pod pútkami založená látka, vrecko vzadu s klopom možným zasunúť, aby ho nebolo vidno pre dlhé aj krátke

materiál: neviem, ako sa volá, takže ho iba opišem podobne šitie ako jeansovina, ale menej výrazné a hladké, látka mäkká a jemná, príjemná na dotyk (nič drsné ako tesiláky)

farba: niečo medzi košeľovou vojenskou armádnou SR a trávovou zelenou, podobne ako vojenské obleky armády SR

malé ovplyvňovanie názoru:

k tým kapsáčom: mne sa tiež páčia, zdá sa vám to možno dobré, ale treba myslieť aj na starších a tých, ktorým sa to nepáči, takže je to asi menšinový návrh, aj keby to chceli všetci mladí, starší si to nikdy nekúpia, lebo to budú pokladať za montérky. Kapsáče sú vhodné do lesa, no asi nie na reprezentáciu alebo do kostola.

body 0,1,2,3 až 4

17.ukončenie nohavíc krátkych

- a) hladké
- b) zahnuté
- c) skladané

body 0,1 až 2

18.ukončenie

nohavíc dlhých, okrem kapsáčov, tie majú hladké ukončenie

- a) hladké
- b) zahnuté
- c) skladané

body 0,1 až 2

19.označenie

si každý prišije/nažehlí sám

- a) nažehlovačky
  - b) nažehlovačky aj nášivky
  - c) nášivky
- body 0,1 až 2

20. farba musí byť v súlade s košeľou

a) farby iba v kombinácii s TERAJŠÍMÍ 12.a) alebo 12.b) a 12.c) pieskový podklad a červené lemovanie vyšívanie čísla, domovenky, štítky vodcovské zostanú

b) farba v kombinácii s TAPIN 12.d) číslo a domovenka: podklad ako košeľa 627 623 a vyšité červenou 318 223

vodcovské štítky zostanú

body 0 až 1

*****

k bodom 21, 22 a 23 dajte návrhy, do sukni sa nevyznám a šiltovky by som navrhoval iba dostupné, lebo to sa vyrába na desaťtisíce kusov niekde v Číne a tolko nás ani nie je. Tiež klobúk a lodičky: je možné sa iba prispôsobiť a nie chcieť iné.

21. sukňa (farba, materiál, strih)

- a) TERAZ: česká
- b) IGLIT: širšia do „Áčka“, s pútkami, dvoma vreckami, nad kolená,

farba: niečo medzi košeľovou vojenskou armádnou SR a trávovou zelenou, podobne ako vojenské obleky armády SR

c)...

body 0,1 až 2

22.zapínanie šiltovky

- a) umelohmotné (lacnejšie) cca 100,- Sk
- b) patentové (drahšia kvalita)

body 0 až 1

23. farba šiltovky

pre suchozemcov: iba ŠTANDARDNÉ farby kvôli vyššie uvedenému zdôvodneniu, ak niekto nenájde výrobcu, o vodáckej farbe rozhodne stretnutie vodákov K+V (modrá, biela alebo ich kombinácia)

- a) zelená
- b) čierna
- c) hnedá
- d) piesková
- e) .....

body 0,1,2,3 až 4

24. farba barety

- a) ako česká- zelená
- b) červená
- c) čierna
- d) hnedá

body 0,1,2 až 3

25. farba lodičiek

- a) armádna zelená
- b) modrá

body 0 až 1

26. klobúk

farba podľa toho, odkiaľ ich treba doviezť, myslíte hlavne na cenu

- a) súčasná zelená, česká
- b) maďarská hnedá
- c) USA
- d) ....

Dúfam, že sa vyjadríte v čo najväčšom počte, aby to bola NAŠA SPOLOČNÁ rovnošata.

Výročné stretnutie zboru

Názov "výročné stretnutie" znie príliš oficiálne. U nás sa mu už roky hovorí "Džem-párty", lebo po jednom tábore bolo treba dojesť džem z tábora, a tak sme k tomu pozvali aj rodičov. V tomto článku však budem používať všeobecné pomenovanie "výročné stretnutie" a každý zbor si ho nazve podľa svojho vkusu.

Výročné stretnutie je každoročné stretnutie veľkej zborovej komunity. Zídu sa tu všetci dospelí členovia zboru, roveri, radcovia a rodičia členov pod 15 rokov. V mnohých krajinách sveta sa na takomto skautskom zborovom stretnutí zúčastňuje aj "sponzorujúca autorita" – zástupcovia obchodnej firmy, cirkvi, školy či mesta – ktorá skautský zbor založila a podporuje. Medzi účastníkmi výročného stretnutia môžu byť všetci, od ktorých prichádza významná podpora zboru. Je slušné pozvať aj zástupcu okresu, oblasti či náčelníctva povedať pár teplých slov.

Najlepší čas na stretnutie je čo najskôr po skončení jedného finančného roka, na začiatku ďalšieho, čiže začiatkom januára. Dátum by sa mal rokmi zafixovať, aby si naňho zbor zvykol (napr. 2. januárový piatok a pod.). Pozvánku s programom by mali dostať všetci minimálne dva týždne pred stretnutím

Pracovná časť

Výročné stretnutie je akýsi "snem" alebo "valné zhromaždenie" zboru. Pracovná časť výročného stretnutia má zhruba tri štvrté hodinky. Dlhší čas nie je dobrý, lebo pozornosť klesá a účastníci by sa mohli začať nudiť. Malá praktická rada: obvykle je každý rád, ak práca skončí skôr, ako sa očakávalo. V prvom rade treba rýchlo prejsť **spĺnenie uznesení** minuloročného výročného stretnutia. Činovníci potom predložia **výročnú správu a účtovnú závierku minulého roka**, ktorú musí výročné stretnutie prijať. U dánskych YMCA-skautov kontrolujú ešte pred tým účtovnú závierku aj audítori, ktorí podajú správu, či je v poriadku. Ak by niečo nebolo v poriadku, účastníci výročného stretnutia môžu zborových činovníkov zaviazat', aby vec

**Pozývame Vás na
DŽEM-PÁRTY**

**skautská chata
U Hrocha na Kačine
v piatok 27. 11. 1998 o 18.00**

Džem-párty je príjemné posedenie s priateľskými ľuďmi pri šajku alebo kávičke, na ktorom môžete ovplyvniť výhovu Vašich detí v našom skautskom zbere, prediskutovať Vaše názory a návrhy, príp. nejakú nám pomôcť.

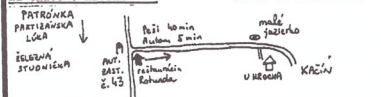
P → Premietanie diakov z tábora POČUVADLO '98
R → Ako sa u nás rozvíja skauting
O → Posudzovanie strategického plánu Divé husi
G → rozpočtu 1. zboru na rok 1999
A → Schválenie ľudí do senátu 1. zboru RASP
R → Divadlo
M

Prosím, oznámte sa s plánom „Divé husi“ a návrhom rozpočtu na rok 1999. Môžete si pripraviť pripomienky, kritiku, návrhy na vylepšenia či zmeny.

Ak máte záujem byť v senáte nášho zboru, zastupovať tam záujmy rodičov a občas nám pomôcť, prosím, avizujte ešte pred Džem-párty Pavlovi Hricovi na tel.č. 5478 0740 v denných hodinách.

Ako sa dostať na chatu U Hrocha

Eždraví Vás Pavel Hrica vodca 1. zboru RASP

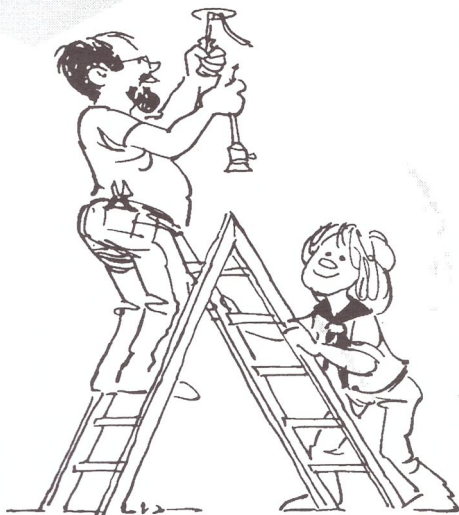

napravili. Potom nasledujú **voľby do senátu zboru**. V rôznych skautských organizáciách prebiehajú rôzne. U britských skautov napríklad navrhuje kandidátov zborový vodca a výročné stretnutie ich v skutočnosti nevolí, ale len schvaľuje. Ak náhodou (obvykle sa to nestáva) výročné stretnutie s kandidátmi nesúhlasí, zborový vodca musí navrhnúť nových. Volení (schvaľovaní) sú všetci **vodcovia oddielov, zborový vodca, tajomník, účtovník** atď. Dôležité je, aby sa do štruktúry zboru dostali aj zástupcovia rodičov. Preto je v mnohých organizáciách funkcia **predsedu zboru** (chairman), ktorý je z radov rodičov a symbolizuje zastupovanie celého zboru vrátane rodičov (bližšie o štruktúre zboru pozri Médium 7/98). Samozrejme, všetci kandidáti sú dopredu pripravení. Nemožno napríklad hľadať kandidáta na zborového účtovníka až na výročnom stretnutí. Vďaka výročnému stretnutiu zboroví funkcionári získavajú legitimitu k svojej práci aj od rodičov, ktorí môžu ovplyvňovať dianie v zbere a byť hlbšie zapojení do pomoci. Po voľbách výročné stretnutie prijíma zásadné dokumenty ako **strategický plán** či **rozpočet na nasledujúci rok**. Môže tiež prijať **uznesenia**, ktorými zaviazajú senát pracovať určitým smerom.

Nezabudnite dať rodičom malý **dotazník**, v čom by mohli pomôcť zboru.

Oddychová časť

Minimálne polovica času (aj viac) by mala byť nepracovná. Už pri privítaní rodičov a ostatných by mala znieť **príjemná hudba**, ktorá navodí pocit pohody. **Premietanie diáčikov** z tábora a z akcií určite poteší každého a dá všetkým pocit, že skautská práca má konkrétne výsledky. Z diákov je však dobré spraviť výber tých najlepších a príliš to časovo neprehnat. Každoročne obľúbená časť našej Džem-párty je **prezeranie a objednávanie skautských fotiek**, ktorými je polepená celá miestnosť. Poteší tiež **divadlo** či iný výstup detí alebo roverov, tiež možno **prezentovať rôzne skautské výrobky** a pod.. V **neformálnych rozhovoroch** pri čajičku a káve spoznáte tváre nových rodičov či pokecáte so starými známymi. Výročné stretnutie môžu tiež spríjemniť napečené koláče ochotných mamičiek a podobne.

Pól

1. zbor Baden-Powella Bratislava

DOTAZNÍK: POMOC RODIČOV ZBORU

Meno: _____
 Telefón: _____
 Adresa: _____

Môžem pomôcť v nasledujúcich veciach:

♦ **Hospodárenie skautského zboru**

- _____ 1. Predaj lístkov lotérie
- _____ 2. Kopírovanie skautského časopisu
- _____ 3. Šitie plátených obalov na stany
- _____ 4. Drobné opravy materiálu
- _____ 5. Opravy v klubovni (elektrika, maľovanie, zámočníctvo)
- _____ 6. Pomoc pri účtovníctve
- _____ 7. Audit účtovníctva
- _____ 8. Pomoc pri zháňaní peňazí
- _____ 9. Finančný dar skautom
- _____ 10. Ponuka brigád a aktivít na získanie peňazí
- _____ 11. Materiálny dar skautom (od kancelárskych potrieb až po starší počítač...)

♦ **Program a práca s deťmi**

- _____ 12. Inštruktáž pri plnení odboriek (1. pomoc, plávanie, divadlo...)
- _____ 13. Vyšívanie kostýmov a oblekov na rôzne hry

- _____ 14. Pečenie medovníkov pred Vianocami
- _____ 15. Pečenie koláčov na výnimočné stretnutia
- _____ 16. Zháňanie chaty na lyžovačku

♦ **Vonkajšie vzťahy**

- _____ 17. Zháňanie novej klubovne
- _____ 18. Kontakt s miestnym úradom
- _____ 19. Kontakt na tlač

♦ **Tábor**

- _____ 20. Nájdenie pekného miesta na tábor
- _____ 21. Prevoz materiálu na tábor či výnimočne cez rok
- _____ 22. Príprava tábora (písanie žiadostí, nákup materiálu, príprava programu)
- _____ 23. Pomoc na tábore (program, kuchyňa)

♦ **Zborová chata**

- _____ 24. Murárske práce
- _____ 25. Maliarske práce
- _____ 26. Tesárske práce
- _____ 27. Vnútorné zariadenie chaty
- _____ 28. Prevoz materiálu BA – Dobrá Voda

♦ **Iná pomoc**

_____

Zmysel dobrého skutku

Napísal som svojho času, že väčšine dnešných skautov robí ťažkosť dodržiavať, ba často aj len zapamätať si skautský zákon. Považujem to za následok všeobecne "zažratého" morálneho relativizmu, spôsobeného predošlými režimami. Spoločnosť je usporiadaná tak, že nás bežný život núti k dvoj - a viactvárnosti, ku kompromisom so zlom, k rôznym drobným i väčším, zdanlivo neškodným, všeobecne akceptovaným a tolerovaným podfukom atď'. Väčšine ľudí nerobí problém niečo sľúbiť a vzápätí ani sa len nepokúsiť to dodržať'. Byť dobrým zdá sa nevýhodné,

kolaborácia so zlom prináša často kariéru a bohatstvo.

Skautská zásada: denne aspoň jeden dobrý čin, zdá sa v kontexte s tým zbytočná, smiešna, "donkichotská" a podľa toho sa aj plní. Teda neplní.

Rituál

Preskúmajme spoločne zásadu denného dobrého skutku. Má ešte zmysel, nemá? Predovšetkým si

musíme uvedomiť, že ide o rituál.

Všetci sa v teórii zhodneme, že čím viac dobrých činov spraví človek denne, tým je to lepšie, jeho život má väčší zmysel, jeho zásluhy sú hlbšie. Čiže žiadúci počet dobrých skutkov denne sa neobmedzuje na jeden. U každého, aj toho "najsvätejšieho" a najdobročinniejšieho skauta je takmer vždy možnosť vykonať viac. V ideálnom prípade, myslím si, každý z nás sa môže po dobročinnom dni, keď už sme unavení a nechce sa nám, predsa len prinútiť ešte spraviť niečo dobré navyiac. Rituál dobrého skutku!

Dobry čin, skutok v zmysle skúmanej skautskej zásady, je niečo pozitívne, čo vykonáme vedome nad rámec povinností. Už víťatám zdôrazňujeme, že napr. umyť riady, pokiaľ je to chlapcov rodičmi vymedzený podiel na chode domácnosti, nie je splnením dobrého skutku v skautskom slova zmysle, ale len splnením si svojej povinnosti voči rodine. Keď navyše napr. dobrovoľne vynesie smeti, čo nie je jeho povinnosť, môže si už zaznamenať splnenie dobrého skutku.

Pred pár dňami som mal ostrejšiu debatu s niektorými mojimi staršími chlapcami. Nesplnili si istú pracovnú úlohu. Mali pocit, že po jednej brigáde majú na rok "odrobené", pri dvoch aj "nadrobené". Keby podobne rozmýšľal oddielový vodca, že napríklad po zorganizovaní nejakej prázdninovej akcie má odrobené a čo ja viem, po odovzdaní registrácie nadrobené a nič viac by nerobil, miestny

skauting by veľmi rýchlo zakapal. "Vďaka" okolnostiam sa u nás vyvinul Homo bolševicus, a ten sa dedí aj do ďalších postkomunistických generácií. Je to taký Homo, ktorý neustále čaká, že všetko za neho vybaví sociálny štát alebo niekto iný, kto je akože povinný za neho pracovať, myslieť, platiť atď.

Je to ako s tábormi. Boli tábory pionierske (česť výnimkám), do ktorých peniaze a prácu futroval štát a dnes obdobné tábory komerčné, kde rodič zaplatí niekoľko tisíc, odloží dieťa do "úschovne" a tam sa už oň skupina dospelých stará, kŕmi ho, vymýšľa mu zábavy a váži, či už dieťa priberá. Výsledkom je znužený leňoch.

Na táboroch skautských sa treba o živobytie, zábavu aj o potrebné práce navzájom postarať. Počas celého trvania. Skaut to vykonáva s radosťou a porozumením. Ak nie, zmyšľil si spolok.

Tak to musí byť aj pri trvalej celoročnej činnosti skautského oddielu. Vodca nemôže predsa deťom chýstať zábavu, poučenie, pripravovať rôzne akcie a navyše aj robiť základné práce, napr. sám kúriť, upratovať klubovňu, vykonávať údržbu materiálu a pod. To by bolo pokračovanie výchovy lenivého Homo bolševicus a vodca by si šliapal po rukách do únavy. Homo bolševicus však zväčša prichádza hotový zo škôl, rodín a ostatných mimoskautských prostredí. Deti nemajú základné pracovné a etické návyky. Výsledok: vodca si aj tak často šliape po rukách a zúfa od bezmocnosti. Práve pre upevnenie pozitívnych návykov sú preto nanajvýš aktuálne rôzne organizačné "triky" (družinová činnosť) a rituály typu jeden skutok denne.

Za ideálnych okolností rituál jedného skutku učí deti nielen konaniu dobra, ale aj schopnosti rozoznávať medzi základnými povinnosťami, ktoré sa plniť musia a dobrovoľnou obeťou - darom, činom navyše, v prospech bližných, prírody, Božstva...

Náboženské dôvody

Nepochybujem, že na svete existuje zopár dobrákov od narodenia a od prirodzenosti, ktorí konajú dobro a neveria pritom v Boha či v nejaký

hlbší zmysel existencie (alebo si myslia, že neveria).

Že však vybudovanie nejakého všeobecného pozemského raja bez Boha nie je možné, o tom sa presvedčili utopisti, ktorým skrachoval bezbožný komunizmus. Presvedča nás aj pokrytecká, farizejská, v skutočnosti naďalej bezbožná postkomunistická súčasnosť. Sebeckto je v človeku príliš hlboko zakorenené a dobročinnosť v prospech nejakých atómov, chemických reakcií, hmoty či pre pochybné blaho akýchsi budúcich generácií bez zmyslupnej budúcnosti, je príliš slabý motív pre altruistické správanie. Valnej väčšine je bližšia košeľa ako kabát.

Je možno dôvodiť, že platí niečo v zmysle "čo nechceš, aby iní robili tebe, nerob ani ty iným a naopak", taktiež, že je všeobecne lepšie, keď vo svete panujú určité písané i nepísané zákony. Napriek tomu však, najsilnejším motívom zmysluplne, tvorivo pracovať a konať dobré činy, je vedomé napĺňanie domnelého, predpokladaného či poznaného zmyslu života. Aj keď náboženské systémy nám zmysel života a existencie úplne neobjasňujú, predsa však poznanie týmto smerom podstatne rozširujú a prehlbujú. Drvivá väčšina náboženských systémov považuje konanie dobra za vec pozitívnu a spasiteľnú.

Je samozrejme, že náboženské systémy nám uľahčujú aj výchovu detí k nezištnej dobročinnosti a poskytujú nám argumenty v jej prospech. Prostredníctvom náboženstva môžeme napraviť ten strašný mravný a duchovný úpadok, čo v súčasnosti prevláda. Človek, skrátka, potrebuje k prekonaniu samého seba a k motivácii pokračovať v ceste nejaký povzbudzujúci, nádejplný duchovno filozofický systém, ktorý ho presahuje a dáva mu dobré, vzdialené ale dosiahnuteľné ciele.

Vtedy je ochotný konať, pracovať, rozdávať sa, obetovať sa, a to všetko s potešením, radosťou. Je ochotný meniť sám seba v prospech pozitívneho cieľa.

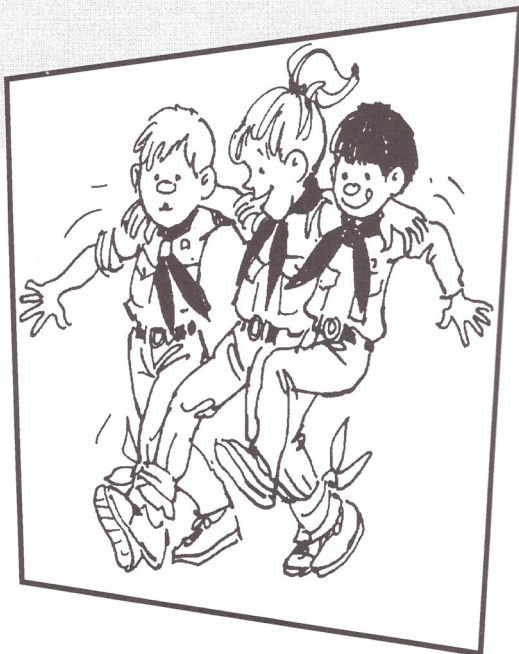
Pavol Fandák

Koedukácia v skautingu

Bol som tot' v septembri v Budapešti na medzinárodnom skautskom seminári o zdraví a citovom rozvoji. Samozrejme, že som si zabudol papuče, a tak sa mi týždeň (!!!) potili nohy v teplých topánkach. Viete si predstaviť, ako som sa cítil, no našťastie mi nohy necítili druhí (aspoň to neprezradili). Aj keď som bol okrem Maďarov najbližší účastník, domov sa mi po papuče neoplatilo vrátiť sa.

Debaty boli plodné a páčili sa mi najmä preto, že oproti sedela jedná fakt pekná Španielka (toto som nemal písať, bude rozbroj v rodine). V kruhu 30 ľudí sme prebehli otázky rozvoja osobnosti a hrozieb, ktoré na mladého človeka číhajú na každom rohu. Určite ste napríklad nevedeli, že každý deň sa vírusom HIV infikuje viac ako 7000 mladých ľudí, alebo že v súčasnosti fajčí tabak 300 miliónov ľudí, z ktorých 150 miliónov zomrie predčasne na choroby súvisiace s tabakom. Bfí, ešteže nefajčím.

Nemám rád články, kde ľudia zbytočne naťahujú úvody, kým sa dostanú k téme, ktorú inzeruje titulok. A tak aj sa konečne vrhnem na tú koedukáciu. Konkrétne išlo o diskusný panel, na ktorom odznelo z nášho pohľadu mnoho zaujímavého.

Nemýliť si koedukáciu s kopuláciou

Určití ľudia si pri vyslovení slova koedukácia hneď predstavujú naplňovanie starozákonného "Milujte sa a množte sa". Ide však o omyl. **Koedukácia je spoločná výchova chlapcov a dievčat** (napr. aj v škole), a tento názov pochádza z latinského CO –

EDUCARE. Vždy, keď sú chlapci a dievčatá pri **výchovnej** činnosti spolu, ide o koedukáciu. Ak sú v oddiele nemiesané chlapčenské a dievčenské družiny, pri družinovej činnosti nejde o koedukáciu, pri oddielovej ide.

Koedukáciu v skautingu zatiaľ **odmietajú najmä islamské organizácie** a organizácie tradičných spoločností. Preto je aj spojenie WOSM a WAGGGS zatiaľ nemožné. V európskom skautingu však obvykle skautky nosia šatku na krku, a nie okolo hlavy a koedukácia sa začína chápať ako **prirodzená vec**. Európski skauti sú bežári a všeobecne dosť prechádzajú ku koedukovanému skautingu. Samozrejme to nie je vždy ľahké a ako s každou veľkou zmenou sa s tým spája mnoho únavných diskusií. V nemeckom skautingu je vraj už väčšina skautingu koedukovaná, no trvalo to jó sakra dlho, kým sa k tomu prišlo.

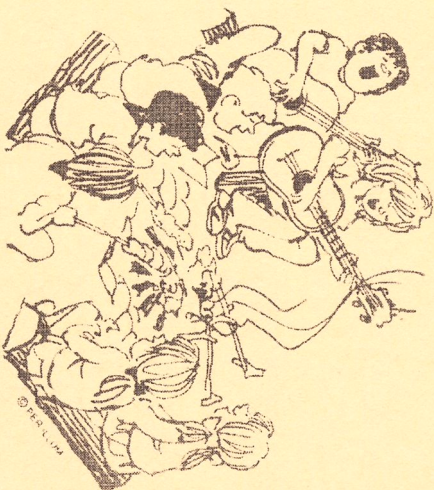
Argumenty za

Udborníci tvrdia, že spoločnej výchove chlapcov a dievčat nebránia žiadne psychologické ani iné zdravotné dôvody, skôr naopak. Pri spoločnej výchove sa dá oveľa lepšie vychovávať k **pozitívnym postojom k druhému pohlaviu** a k rešpektovaniu

Všetkým čitateľom Média
venujú k Vianociam 1998
Danka, Tapin a Miki

SPEVNIK

WORLD JAMBOREE 99
ORGANIZÁCIA TÍM VÝPRAVY SLOVENSKEHO SKAUTINGU NA 19. SVETOVÉ JAMBOREE V CHILE 1999

SPEVNIK ZOSTAVIL A VYDAL DANKA, TAPIN A MIKI NOVEMBER 1998

C F C C F C C
 we shall o-ver- come, we shall o-ver- come, we shall o-ver- come
 Emi
 Ami D⁷ G F G⁷ F G⁷ F G⁷ C
 come some day, Oh, deep in my heart (I know that)
 F G⁷ Ami C F G⁷ C
 I do be-lieve (oh, -) we shall o-ver- come some - day.

2. We are not afraid, we are not afraid, We'll walk hand in hand...
We are not afraid today,
Oh, deep in my heart, I do believe,
we shall overcome some day.
3. We are not alone... (today)
4. We'll walk hand in hand...
5. We shall all be free...
6. The whole wide world around...
7. We shall overcome...

35. KUMBA YAH

D G D D G
 Kum-ba- yah, my Lord, Kum-ba- yah, Kum-ba- yah, my Lord, Kum-ba- yah,
 A⁷ D D G D G D A⁷ D D
 Peo- ple sing-ing Lord, Kum-ba- yah, Peo- ple sing-ing Lord, Kum-ba- yah,
 yah, Kum-ba- yah, my Lord, Kum-ba- yah, Oh Lord, Kum- ba- yah,
 yah, Peo- ple sing-ing Lord, Kum-ba- yah, Oh Lord, Kum- ba- yah.

2. We are happy Lord, kum ba yah.
3. Children playing Lord, kum ba yah.
4. Nations fighting Lord, kum ba yah.

1. MEDZINÁRODNÝ SKAUTSKÝ SIGNÁL

Skaut- ské i - de-á - ly spä - ja - jú svet.

2. SKAUTSKÁ HYMNA

Tempo di marcia (Rázne J=92)

1. Hej skau-ti hor sa vo - lá deň, sna - de - jou na nás
 2. Hej skau-ti hor sa vo - lá vlasť, buď pri - pra - ve - ný
 hľa - di zem Sln - ko už na ces - tu žia - ri
 v kaž - dý čas k och - ra - ne pri - v - dy a krá - sy,
 krá - čaj - me s ús - me - yom v tvá - ri Hej skau-ti hor sa,
 mla - dosť sa o slo - vo hľa - si Hej skau-ti hor sa,
 vo - lá deň vo - lá nás na - ša rod - ná zem
 vo - lá vlasť
 2. hej skau-ti vo - lá vset - ky ch náš

3. MEDZINÁRODNÁ SKAUTSKÁ VEČIERKA

Musical notation for the song '3. MEDZINÁRODNÁ SKAUTSKÁ VEČIERKA'. The score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts on a whole note 'I' and continues with 'de noc, sm - lo už zíš - lo'. The second staff continues the melody with 'z hór, zíšlo z hól, zíšlo, v tichom sne spočín tiež, Boh je tu.' Chord symbols 'F', 'C', and 'F' are placed above the notes. A large 'X' is drawn over the top of the first staff.

4. B.-P. SPIRIT

Musical notation for the song '4. B.-P. SPIRIT'. The score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts on a whole note 'I've got the B. - P. spi - rit right in my head,'. The second staff continues the melody with 'right in my head, right in my head to stay.' Chord symbols 'E', 'E', and 'H7' are placed above the notes.

2. I've got the B.-P. spirit deep in my heart,
Deep in my heart, deep in my heart,
Deep in my heart to stay.
3. I've got the B.-P. spirit around my feet,
Around my feet, around my feet,
Around my feet to stay.
4. I've got the B.-P. spirit right in my head, Deep in my heart, around my feet,

33. MORNING HAS BROKEN

Musical notation for the song '33. MORNING HAS BROKEN'. The score is written on five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts on a whole note 'Morn - ing has bro - ken like the first morn - ing.' The second staff continues the melody with 'Blackbird has spo - ken like the first bird.' The third staff continues with 'Praise for the sing - ing,'. The fourth staff continues with 'praise for the morn - ing, praise for them' and includes a first ending bracket. The fifth staff continues with 'spring - ing fresh from the world.' Chord symbols 'C', 'Dm', 'G', 'F', 'E', 'A', 'D', 'sus', 'D', 'F', 'C', 'A', 'D', 'G', 'F', 'G7', and 'C' are placed above the notes.

- Sweet the rain's new fall, sunlit from heaven,
Like the first dewfall on the first grass.
Praise for the sweetness of the wet garden,
Sprung in completeness where his feet pass.
- Mine is the sunlight, mine is the morning,
Born of the one light Eden saw play.
Praise with elation, praise ev'ry morning,
God's recreation of the new day.

- Morning has broken like the first morning,
Blackbird has spoken like the first bird.
Praise for the singing, praise for the morning,
Praise for them springing fresh from the world.

8. SLOVENSKÉ MAMÍČKY

Živo

I. Slo-ven - ské ma-mič - ky, peň - ňoch - sy - nov má - te,
 vy - cho - va - li ste ich, na voj - nu ich dá - te.
 2. [: Vychovali ste ich, ako to včekaťko. :] 4. [: Škoda Ťa, prešková, tej krvi čeranej, :]
 [: za nimi zaplače najedno dievčatko. :] [: krotí sa vyššie na hĺbke zelenej. :]
 3. [: Najedno dievčatko rúdky zalamuje. :] 5. [: Na hĺbke zelenej, v zelenom hájičku. :]
 [: škoda Ťa, prešková, ma tej vojne bude. :] [: škoda Ťa, prešková, škvrny sluhajčka. :]

9. EŠTE SOM SA NEOŽENIL

Rdzine

1. Eš - té som sa ne - o - že - nil, už ma že - na bi - je ky - je.
 a ja som si na - rýchlo - val tri du - bo - ve tri du - bo - ve

S jedným budúcem že - nu bi - ci, a s tým druhým dze - ci, dze - ci, dze - ci,
 a s tým tre - tim ky - ja, ky - ja - či - som poj - dze - m na zá - le - ty.

2. Kam ty zajdeš, aj ja zajdu, pojdzeme do mlyňa,
 opýtať sa mlynára, čo že za novina.
 Kolečka se odkáajú, žičko sa mele, mele, mele, mele,
 moja mlá sa vydáva, pojdzem na veselie.

I'm gonna lay down my sword and shield
 I'm gonna lay down my travelin' shoes
 I'm gonna lay down my gun and belt
 I'm gonna put on my long white robe
 I'm gonna put on my starry crown

I'm gon - na lay down my heav - y load
 down by the river - side, down by the river - side
 down by the river - side, I'm gonna lay down my
 heavy load, down by the ri - ver - side, I
 ain't gonna stu - dy war no more.
 I ain't gonna stu - dy war no more, I ain't gonna
 study war no more, I ain't gonna stu - dy
 war no more, I ain't gonna study war no
 more, I ain't gonna stu - dy war no more, I
 ain't gonna stu - dy war no more.

Živo

1. Do - li - na, do - li - na, a - ká si ši - ro - ká,
a - ko že tá pre - jdem, ca - ri - ja, keď ma nožky bo - lia.
2. [Nožky ma nebolia, bolia ma hlavica.] 5. [Strela ti do duše, ako to poháňaš.]
[Pre teba, Anička, [keď ty moje volky,
carija, sivá hlobička.] carija, z brázdý von vyháňaš.]
3. [Poslali ma orať, nedali mi biča.] 6. [Budeme, budeme, ešte sa pýtalo.]
carija, poslali mi dieťa.] carija, mládenci, budete.]
4. [Dievča poháňalo, pokojta nedalo.] 7. [Budeme, budeme, sivá hlobička.]
[za každou brázdíčkou, [budeme bozkávať
carija, hubičku mi dalo.] carija, tvoje bledé líčka.]

11. POD HOROU, POD HOROU

Živo

1. Pod ho - rou, pod ho - rou čier - ne psi - ča bre - še,
su - se - do - vic Ma - ra, — su - se - do - vic Ma - ra — ne - ra - da sa že - še.
2. [Nerada sa češe, 3. [Podže sem, podže sem, 4. [Čo kravičky čestem,
nerada umyva.] nech tá ja učestem.] koničky umývam.]
[ten Paľo Paľovcie, [takým ľá ja, Mára, [takým ľá ja, Mára,
ten Paľo Paľovcie takým ľá ja, Mára, takým ľá ja, Mára,
rád sa za nou diva.] čo kravičky čestem.]

29. GO DOWN MOSES

When is - rael was in Egypt - land: Let my people go.
Op - pressed so hard they could not stand:
Let my people go. Go down, Moses,
Way down in Egypt - land. Tell ole Pha - raah, to let my peo - ple go.

Thus saith the Lord bold Moses said

Let my people go
If not I'll smite your first-born dead.

Let my people go
Go down! Moses!
Way down in Egypt's land
Tell ole Pharaoh,
Let my people go.

No more shall they in bondage go
Let them come out with Egypt's spoil.

We need not always weep and mourn.
And wear these slav'ry chains forlorn.

The Devil thought he had us fast
But we thought we'd break his chains at last.

21. HYMNA 19. SVETOVÉHO SKAUTSKÉHO JAMBOREE

Música y texto: Alberto Plaza Versión inglesa: The Scout Association, U.K. Versión francesa: Pierre-Michel Gambarelli

D A/D G/D D A G

1. Hoy es tiem-po de en-cuen - tro tiem-po de cre - cer. li - be - ran - do sue - ños.
 2. Hoy co - mien - za - na e - ra _____ ven a cons - tru - ir el ter - cer mi - le - nio.

1. Now it's a time to meet _____ and a time to grow, for the next thou - sand _____ years.
 2. Now a new be - gin - ning. _____ a time to re - build de se ren - con - trer. _____
 1. Viens, il est ar - ri - vé le temps de vivre en - semble de l'é - ter - ni - té. _____
 2. Viens, bâ - tir de tes mains l'histoire de l'an deux mille.

D A/D G/D D D#/F A G

Hoy se jun - tan de - se - os de son - re - ír en un mis - mo jue - go.
 Hoy son nues - tras ban - de - ras u - na so - la voz. no tie - ne fron - te - ras.
 Now to - ge - ther we'll laugh _____ and to - ge - ther we'll play in _____ the same team. _____
 Now our flags fly to - ge - ther, u - nited _____ as one: we know no fron - tiers. _____
 Viens, gran - dir a - vec nous et li - bé - rer tes rêves de fra - ter - ni - té. _____
 Viens, his - ser le dra - peau aux cou - leurs d'es - pé - rance et de li - ber - té. _____

D A/C# Bmin Bmin/A E

y po - dre - mos can - tar hoy en to - da la tie - rra haes - ta - lla - do la paz.
 We can sing out and say to our world here to - day peace for e - ver will stay.
 Nous vou - lons pour la terre un nou - veau mil - lé - naire d'a - mi - tié et de paix.

A E D A E D

Coral/Chorus/Refrain

Es JAM - BO - REE, hoy es JAM - BO - REE, en to - do el mun - do es JAM - BO - REE.
 It's JAM - BO - REE, now it's JAM - BO - REE, all a - round the world it's JAM - BO - REE.
 C'est JAM - BO - REE, oui, c'est JAM - BO - REE, à tra - vers le mon - de c'est JAM - BO - REE.

22. FUJARÓČKA MOJA

Allegro ma non troppo

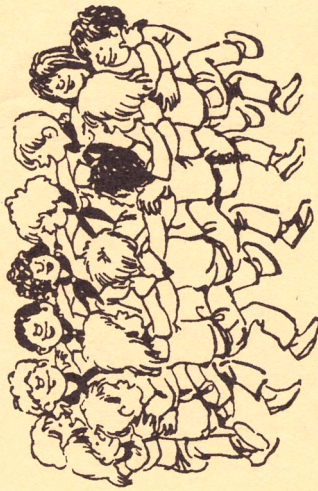
1. E^7 A H^7 E
Fu-ja-ró - čka mo-ja o de-, o de-, o de- o deviatich dier - kách

2. H^7 E^7 A A^7 D H^7 E
o deviatich dierkách, nechce-la mi písať pri bohatých dievkách.

2. [: Keď k chudobným prišla
tam mi, tam mi, tam mi zapískala. :]
[: fujaróčka moja,
bodaj skazu vzala! :]

4. [: Vajlaščka moja
z tvrdé-, z tvrdé-, z tvrdého železa. :]
[: čo mi darovala
Mária Tereza. :]

4. [: Vajlaščka moja
na hyb-, na hyb-, na hybkom portisku. :]
[: keď sa s ňou pozvrтам,
nesťojte nablízku. :]

20. IŠIEL MACEK DO MALACIEK

$MJ=108$

E^7 Gmi C^7 E^7 Gmi A^7 H^7 D
I - šiel Ma-cek do Ma-la-ciek
 H^7 $F^{\#4}$ A D^7 $F^{\#4}$ A D^7 Gmi
Hmi Ma-cek do Ma-la-ciek
šo - šo - vič - ku mlá - cic,
Gmi A^7 D^7 Gmi
mi - sel sa on vrá - cic.

za - bol si on ce - py do-ma, mu-sel sa on vrá - cic.

E G E^7 G^7 A
Hej, Ma - cej - ko, Ma - cej - ko, ko, ko, ko, ko,

A^7 Gmi H D
za - hra j mi na cen - ko, ko, ko, ko, ko,

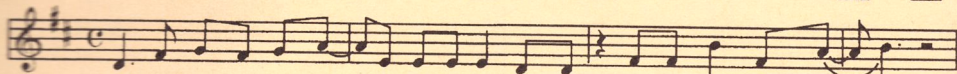
A^7 Gmi H D E G
na tú cen - kú stru - nu, nu, nu, nu, nu, nu,

hej, dzu - nu, dzu - nu, dzu - nu, nu, nu, nu, nu.

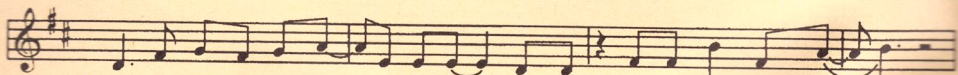

21. HYMNA 19. SVETOVÉHO SKAUTSKÉHO JAMBOREE

Música y texto: Alberto Plaza Versión inglesa: The Scout Association, U.K. Versión francesa: Pierre-Michel Gambarelli

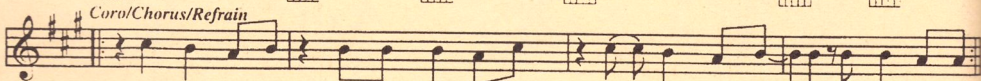
1. Hoy es tiem - po de en - cuen - tro tiem - po de cre - cer. li - be - ran - do sue - ños.
 2. Hoy co - mien - za u - na e - ra _____ ven a cons - tru - ir el ter - cer mi - le - nio.
 1. Now it's a time to meet _____ and a time to grow, re - lea - sing our dreams. _____
 2. Now a new be - gin - ning, _____ a time to re - build for the next thou - sand _____ years.
 1. Viens, il est ar - ri - vé le temps de vivre en - semble de se ren - con - trer. _____
 2. Viens, bâ - tir de tes mains l'histoire de l'an deux mille. de l'é - ter - ni - té. _____

- Hoy se jun - tan de - se - os de son - re - fr en un mis - mo jue - go.
 Hoy son nues - tras ban - de - ras u - na so - la voz, no tie - ne fron - te - ras.
 Now to - ge - ther we'll laugh _____ and to - ge - ther we'll play in _____ the same team.
 Now our flags fly to - ge - ther, u - nited _____ as one; we know no fron - tiers. _____
 Viens, gran - dir a - vec nous et li - bé - rer tes rêves de fra - ter - ni - té. _____
 Viens, his - ser le dra - peau aux cou - leurs d'es - pé - rance et de li - ber - té. _____

- y po - dre - mos can - tar hoy en to - da la tie - rra haes - ta - lla - do la paz.
 We can sing out and say to our world here to - day peace for e - ver will stay.
 Nous vou - lons pour la terre un nou - veau mil - lé - naire d'a - mi - tié et de paix.

- Es JAM - BO - REE, hoy es JAM - BO - REE, en to - do el mun - do es JAM - BO - REE.
 It's JAM - BO - REE, now it's JAM - BO - REE, all a - round the world it's JAM - BO - REE.
 C'est JAM - BO - REE, oui, c'est JAM - BO - REE, à tra - vers le mon - de c'est JAM - BO - REE.

10. DOLINA, DOLINA

Živo

1. Do - li - ma, do - li - ma - ká si ši - ro - ká,
 a - ko že t'a pre - jdem, ca - ní - ja, keď ma nožky bo - lia.

2. f. Nožky ma nebolia, bolia ma hlavica, .: 5. f. Strela ti do duše, ako to poháňáš, .:
 f. Pre teba, Anička, .: keď ty moje volky,
 carija, sivá houbička. .:

3. f. Poslali ma orať, nedali mi biča, .:
 f. miesto pohoniča,
 carija, poslali mi dievča. .:

4. f. Dievča pobáňalo, pokoja nedalo, .:
 f. za každou brázdičkou,
 carija, hubičku mi dalo. .:

11. POD HOROU, POD HOROU

Živo

1. Pod ho - rou, pod ho - rou čier - ne psi - ča bre - še,
 su - se - do - vic Ma - ra, - su - se - do - vic Ma - ra - ne - ra - da sa če - še,

2. f. Nerada sa češe,
 nerada umýva, .:
 f. ten Paľo Paľovíc,
 ten Paľo Paľovíc
 3. f. Podžze sem, podžze sem,
 nech ťa ja učestem, .:
 f. takým hrebentčekom,
 takým hrebentčekom,
 4. f. Čo kravičky čestem,
 končky umývaam, .:
 f. takým ťa ja, Mara,
 takým ťa ja, Mara,

29. GO DOWN MOSES

When Is - rael was in Egypt - land: Let my people
 go, Op - pressed so hard they could not stand:
 Let my people go, Go down, Moses,
 Way down in Egypt - land. Tell ole
 Pha - raoh, to let my peo - ple go.

Thus saith the Lord bold Moses said

Let my people go
 If not I'll smite your first-born dead.
 Let my people go
 Go down! Moses!
 Way down in Egypt's land
 Tell ole Pharaoh,
 Let my people go.

No more shall they in bondage go
 Let them come out with Egypt's spoil.

We need not always weep and mourn.
 And wear these slav'ry chains forlorn.

The Devil thought he had us fast

30. DOWN BY THE RIVERSIDE

Musical score for 'Down by the Riverside'. The score consists of seven staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo/mood is marked 'F' (Forte). The lyrics are: 'I'm gon - na lay down my heav - y load'. The second staff continues the melody with lyrics: 'down by the river - side, down by the river - side'. The third staff has lyrics: 'down by the river - side, I'm gonna lay down my'. The fourth staff has lyrics: 'heavy load, down by the ri - ver - side, I'. The fifth staff has lyrics: 'ain't gonna stu - dy war no more, I'. The sixth staff has lyrics: 'I ain't gonna stu - dy war no more, I ain't gonna study war no more, I ain't gonna study war no more, I'. The seventh staff has lyrics: 'I ain't gonna stu - dy war no more, I'. Chord symbols include F, C7, B2, and F.

I'm gonna lay down my sword and shield
 I'm gonna lay down my travelin' shoes
 I'm gonna lay down my gun and belt
 I'm gonna put on my long white robe
 I'm gonna put on my starry crown

8. SLOVENSKÉ MAMÍČKY

Musical score for 'Slovenské mamíčky'. The score consists of two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo/mood is marked 'Živo' (Allegro) and 'D'. The lyrics are: '1. Slo - ven - ské ma - mič - ky, pek - ných - sy - nov má - te,'. The second staff has lyrics: '2. vy - cho - va - li ste ich, na voj - nu ich dá - te. 1. D 2. D'. Chord symbols include D, A7, and G.

2. [: Vychovali ste ich, ako to vďačisko, :] 4. [: Škodá ťa, preškoda, tej krvi červenej, :]
 [: za nimi zaplače nejestno dievčatko. :] [: ktorá sa vyjíje na lúčke zelenej. :]
 3. [: Nejedno dievčatko ručky zalamuje, :] 5. [: Na lúčke zelenej, v zelenom hájčku, :]
 [: škoda ťa, preškoda, na tej vojne bude. :] [: škoda ťa, preškoda, švámy šuhajčku. :]

9. EŠTE SOM SA NEOŽENIL

Musical score for 'Ešte som sa neoženil'. The score consists of two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo/mood is marked 'Rázne' (Allegro) and 'Em'. The lyrics are: '1. Eš - tē som sa ně - o - ženil, už ma že - na a já som si na - rychto - val tri du - bo - ve'. The second staff has lyrics: 'S jedným budzem že - nu bi - ci, a s tým druhým dze - ci, dze - ci, dze - ci, dze - ci, a s tým tre - tím ky - ja, ky - ja - či s kom poj - dzem na zá - le - ty. 1. Em 2. Em D H7 D H7 Em H7 Em'. Chord symbols include Em, H7, D, G, and A7.

2. Kam ty zajdeš, aj já zajdu, pojdeme do mlýna,
 opytáme sa mlynára, čo že za novina.
 Kolečka se otáčajú, žitčko sa mele, mele, mele, mele,
 moja milá sa vydáva, pojdzem' na veselie.

3. MEDZINÁRODNÁ SKAUTSKÁ VEČIERKA

I - de noc, sh - ko už zis - lo
 z hŕi, zišlo z lŕk, v tichom sme spočiŕ tiež, Boh je tu.

4. B.-P. SPIRIT

I've got the B - P. spi - rit right in my head,
 right in my head, right in my head, right in my head to stay.

I've got the B.-P. spirit deep in my heart,
 Deep in my heart, deep in my heart,
 Deep in my heart to stay.

I've got the B.-P. spirit around my feet,
 Around my feet, around my feet,
 Around my feet to stay.

I've got the B.-P. spirit right in my head, Deep in my heart, around my feet,

33. MORNING HAS BROKEN

Morn - ing has bro - ken Like the first morn -
 ing. Blackbird has spo - ken like the first
 bird. Praise for the sing - ing,
 praise for the morn - ing, praise for them
 spring - ing fresh from the world.
 Sweet the rain's new fall, sunlit from heaven,
 Like the first dewfall on the first grass.
 Praise for the sweetness of the wet garden,
 Sprung in completeness where his feet pass.
 Mine is the sunlight, mine is the morning,
 Born of the one light Eden saw play.
 Praise with elation, praise ev'ry morning,
 God's recreation of the new day.

Morning has broken like the first morning,
 Blackbird has spoken like the first bird.
 Praise for the singing, praise for the morning,
 Praise for them springing fresh from the world.

Traditional

C F C F C
We shall o-ver-come, we shall o-ver-come, we shall o-ver-come,

A mi D⁷ G F G⁷ F G⁷ C
come some day. Oh, deep in my heart
(I know that)

F G⁷ A mi C F G⁷ C
I do be-lieve (oh,-) we shal-lo-ver-come some-day.

2. We are not afraid, we are not afraid, 4. We'll walk hand in hand...
Oh, deep in my heart, I do believe, 5. We shall all be free...
we shall overcome some day. 6. The whole wide world around...
3. We are not alone... (today) 7. We shall overcome...

35. KUM BA YAH

D G D G D G D A⁷ D G D A⁷ D
Kum-ba-yah, my Lord, Kum-ba-yah, Kum-ba-yah, my Lord, Kum-ba-yah,
Peo-ple sing-ing Lord, Kum-ba-yah, Peo-ple sing-ing Lord, Kum-ba-yah,
yah, Kum-ba-yah, my Lord, Kum-ba-yah, Oh Lord, Kum-ba-yah,
yah, Peo-ple sing-ing Lord, Kum-ba-yah, Oh Lord, Kum-ba-yah.

2. We are happy Lord, kum ba yah.
3. Children playing Lord, kum ba yah.
4. Nations fighting Lord, kum ba yah.

1. MEDZINÁRODNÝ SKAUTSKÝ SIGNÁL

Skaut - ské i - de - á - ly spá - ja - jú svet.

2. SKAUTSKÁ HYMNA

Tempo di marcia (Rázne J=92)

f
1. Hej skau-ti hor sa vo - lá deň, s ná - de - jou na nás
2. Hej skau-ti hor sa vo - lá vlasť, buď' pret-pra-ve-ný

mf
hl'a - di zem Sln-ko už na ces-tu žia - ri
v kaž - dý čas k och-ra-ne prav-dy a krá - sy,

f
krá - čaj-me s ús-me - vom v tvá - ri Hej skau-ti hor sa,
mla - dost' sa o slo - vo hlá - si Hej skau-ti hor sa,

f
vo - lá deň vo - lá deň vo - lá deň vo - lá deň
vo - lá vlasť

f
hej skau-ti vo - lá všet - kých nás

OBSAH

jednotka	Medzinárodný skauuský signal
dvojka	Skauská hymna
trojka	Medzinárodná skauuská večierka
štvorka	B.P. spirit
pätka	Krásna zem
šesťka	Hej, musel by to chláp byť
sedmička	Tri dni ma naháňali
osmička	Slovenské mamičky
deviatka	Ešte som sa neoženil
desiatka	Dolina, dolina
jedenásťka	Pod horou, pod horou
dvanásťka	Archa
trinásťka	Bjela muž rozkvitala
štrnásťka	Učiteľka chémie
pätásťka	Milujem
šesťnásťka	Za rana, za rosy
sedemnásťka	John Brown
osemnásťka	Sladkovodný pirát
deväťnásťka	Chalupka v údolí
dvadsaťjedenka	Išiel Macek do Malaciek
dvadsaťdvojka	Hymna 19. Jamboree v Chile
dvadsaťtrojka	Fujarôčka moja
dvadsaťštvorka	Neviem byť sám
dvadsaťpäťka	Prúty
dvadsaťšesťka	Darmo ma mamička
dvadsaťsedmička	Vymyslená
dvadsaťdeviatka	Nádej a láska
tridsaťjedenka	Anička dušička
tridsaťdvojka	Go down Moses
tridsaťtrojka	Down by the riverside
tridsaťštvorka	Where have all the flowers gone
tridsaťpäťka	Imagine
	Morning has broken
	We shall overcome
	Kum ba yah

...
Zlato je viac.
Pre človeka, tak ako chlieb a soľ.
Dôležitou súčasťou života, vždy
Pekná pieseň bola pre nás teraz sa nám zdá, že

druhého pohlavia bez stereotypov. Aj preto za koedukáciu v skautingu bojujú hlavne ženy. Pri koedukácii **si deti nezvykajú na tradičné roly**, kde dievčatá vyšívajú, varia a rozvíjajú sa najmä v citovej oblasti a chlapci sa bijú, píliu drevo a rozvíjajú sa najmä v telesnej oblasti a asertívite. Aj dievčatá majú právo byť asertívne, aj chlapci majú právo rozvíjať svoje city! V normálnom živote snád' okrem dážd'oviek, mníchov a XY z nášho oddielu žijú **muži a ženy prirodzene spolu**. Spolu chodia do školy, do zamestnania, tak prečo by v skautingu museli byť oddelení? Ak sú chlapci a dievčatá oddelení, učia sa na druhé pohlavie pozerat' len ako na sexuálne objekty, a nie normálne aj ako na priateľov, spoluhráčov a pod.

Argumenty proti

Najčastejším argumentom proti koedukácii – a treba ho zobrat' vážne – je **prirodzené separovanie sa chlapcov a dievčat**. V určitom veku je to pravda. Okolo 10-teho roku obvykle začínajú chlapci a dievčatá prirodzene vytvárať nemiesané skupinky. Nemusi ísť práve o odlišné rolové záujmy (chlapci bojovky, dievčatá čítačky), ako sa často tvrdí. Skôr je to psychologický jav, kedy dievčatá začínajú o rok-dva skôr dozrievať ako chlapci. Práve preto u dánskych YMCA-skautov, u ktorých je koedukácia

oficiálnou líniou celej organizácie, prechádzajú dievčatá do staršej, skautskej, vekovej skupiny skôr. Zhruba v 14-tom, 15-tom roku chlapci dievčatá psychologicky dobiehajú a rovesníci sa znovu začínajú prirodzene spájať. Možno to riešiť tak ako v Dánsku, alebo možno nechať vlčatá / včielky a roverov / roverky koedukované a v skautskom veku vytvárať nemiesané družiny.

Čo sa s koedukáciou spája

Psychológovia odporúčajú, že ak je oddiel koedukovaný, mal by určite mať ako vodcov muža aj ženu. Deti majú mať možnosť identifikovať sa s autoritami svojho pohlavia. Inak hrozia deviácie. Oddiel v zahraničí často vedú manželia – ak ide o milujúci a rešpektujúci sa pár, je to pre deti a mladých ľudí vynikajúci vzor, ktorý sa určite svojou mierou pretaví aj do ich vlastného budúceho manželského vzťahu.

Záver

Miešanie chlapcov a dievčat v skautingu nie je zločin a skôr či neskôr sa bude takáto forma výchovy prirodzene zväčšovať aj u nás. Nemožno to však zavádzať násilne – každý oddiel by mal mať možnosť rozhodnúť sa, či chce zmiešané družiny alebo nie. Naopak, koedukáciu nemožno ani zakazovať a demonizovať. Túto otázku treba jednoducho nechať na lokálnu úroveň a rešpektovať jej rozhodnutia.

Skautská metóda SĽUB A ZÁKON

"Nepotláčajme chlapca tým, že mu budeme hovoriť NEROB, ale vedíme ho a poradíme mu ROB.

Skautský zákon chápeme ako sprievodcu činnosti, nie ako potláčanie chýb."
Baden-Powell: Rady skautským vodcov.

Mnohým ľuďom mimo skautingu nejde do hlavy zmysel skautského sľubu a zákona, ktoré vyzerajú dosť tajomne. Svoje rituály, sľuby a zákony majú rôzne tajné spolky a náboženské spoločnosti. Prečo aj skauting?

Paragraf 2 článku II Ústavy WOSM vysvetľuje oddanosť sľubu a zákonu takto: *Od všetkých členov skautského hnutia sa vyžaduje oddanosť skautskému sľubu a zákonu, ktoré - vo vhodnom znení pre kultúru a civilizáciu každej národnej skautskej organizácie, ktoré uzná svetová organizácia - vyjadrujú princípy povinnosť voči Bohu, povinnosť voči iným a povinnosť voči sebe a sú inšpirované zakladateľom skautského hnutia ...*

Sľub je teda slávnostný záväzok (*Sľubujem, že sa vynasnažím, ako najlepšie viem...*), zatiaľ čo zákon vyjadruje inú, zrozumiteľnejšou formou pravidiel správania, osobný kód žitia podľa troch základných skautských princípov.

Skauting verí, že princípy a ciele výchovy by nemali zostať vecou dospelých, ale mali by byť **ponúknuté priamo mladým ľuďom**, v jazyku, ktorý je pre nich prítlačlivý, aby tak prevzali zodpovednosť za svoj vlastný rozvoj. Skautská metóda začína vyzvaním mladého človeka, ktorý chce byť členom hnutia, aby sa osobne zaviazal správať sa podľa skautských princípov. **Skauting je systémom seba výchovy**, v ktorom sú deti a mladí ľudia zodpovední za svoj vlastný rozvoj, kde sa im

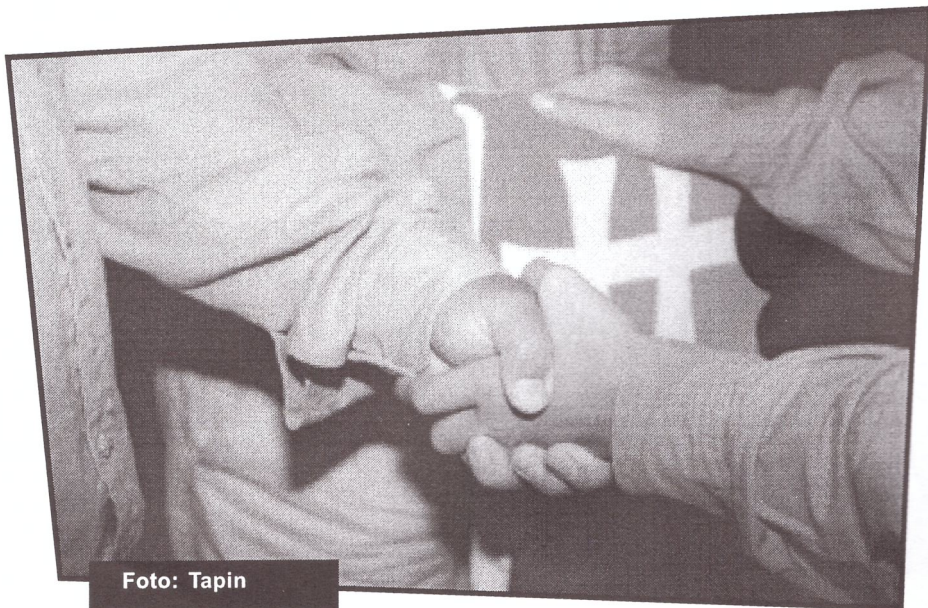

Foto: Tapin

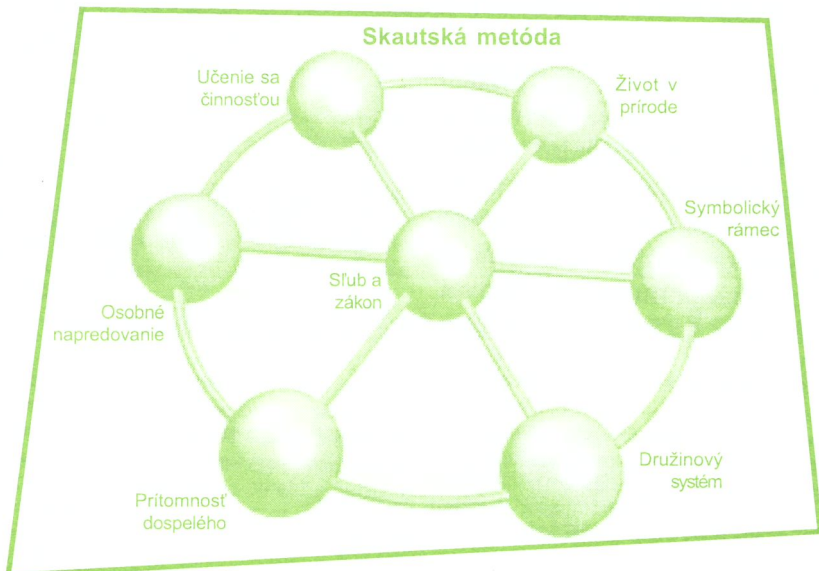

výchovné ciele hnutia dávajú priamo (to je zmyslom zákona) a kde sa musia osobne zaviazať, že sa vynasnažia, ako najlepšie vedia, tieto ciele naplňať (to je zmyslom sľubu). Skautský zákon pomáha mladým ľuďom zrozumiteľne pochopiť, čo sa im skauting usiluje pomôcť dosiahnuť.

To vyžaduje, aby boli zákon a sľub formulované veľmi zrozumiteľne, inými slovami, aby boli prispôsobené kultúre a veku mladých ľudí, ktorým sú určené. **Sľub a zákon nie sú nedotknuteľnými vecami**, ktoré boli stanovené raz a navždy a pre všetkých. Sú nástrojmi, ktoré by mali byť prispôsobené a jemne doladené k tomu, čo sa od nich

V pamäti zostane len pekný večerný rituál. Priton by to malo byť naopak. Slávnostné zloženie sľubu by malo byť práve začiatkom, novým obdobím života v ktorom sa snažíme žiť lepšie, podľa toho, čo som sľúbil. Ako to však dosiahnuť v praxi? Ako nespraviť zo sľubu a zákona pekné frázy, ktoré sa do skutočného života nepretavia?

Dobrým nápadom je, keď si každý oddieľ naformuluje na základe znenia sľubu a zákona vlastné vnútorné oddieľové práva a povinnosti členov,

očakáva. I svetová ústava ponecháva na každú národnú organizáciu, aby si sformulovala zákon a sľub v jazyku, ktorý je vhodný pre mladých ľudí v jej krajine. Preto je prípustné, ba priam odporúčané, mať v každej krajine či dokonca v každej vekovej skupine iné znenie, aby boli ciele hnutia vyjadrené čo najvhodnejším a najvyčerpávajúcejším spôsobom. Prepojenosť týchto znení s poslaním a princípmi hnutia overuje ústavný výbor Svetovej organizácie.

Keď sa na sľub a zákon zabúda

Dosť často sa stáva, že deti sa nadrvia znenie skautského sľubu a zákona, zložia sľub, a to je pre nich chvíľa, kedy na ich obsah môžu zabudnúť.

rozdelenie zodpovednosti a rozhodovania, pravidlá riešenia budúcich konfliktov a pod. Napríklad na základe bodu zákona "Skaut je ochotný a pomáha iným" si môžu deti (s dospelou pomocou a povzbudením) dohodnúť vnútrooddieľové pravidlo, že keď ktokoľvek potrebuje s niečím rozumným pomôcť, má PRÁVO poprosiť o to iných, a tí majú POVINNOSŤ, ak je to rozumná vec, pomôcť mu. Ak niekto toto pravidlo poruší a nepomôže tomu, kto to naozaj potrebuje, oddieľová rada mu určí, že v priebehu dňa musí spraviť niečo prospešné pre druhých a pod. Keď chcete, aby takéto vnútorné pravidlá mali zmysel a boli dodržiavané, mal by do ich vytvárania byť zapojený každý skautík a skautka. Potom bude takýmto pravidlám rozumieť a akceptovať ich.

Nábor

na rodičovskom združení

alebo krížová cesta s troma zastaveniami

Spojka so školou bol Ivec. Zavolať mi v pondelok, že vo štvrtok je rodičovské a dal mi zopár inštrukcií.

Asi sme sa veľmi nepochopili, pretože ma neskôr viacero skutočností zaskočilo. Napríklad to, že som celý nábor musel absolvovať sám.

Prišiel som do prvej školy, kde sídlili stupne 1-4. Tam som sa skontaktoval s učiteľkou, s ktorou bol ten nábor dohodnutý. Hodina začatia rodičovského sa blížila, čas nášho vystúpenia pred rodičmi tiež, len Ivec sa neblížil. Nečakal som, že nás tam príde tridsať, ale ani som netušil, že to budem musieť zmäknúť sám. Keďže všetci tí, čo ma poznajú, vedia, že som chlap jak šestnásť hôr, zvládol som to, ale tie nervy...

Predstavte si, že máte úplne nepripravení predstúpiť pred rodičov a zlákať ich pre to, aby dali svoje deti na skauting. Celé vystúpenie netrvalo dlhšie ako desať minút, ale cítil som sa všelijako, len nie dobre. Napríklad skutočnosť, že družinovky mávame raz do týždňa, som v každej triede z trémy zopakoval aspoň trikrát. Našťastie ma sprevádzali chápace pohľady rodičov a moje rozprávanie ich celkom zaujímalo, čo som bol značne prekvapený. Keď som skončil svoj výstup, túžiac po čo najrýchlejšom úteku z inkriminovaného miesta, pani učiteľka mi v nemom úžase navrhla, že ma zoberie do ďalšej triedy. Skoro som skolaboval, ale išiel som a dokonca sa mi to podarilo zvládnuť za nie viac ako päť minút.

Potom som bol voľný ako vták. Rýchlo som vyšiel von, a keďže ma čakala ešte jedna trieda na škole pre stupne 5-8, moje prvé kroky smerovali do

obchodu pre žuvačky. Priniesli mi značné ukľudnenie a snáď som sa až tak netriasol. Ďalšia desaťminútovka a bol som voľný ako dva vtáky. V každej triede som sa s rodičmi dohodol na tom, že o týždeň prídeme za ich deťmi a podľa toho nech sa oni spolu rozhodnú, či ich deti budú chodiť na skauting.

Prvá výprava za deťmi sa konala v utorok nasledujúceho týždňa. Zišli sme sa tu tentokrát už viacerí (ja, Poppy, Chamro, Ivec, Braky), a to bol dostatočný kredit na úspech. Ten sme aj dosiahli. S deťmi sme sa najprv zoznámili a potom sme sa s nimi zahrali rôzne hry, ktoré nájdete v herni. Decká sa bavili ako pojašené a myslím, že v tej chvíli chceli byť všetci skautmi. Rozdali sme im listy pre rodičov a dohodli sme sa na termíne stretnutia. Chceli prísť všetci, ale za úspech by sme považovali aj to, keby prišli desiat. Napokon sa to skončilo tak, že do prvého oddielu pribudlo okolo osem nových tvárí, a bude ich ešte viac, pretože niektorí nemohli na ten zraz prísť.

Tak sa skončil náš slávny nábor, ktorý sa síce nezačal najprijemnejšie, ale veď to poznáte, koniec dobrý, ten do nej spadne!

RECEPTY K VEĽKEJ ŽRANICI

Dobrý deň vám všetkým. Dúfam, že pizzu ste si minule upiekli a všetko sa vám podari ako sa malo. Tentokrát si predstavíme niečo z iného "cesta". Možno tortu, ktorú va popíšem, ste už jedli, ale predpokladám, že v trošku inej úpra

JABLKOVÁ TORTA

Táto torta spotrebuje zvyšky vášho starého tvrdého chleba a opadané jablká.

Asi tak štvrtku starého chleba nastrúhame na struháku (rovnakom, ako keď strúhame zemiaky do placiek). Do ružova ho popražíme na malom množstve rastlinného tuku s trochou cukru. Nezabudnite túto masu miešať, pretože cukor ľahko skaramelizuje. Ošúpeme asi osem až desať jablk a zbavíme ich jaderníka. Pozor, nestrúhame, ale len nakrájame na osminky a takto ich dáme pomaličky povariť vo vode s trochou cukru. Z jablk vznikne klasický tzv. babičkin kompót, čiže želatinová matná hmota, ktorú necháme vychladnúť.

Pripravíme si tortovú formu, na spodok

nasypeme opražený nastrúhaný chlieb, na t dáme jablkovú hmotu a opäť posypeme opraženýr chlebom. Opakujeme to, až kým forma nie je plná Labužníci môžu medzi jednotlivé vrstvy vložiť strúhané orechy či mandle. Fantázii sa medzi nekladú. Ak je forma plná, necháme ju odstáť najlepšie do druhého dňa na chladnom tmavom mieste a potom ozdobíme šľahačkou a strúhanou čokoládou. No ale keď vám mám pravdu povedať, u nás doma tá torta nikdy do rána nevydrží a vôbec nám to nevadí.

Dobrá chuť vám želá a na vaše recepty v Médiu sa teší

Rómeo

Skautský frazeologický slovník

Niežeby sa v skautingu klamalo. Rôzne vyjadrenia tu len majú iný zmysel, ako sa im obvykle prikladá. Novopríchodiaci človek s tým však môže mať problémy. Práve preňho sme pripravili kratučký slovník ustálených výrazov a fráz, ktorý mu v Slovenskom skautingu pomôže prekonať prvé kontakty a dohody. Vychádza z dlhoročných skúseností spolupráce so skautskými činovníkmi na Slovensku.

Mám to rozrobené	...	Ešte som s tým nezačal
Zajtra to budem mať	...	Možno budúci týždeň
Uvidím, čo sa s tým dá robiť	...	Nič s tým nebudem robiť
Bolo by dobré spraviť	...	Aj tak to nikto nespraví
Pozriem sa na to	...	Ešte mi to trikrát pripomeň
Rozmýšľal som nad tým	...	Nič konkrétne som ešte nespravil
Potom sa dohodneme	...	Odkladáme to na neurčito

Prispejte aj vy svojimi jazykovednými pozorovaniami.

Cesta do neznámej krajiny

Takto som o nej nečakane napísal do nášho oddielového časopisu: "Táto cesta sa ponesie v duchu dobrodružstva, napätia a súdržnosti celej družiny. Záleží len na vás, ako sa na ňu pripravíte a ako pozháňate potrebných 20 kolíkov. Na ceste dlhej asi 110 km na vás čakajú prekážky, ktoré vám pripraví sama príroda, no môžu vás prekvapiť aj iné nečakané veci, pri ktorých si budete musieť poradiť sami ako družina. Čo keď vás zastihne uprostred noci silný dážď, alebo stretnete zatúlaného medveda? Na toto všetko musíte byť dobre pripravení. Nemôžete čakať stále na pomoc druhých, ktorá môže prísť niekedy aj neskoro, ale vedieť si poradiť sami. Tam sa vám už nemôže stať, že si jednoducho poviete, že ste unavení a idete do tábora. Práve na takejto ceste sa ukáže, čo všetko vo vás je, alebo naopak, čo vám chýba. Nebojme sa bojovať a dajme sa do toho!"

Hlavnou úlohou je získať 20 farebných kolíkov, bez ktorých nie je možné cestu absolvovať

10 červených	1 kus stojí 10 zlatých
3 čierne	1 kus stojí 30 zlatých
3 zelené	1 kus stojí 40 zlatých
2 modré	1 kus stojí 50 zlatých
1 fialový	100 zlatých
1 oranžový	150 zlatých
	660 zlatých

Ako získať kolíky?

Oddielové bodovanie

1. miesto..... 2 červené + 20 zlatých *
2. miesto..... 1 červený + 10 zlatých
3. miesto..... 5 zlatých

* Ak družina vyhrá dvakrát za sebou, získa 2 červené plus 1 čierny.

Mesačná hra

1. miesto..... 1 čierny
2. miesto..... 2 červené
3. miesto..... 10 zlatých

Celoročné bodovanie

1. miesto..... 1 oranžový
2. miesto..... 1 fialový
3. miesto..... 50 zlatých

Môžete dávať kolíky, alebo zlatáky za rôzne hry a turnaje.

Ako získať zlaté ?

1. Vedieť ovládať mapu, mapové značky, určiť azimut a dobre ju vedieť zorientovať. Za každého jedného, čo to bude vedieť, dostáva družina 5 zlatých.
2. Výborne a rýchlo vedieť zbaliť batoh. Za každého dostane družina 5 zlatých.
3. Mať pri sebe stále KPZ /krabička poslednej záchrany/. Za každého, kto ju má, dostane družina 5 zlatých.
4. Vedieť zapáliť oheň tromi zápalkami bez použitia papiera. Za každého, kto to spraví, dostane družina 5 zlatých.
5. Vedieť základné veci z prvej pomoci. Za každého 5 zlatých.
6. Dvaja v družine odborku PÚTNIK. Spolu ako družina 60 zlatých.

7. Jeden člen družiny odborku KUCHÁR. Spolu ako družina 80 zlatých.

Na každý bod má jednotlivec iba jeden pokus.

Čo bude treba družine na cestu zobrať?

1. Družinová lekárnička.
2. Plynový alebo obyčajný varič.
3. Celty (3 kusy).
4. Mapu.
5. Každý 3 papierové gule
6. Tri životy
7. Jedného trestanca z inej družiny.
8. Knihu, do ktorej bude družina zapisovať priebeh cesty (všetko to pôjde do kroniky)

Pravidlá hry

1. Prejsť po 20 bodoch označených krúžkom na mape a na každom mieste nechať jeden kolík.
2. Každá farba na kolíku je dopredu určená, na ktoré miesto pôjde.
3. Po celú dobu musí družina dávať pozor na trestanca z inej družiny, aby neutiekol. Za udržanie trestanca po celú dobu cesty dostáva družina dosť veľa bodov. Body budú známe až na tábore.
4. Každá družina pred odchodom z tábora dostane obálku, kde budú mať napísané tri poslania, ktoré bude treba cestou splniť. Každé splnené poslanie je dobre obodované.

5. Hlavnou úlohou družiny bude prepadnúť inú družinu, a tak im zobrať svojho trestanca. Za toto splnenie dostáva družina najviac bodov.

6. Trestanec môže počas cesty uniknúť a pridať sa ku svojej družine.

7. Ku každej družine bude pridelená staršia osoba, ktorá bude dávať na družinu pozor.

8. Na každej mape budú aj označené miesta, kde sa bude dať prespať.

9. Termín výpravy sa nebude vedieť do poslednej chvíle pred odchodom. Jednoducho vás jedno skoré ráno zobudím a vy budete musieť do pol hodiny opustiť tábor. Poviem vám len toľko, že bude to na tábore. Viac vám o tom nepoviem.

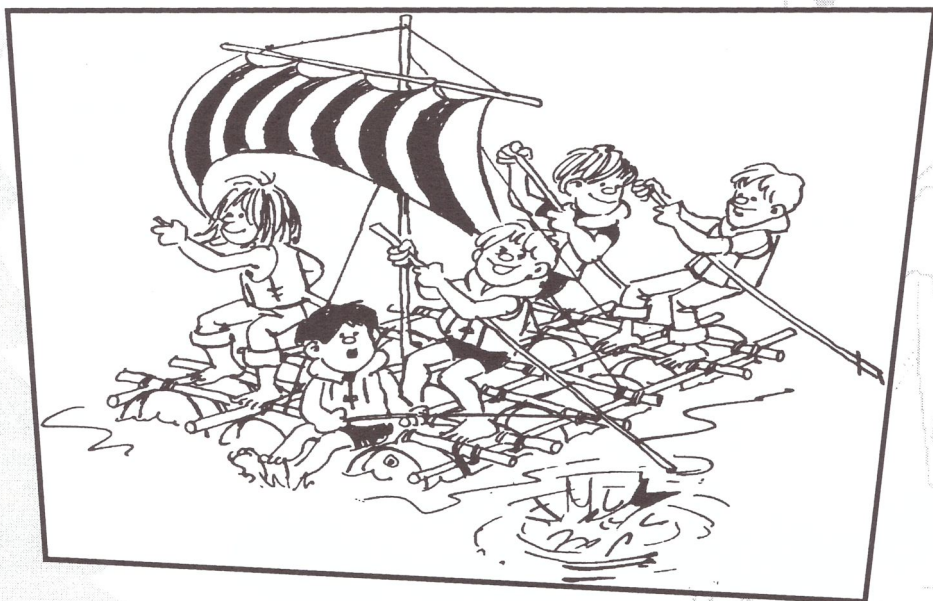
10. Vela, vela zdaru želá vodca oddielu.

Rada pre organizátora hry:

Organizátor hry by po celú dobu nemal prezrádať, kam by družina šla v prípade, že by sa na "Cestu do neznámej krajiny" dostala. Tú jej poviete až na tábore pol hodinu pred odchodom. Aby to bolo čo najzaujímavejšie, zobudí družinu skoro ráno a zašifrovaným písmom dostanú odkaz, kde je mapa s nákrešom, ako majú ďalej pokračovať.

Organizátor by mal napláňovať cestu tak, aby bola primerane náročná veku družiny. Najlepšie by bolo, keby si organizátor tejto hry poriadne preštudoval mapu okolia tábora a "Cesta do neznámej krajiny" by viedla práve cez tie najzaujímavejšie miesta v okolí.

Sväťo, 30. oddiel BA - Kajmani

Zimné hry

Snehová strelnica

Táto hra je súťažou v presnosti mierenia. Môžu ju hrať dvojice alebo viac hráčov. Snehovú strelnicu postavíme veľmi jednoducho. Obaja hráči si nakreslia na stene alebo plote kriedou kruh s priemerom (cca 80 cm). Vo vzdialenosti 4-6 m od plotu s kruhmi vyznačíme čiaru, od ktorej sa bude hádzať. Hráči si pripravia rovnaký počet snehových gúľ. Na dané znamenie začnú hádzať do svojho terča. Ich úlohou je obchádzať guľami vnútornú plochu svojho terča. Ak sa niektorému z hráčov minú pripravené gule, môže si dorobiť ďalšie, avšak protihráč vtedy neprerušuje svoje hádzanie. Vyhráva hráč, ktorému sa podarilo skôr obhádzat' svoj terč. Po hre očistíme snehom kriedový kruh na

stene.

Obmena: Môžeme urobiť súťaž medzi jednotlivcami, komu sa podarí do terča vhodit' najviac striel z určitého počtu.

Okolo snehových hrúd

Hráči postaví v strede ihriska niekoľko nevelkých snehových hrúd. Potom sa chytia za ruky a vytvoria kruh okolo hrúd. Kruh sa začne točiť dohodnutým smerom. Každý hráč sa snaží donútiť svojho suseda, aby sa dotkol niektorej z hrúd v strede. (Pod "donútiť" sa myslí len vzájomné ťahanie rukami. Sácenie a podrážkanie nôh je zakázané!) Aby sa hráč nedotkol hrudy, môže ju obehnúť, preskočiť, vzopriet' sa o zem, ale nesmie sa pustiť rúk susedov. Hráč, ktorý sa dotkne hrudy, alebo pustí ruku suseda vpravo, vypadne z hry. Vždy, keď kruh opustí hráč, ktorý vypadol, začne sa kruh pohybovať na opačnú stranu. Hra sa dovtedy, kým v kruhu neostanú traja hráči. Tí sú víťazi.

Obor

Zo snehu vymodelujeme obra. Pri modelovaní pretiahneme cez figúru povraz. Jedno družstvo sa postaví na jednu stranu

a druhé na druhú stranu obra. Na svojej strane družstvá pevne chytia príslušný koniec povrazu. Na dané znamenie sa začnú pretahovať. Povraz musia družstvá ťahať k sebe, nie do strán. Vyhrá družstvo, ktoré pritiahne protivníkov až k obrovi, tak, aby ho zvalili. Povraz treba držať v rukách až kým sa obor nezvalí!

Líščia cestička

Po obvode kruhu o priemere 5-9 m vyšliapeme chodníček. Potom vyšliapeme niekoľko chodníčkov i v kruhu samotnom. Tam, kde sa tieto chodníčky stretávajú s kružnicou, vyšliapeme veľké krúžky - líščie brlohy. Počet brlohov musí byť o jeden menej ako je hráčov. Vedúci (poľovník) sa postaví do stredu kruhu. Ostatní hráči (líšky) sa postavia do malých krúžkov - brlohov. Jedna líška ostala bez brloha. Tú sa snaží poľovník chytiť. Líška sa snaží ukryť v niektorom z brlohov a vyhnať odtiaľ pôvodnú majiteľku. V jednom brlohu nemôžu byť naraz dve líšky, vyhnaná líška si musí nájsť nový brloh. Poľovník aj líšky môžu behať len po chodníčkoch. Líšky nemôžu meniť pôvodný smer. Poľovník aj líšky môžu behať len po chodníčkoch. Líšky nemôžu meniť pôvodný smer. Poľovník môže aj zastať, alebo sa vrátiť, ak mu to vyhovuje. Keď poľovník chytí líšku, vymenia si úlohy. Zvíťazia tí, ktorí neboli počas hry poľovníkmi, alebo nimi boli najmenej krát.

Sánkarská štafeta

Dve až štyri družstvá sa postavia za štartovaciu čiaru. (Družstvá stoja vedľa seba s odstupom asi 1,5 m. Hráči jedného družstva stoja za sebou.) 20-25 m od štartovacej čiar vyznačíme druhú čiaru. Na dané znamenie sa zapriahnu prví hráči z každého družstva do sánok a prevezú druhého hráča za čiaru oproti. Prví

hráči ostanú za touto čiarou a druhí hráči bežia i so sánkami za štartovaciu čiaru. Tam naložia tretieho hráča a ťahajú ho k náprotivnej čiare. Druhí hráči tu ostanú. S prázdnyimi sánkami bežia k štartovacej čiare tretí hráči, kde nakladajú štvrtých... Vyhráva družstvo, ktoré skôr ukončí prevážanie. Pred každým prevozom musia sánky prejsť za štartovaciu čiaru. Taktiež zísť z nich možno až po prejení druhej čiar.

Kolotoč

Zimný kolotoč - veľmi obľúbená zábavka našich rodičov. Technicky by sa čo to dalo na tomto nápadе vylepšiť, ale nechajme sa inšpirovať popisom hry z roku 1953. Na vymrznutý stúp sa nastokne staré koleso z voza. Naň sa pripevní 4-6 m dlhá tyč - tak sa vytvorí celá konštrukcia. Nakoniec tyče sa priviažu sánky. Jední hráči krúčia koleso a ťahajú sánky do kruhu, druhí sa vezú. Potom si vymenia miesta. Dráha, po ktorej pôjdu sánky, môže byť zľadovatená. Priestor okolo stúpu, kde budú chodiť tí, čo krúčia koleso, treba udupať, posypať pieskom, alebo popolom, aby sa nešmýkala.

Podľa publikácie Telesnú kultúru mládeži z roku 1953 spracovala Ibalva

Hainburg

Keď som začal s rubrikou Romantický zemepis Slovenska, mal som, sestry a bratia, dve tajné želania. Jedným bolo, aby som ju nemusel písať sám, pretože jeden človek nemôže kvalitne obsiahnuť celé Slovensko. Rozprávam s čitateľmi, rubrika je, zdá sa, obľúbená, viacerí naznačujú, že by boli ochotní k téme prispieť, niečo napísať. Príspevky však nechodia, len sem tam niečo. Čo bráni, lenivosť či

ostýchavosť?

Keď nesplodím niečo sám, často treba článok s témou RZS vynechať. Je to škoda. Preto vás prosím: Píšte, každý kvalitný príspevok v medziach témy je prínosom!

Druhým želaním bolo pokúsiť sa zmapovať formou RZS nielen Slovensko, ale aj jeho bezprostredné okolie, dostupné formou jednodenného, prípadne víkendového výletu. Akýsi tip na zaujímavú výpravu v priestore dostupnom pešou turistikou, max. s použitím ľudovo dostupných dopravných prostriedkov (teda žiadne lietadlo!).

Nuž, skúsme sa pozrieť na rakúsky Hainburg a jeho okolie. Je zvláštne, ako je tento mimoriadne zaujímavý región v blízkosti Bratislavy málo známy a málo využívaný na skautské výlety! Prítom je dosiahnuteľný zdatnejším turistom aj peši, chodí sem autobus, občas loď a čoskoro aj vlak z Petržalky.

V niektorom z ďalších čísiel Média sa ešte k priestoru podrobnejšie vrátim, teda ak dožijem ja a časopis. Zatiaľ všeobecne a stručne, čo môžeme v "Hainbursku" vidieť?

Keď sa dívame z náučného chodníka na Devínskej Kobyle, vidíme pred sebou skalisko s Devínom, pod ním sútok riek Dunaja a Moravy. Za Moravou, z nášho pohľadu vpravo od Dunaja, je rovina Marchfeld (Moravské pole). Vľavo za Dunajom sa

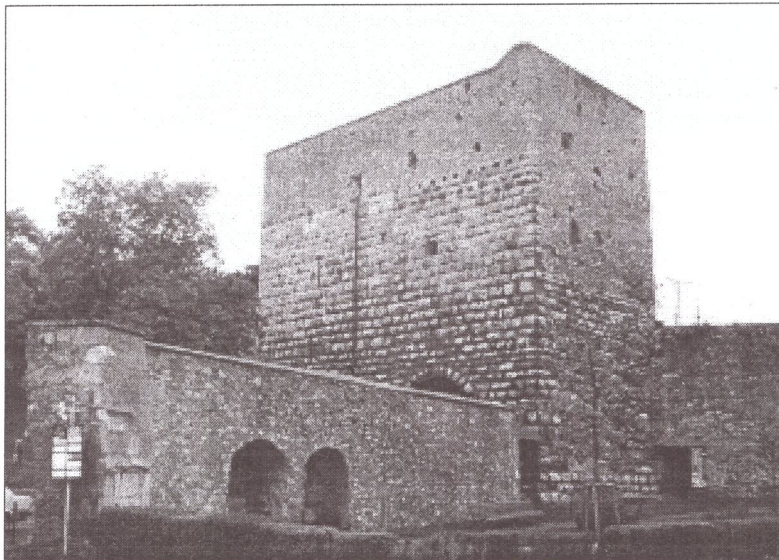
nachádzajú tzv. Hainburské kopce, ktoré sú najzápadnejším výbežkom Karpatského horského oblúka. Najvyšším vrcholom je tu Hundsheimer Berg, vysoký 480 m.

Mestečko Hainburg (5750 obyvateľov) leží oproti Devínu a z viacerých partií Devínskej Kobylky je dobre viditeľné. Čiastočne ho však kryje kopec Braunsberg (346 m), na ktorý sa oplatí vystúpiť. Je z neho nádherný výhľad na mesto, aj na Devínsku Kobylu. Je aj inak zaujímavý, napr. po prírodnej stránke (rezervácia).

Vzácné chránené územie je aj na Hundeseimer Bergu. Jeho k nám prívratená strana je zalesnená, odvrátená má skôr skalitý lesostepný charakter, botanicky veľmi hodnotný. Nachádzajú sa tu aj neprístupné jaskyne, z ktorých najväčšia (Gunter Holle) je 206 m dlhá a 21 m vysoká. V jaskyniach sa našli skameneliny pravekých zvierat, najznámejšia je tzv. hundsheimský nosorožec.

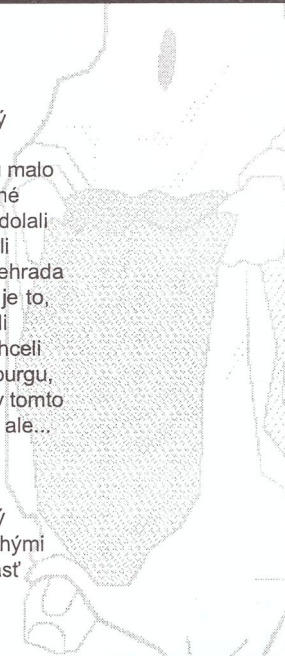
A keď už spomínam vzácne chránené prírodné územia, za osobitný výlet stojí vychádzka do lužných lesov oproti mestu, najlepšie po moste pri Deutsch-Altenburgu (kúsok za Hainburgom v smere na Viedeň). Vnímavého človeka prekvapí, ako tento veľký, moderný most, ktorý preklenuje Dunaj, aj kus krajiny na oboch brehoch, vlastne stavali. Na rozdiel od našich stavieb podobného charakteru, je možné z mosta dosiahnuť priamo do korún mohutných stromov, nikde, ani v najbližšom okolí stavby žiaden

neporiadok, zdevastovaná príroda, stavebný odpad, panely, smeti... Žiadne zbuldozerované pomocné plochy stovky metrov nad a pod mostom, žiadne prístupové cesty pre ťažké mechanizmy, kanalizované ramená a pod. Ani kúsok zbytočného betónu. Nuž, niekde to ide, niekde asi

nie. O krásny lužný les a riečne ramená bol svojho času zvedený veľký boj medzi ochranármi a staviteľmi priehrad. Pri Hainburgu malo stáť opäť jedno nezmyselné vodné "dielo". Rakúski ochranári však odolali aj policajným pendrekom a prinútili vládu ustúpiť, lesy zachránili, priehrada sa nestavala. Kuriozitou pre nás je to, že vtedy aj Lokvenc aj Binder boli účelovo veľkými "ochranármi". Chceli totiž stavať priehradu nie v Hainburgu, ale cvo Wolfsthale. Nie že by aj v tomto prípade tie isté lesy "nezarevali", ale... Nakoniec sa odbavili aspoň v Gabčíkove.

Mesto Hainburg je sídlo na prvý pohľad príjemné, úhľadné, s mnohými historickými pamiatkami. Starú časť

obklopujú ešte zvyšky hradieb s baštami. Najvýraznejším opevňovacím prvkom mesta sú dve mohutné brány, od Viedne Viedenská brána a od Bratislavy Uhorská brána, v ktorej, mimochodom, majú klubovňu miestni skauti. Mimoriadne silné mestské opevnenie (muselo byť také - mestečko stálo v ceste všetkým vojskám ťahúcim cez Dunajskú bránu) spolu s hradom, odolalo údajne Turkom aj všetkým ďalším vojenským vpádom bez väčších škôd.

Vzorne udržiavaná ruina Hainburského hradu stojí na vršku Schlossberg nad mestom. Bol to významný hrad. Prvú časť začali stavať v roku 1050. Pre nás je možno hrad zaujímavý aj tým, že sa na ňom ženil český kráľ Přemysl Otakar II.

Tento kráľ neskôr zahynul vo vojne na neďalekom Moravskom poli. Pamätník na mieste tejto bitky s Rudolfom I. Habsburským nájdete pri Jedenspeigene. To je už však trochu vyššie, pod hraničným prechodom Moravský Svätý Ján - Hohenau.

Keby som mal podať tip na ideálny výlet do Hainburgu, bol by to asi tento: Autobusom z Mlynských Nív smer Viedeň (možno si kúpiť spätočný lístok). Zdatnejší turisti môžu vzdialenosť medzi Hainburgom a prechodom v Bergu pri ceste späť aj prešľapať, ušetria jedno cestovné. Treba mať, samozrejme, pas. O prípadných zádrheloch cestovania, najmä s policajtní na prechode, pojednám v budúcom pokračovaní.

Ideálny termín výletu: máj, jún.

Ideálna trasa: Poznávanie zaujímavostí mesta Hainburg (je ich dosť!), potom na hrad. Z hradu zbehnúť k prístavisku, odtiaľ umelým tunelom v skale na turistický chodník popri Dunaji. Po chvíli chôdze narazíte na zaujímavú zrúcaninu ďalšieho hradu zvaného RŘthelstein. Tú si prezriete a môžete pokračovať ďalej, až prídete do polohy naproti Devínu. Je naň odtiaľto zvláštny pohľad. Druhá, podľa mňa zaujímavejšia možnosť, je pokračovať do RŘthelsteinu chodníkom smerom nahor k ceste a po nej na vrch Braunsbergu. Pokochať sa výhľadom, dať si v krčme limonádu, poobdivovať (alebo rozčúlť sa - De gustibus...) pomník slovenského landsmanšaftu a potom zbehnúť buď do mesta na autobus alebo peši smer Berg.

Nemožno nespomenúť, že z Petržalky vedie do Hainburgu aj zaujímavý cyklistický chodník, ktorý možno využiť na výlet trochu v inom duchu.

A ešte jeden tip na výlet veľmi zaujímavý: Najbližšie k Bergu, a tak aj k Petržalke, je kopec zvaný

Königswarte ("Kráľovská stráž"). Poniže trčí z lesa akási stredoveká hranatá veža. Je to hrad Pottenburg, nádherná, veľmi malebná a romantická zrúcanina, ktorá stojí za návštevu. Je turisticky prístupná, zádrhel je v tom, že leží v svinskej obore. Chodník k hradu nájdete tesne pred obcou Wolfsthal (v smere od hraničného prechodu). Treba prejsť po rebriku nad plotom obory. Tam je aj pozoruhodná tabuľa, ktorá okrem iného upozorňuje, že pobyt v lese je na vlastné nebezpečie, pretože divé svine sú nebezpečné. Zostať vo vlastnom záujme na chodníkoch, nedotýkať sa mláďat a zákaz vstupu vo večerných hodinách, kedy by sa mohol návštevník stať nielen obeťou svine, ale aj nepornorne strieľajúceho poľovníka.

Pottenburg je jedným z viacerých miest, kam mala, podľa povesti, viesť tajná ústupová cesta z Bratislavského hradu. Po prehliadke zrúcaniny je možné vystúpať na vrchol k televíznej

Vstup do lesa na vlastné nebezpečie. Divé svine sú nebezpečné!

(?) veži. Odtiaľ je pekná vychádzka do zaujímavej obce Berg. Tam sa môžete rozhodnúť, či pošlapete na hraničný prechod v Bergu, alebo s prípadnou zachádzkou k ruinám Heidenturmu na prechod v Kittsee.

P. Fandák

foto: autor

◆ Labyrint

◆ Jozef

◆ Para

◆ Ska pra šupina

Betlehemske Svetlo '98

Kedy: 19. decembra 1998 od 1500 do 2230

Kde: Modrý kostolík, Artklub, Jakubovo námestie, Bratislava

Kto: Slovenský skauting

Čo:

1500 - 1700 výstava a tvorivé hry pre deti na Jakubovom námestí a v Artklube

1700 - Ekumenická pobožnosť v Modrom kostolíku od 1830 - Benefičný koncert v Artklube

NEZABUDNI!!!

SKI XTREME

Pozdravujem všetkých priaznivcov kĺzavého spôsobu pohybu na snehu a všetkých skalných zimných extrémov. Dúfam, že táto rubrika pozdvihne adrenalin všetkým zimným bláznom a podá aj trochu ucelenejší obraz, čo a ako. Bude trvať len do februára, pretože cez leto by to nebolo asi ono. Veľmi by ma potešilo, keby ste sa takisto podelili so svojimi dojmami a pojmami a obohatili tak túto rubriku. Prestanem však už tárať, aby som toho stihol viac.

LYŽE

Pravdepodobne vec na celom lyžovaní najpotrebnejšia. Klasický tvar rovných lyží, na aké ste boli dodnes zvyknutí vymiera. Nahradzuje ho typ carvingových lyží, ktoré sa vyznačujú rozšírením špičiek a päty. Určite ste ich už na svahoch videli a ak nie, zbehnite do najbližšej predajne a pochybujem, že nájdete iný typ. Samozrejme, že existuje oveľa viac tvarových mutácií, ale o tých si povieme neskôr. Kedysi to bolo jednoduché. Chceli ste lyžovať, kúpili ste si lyže. Záležalo možno na farbe a dĺžke. Dnes si však už musíte uvedomiť, na čo ich potrebujete. Pre klasické lyže existuje päť kategórií.

1. PRETEKÁRSKE, ktoré sú vhodné na súťaže. O nich sa veľmi rozpisovať nebudem, pretože sú väčšinou robené na zákazku, a to v našom prípade nie je potrebné.

2. FUNCARVER – extrémne lyže určené pre jazdu na upravených trasách a pre rezané oblúky. Nie sú vhodné pre zjazd po plochách. Dĺžka 140–180 cm.

3. ALLROVNOCARVER – univerzálne lyže s najširším využitím. Dĺžky 170–190 cm.

4. EASYCARVER – lyže vhodné pre začiatocníkov ľahko točivé v malej a strednej rýchlosti v oblúkoch prejdenných šmykom, ale i pre oblúky rezané po hrane. Dĺžky 150–180 cm.

5. CROSSCARVER – lyže určené pre všetky formy lyžiarskych zjazdov mimo upravené trate. Dĺžky 140–190 cm.

Povedzte si niečo o tohtoročných novinkách jednotlivých firiem.

ATOMIC

K úspechom, ktoré táto firma dosiahla hlavne v lyžiarskych súťažiach, niet čo dodať. Pre túto sezónu firma vybrala 18 modelov, z toho polovicu nových. Sú však určené prevažne pre vrcholových športovcov, čo však dokazuje serióznosť tejto firmy.

BLIZZARD

Rakúska firma, do ktorej má čo hovoriť aj americká firma SCOTT, tohto roku výrazne inovovala. Maximálny vrchol pre točivé alpské disciplíny je modelový rad GSX a slalomky SL V 30. Lyžiarom, ktorí zavrhnú palice aj mnohé predsudky, sú určené dva modely Carvelino v dĺžkach 73 a 93 cm.

DYNASTAR

Táto firma tento rok uprednostnila carvingový typ lyží pred normálnym. Len jediný (Speed SL) model z 19 si zachoval normálny tvar. Pozornosť zaujme vnútorný tlmiaci segment Magnetic Dual Action, umiestnený pred viazaním pretekárskych Speed SF a SX. Správanie prednej polovice lyže ovplyvňuje

štitok kovu, "plávajúci" medzi dvoma magnetmi. Tým je dosiahnutá filtrácia jemných a tlmených kmitov lyže, a to tak, že účinok rastie so zvýšením rýchlosti jazdy. V ponuke detských lyží patria šírku špičky 10 cm k tým najradikálnejším v kategórii. Z minulého roku boli prebraté pre voľný terén osvedčené prašanové špeciály Big. Ceny sa pohyujú cca 5690–16 900 Kč.

DYNAMIC

Tohto roku i napriek tomu, že predstavil 12 novinek žiadne revolučné zmeny v konštrukcii nenastali. Ceny 7500 – 13 000.

ELAN

Táto slovinská firma urobila výrazný krok dopredu. Zásľuhu na tom majú najmä modely Stealth a Phantom, výnimočne ako svojimi proporciami 87–45–87 mm (šírka lyží na špiči, v strede a na konci) tak konštrukciou kovového nosníka nesúceho viazanie 23 mm nad lyžou. Takéto hybridy sú prezentované ako carvingové lyže druhej generácie. Ďalšie modely upútali vnútornými stabilizátormi alebo zvýšenou stavbou lyže pod viazaním. Modely Terminátor a Stilleto stabilizuje v strednej časti integrovaná doska neobvyklej výšky (8,5 mm) a dĺžky (75 cm).

FISCHER

Ďalší rakúsky výrobca predstavuje opäť niekoľko inovácií. Pre extrémnych carverov je tu trochu inovovaný minuloročný hit Radare. Mimo pretekárskych modelov všetky ostatné obsahujú špeciálne hrany Plasma Edyl.

HEAD

Bohužiaľ, na svoje si prídu iba vyznávači pretekárskych lyží, pretože u ostatných typoch žiadne novinky neprišli. Čo je na škodu, že o pretekárskych typoch a ich tlmiacich moduloch TPS sa niečo dozvedieť je umenie.

K2

Moja obľúbená firma tohto roku pripravila niečo pre vyznávačov zjazdu na bubnoch. Je to typ Outlaw. S ohľadom na popularitu a podmienky pre spúšťanie sa horskými svahmi mimo udržiavané trate v USA a Kanade nás prekvapí bohatá ponuka lyží vyrobených firmou K2 k tomuto účelu. Môžeme povedať, že tento rok sa naplno rozvinul trend naznačovaný zostavou minuloročnej kolekcie: lyže tradičných tvarov sa stávajú historickou rekvizitou,

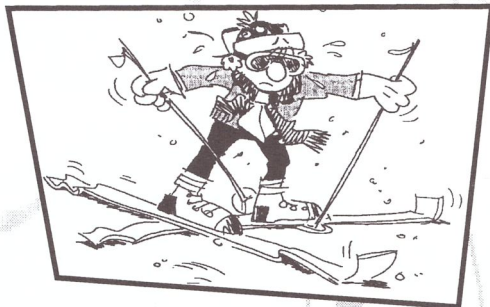
vykrojené lyže sú všednou samozrejmosťou a v hlavnej úlohe sa predstavujú odolné lyže určené pre zjazdy v extrémnych terénoch. Ceny od 10 000–21 390 Kč.

KÄSTLE

Najnovšia kolekcia rakúskeho výrobcu so slávnou tradíciou je mix na druhú. Z minulého roka boli prevzaté iba skialpi Tour Montagne. Všetky ostatné typy prebehli inováciou a 10 z nich obsahuje tlmiace doštičky nesúce označenie Extender.

KNEISSL

Táto tirolská mini firma napriek tomu, že ponúka málo modelov, sa môže popýšiť prvenstvom nielen známych Big Footov, ale i spoluotcovstvom carvingových lyží. Tento rok však okrem lyží určených pre neupravené terény Ergo C6 Cross a Tour

Carve nič nové neprinesla.

ROSSIGNOL

Ide o megalomanskú firmu, čo dokazuje najvyššia produkcia lyží za rok. Neprekvapuje teda inovácia všetkých kategórií. Do pozornosti sa vŕtiera najmä rad Major, ktorý charakterizuje krátka, rozšírená špička, ale pomerne úzka päta. K ich ľahšej ovládateľnosti prispieva tzv. silová podložka integrovaná v strednej časti univerzálnych modelov Major 70, 50 a Silver Snow. Pre voľný terén pokračuje firma začatou radou "tupoносých" lyží Pacha. Ceny od 6 000–15 800 Kč.

SCOTT

Americký výrobca okuliarov a lyžiarskych palíc prevzal minulého roku na čas do svojich rúk osudy rakúskeho producenta lyží Blizzard. V tejto súvislosti toľko neprekvapí, že sa tento rok po prvýkrát objavujú aj lyže SCOTT. Kolekcia pozostáva len z piatich modelov všetkých kategórií. Zahŕňa lyže so zaujímavým designom a konštrukciou. Do ich

špičiek vbieha rebro predstavujúce originálny stabilizátor. U všetkých modelov upútajú rôzne tvarované pásy špeciálnej hmoty, ktoré v dĺžke niekoľkých decimetrov kryjú okraje lyží pri špičke a na päte. Aj tie majú funkciu predovšetkým tlmiaču. Ceny 9 000–16 000 Kč.

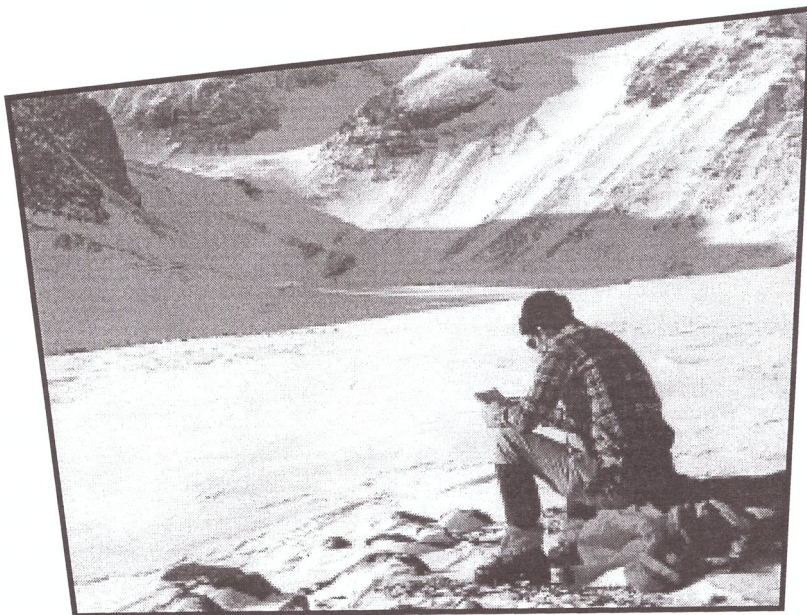
SALOMON

Táto francúzska firma nabehla na trh s 19 novinkami. Pribudla rada X-Scveam, ktorou vyšiel Salomon v ústrety vyznavačom dobrodružných zjazdov a terénnych skokov. Tlmiace segmenty Prolink sú dnes samozrejmosťou 14 modelov všetkých kategórií okrem začiatočnickej. K novinkám patrí i originálna doska Hangl Plate fixovaná k lyži len vo svojom strede.

neupravené terény majú svoju reprízu široké Explosiv (120–94–113). Ceny 8 000–15 000 Kč.

VOLANT

Poslednou firmou, ktorú si predstavíme je americká firma VOLANT. Všetky lyže tejto firmy s charakteristickým kovovým designom majú drevené jadro vo vnútri originálnej konštrukcie z ušľachtilej ocele, ktorá sa vyznačuje vysokou trvanlivosťou, odolnosťou voči deformácii a predovšetkým vynikajúcou ohybnosťou v pozdĺžnom smere so súčasnou výnimočnou tuhosťou. Výsledkom je mäkká, elastická a kľudná jazda a perfektné držanie na ľade. Okrem prašanovej legendy – Chubb obsahuje prehľadná kolekcie radu Super s piatimi modelmi, určenými na upravené trate (99–64– 90) a radu Power, rozšírené "semifats"

Ceny 7 000–19 000 Kč.

VÖLKL

Nemecká firma, tohto roku oslavovala 75 rokov. To sa nemohlo zaobísť bez rôznych novínok. Napríklad: tlmiaci segment CCS integrovaný pred viazaním najvýkonnejších modelov minulej kolekcie je teraz doplnený antivibrátorom TVS umiestneným v plastovom kryte špičiek lyží. Originálne sú riešené dve verzie dosiek FCS nesúce viazanie 25, prípadne 17 mm nad lyžou. Völkl ich odporúča pre všetky výkonnejšie carvingové lyže. V rade modelov pre

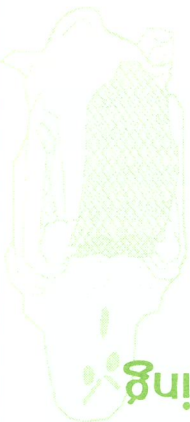
do terénu i na trate (zhruba 105–74–97), v ponuke sú aj klasické modely Z.

To by bolo v stručnosti všetko, čo sa týka trhu lyží pre tento rok. Podrobnejšie informácie dostanete v predajniach, ale i u výhradných distribútorov jednotlivých firiem. Niektoré informácie boli prevzaté zo SKI MAGAZÍNU a SKI SUPERTESTU nemeckého nakladateľstva BRINKMAM VERLAG. Nabudúce si povieme niečo o lyžiarkach.

Vit'o

foto: archív Médium

841 03

Bratislava

Heyrovského 2

Redakcia Médium

Slovenský skauting

Dakujeme!

Odosielať:
Použite prosím paličkové písmo

Známkica

zohnúť

**Hrochy
vedia,
čo je
pre
nich
dobré**

Médium

Časopis so skautským duchom

www.skauting.sk

Darček, ktorý otvárate 10 krát do roka!

Perfektný pre každého člena družiny. Predplatné Média, časopisu so skautským duchom, ako prejav vašej pozornosti a priateľstva počas celého roka. Na to, aby ste mohli darovať Médium, časopis so skautským duchom, musíte iba vyplniť túto kartu a poslať ju na našu adresu.

Aby bol váš darček naozaj osobný, pošleme vám pohľadnice, ktoré môžete darovať alebo poslať vašim priateľom a známym.

Ak darujete predplatné Média, časopisu so skautským duchom svojim priateľom, pripravíte pre nich desať krásnych darčkov, plných zaujímavého čítania nielen o skautingu.

Použite prosím paličkové písmo
**Áno, záväzne
objednávam
(prosím označte):**

- ročné predplatné od najbližšieho vydania
- ročné predplatné od januára 1999
- v počte kusov _____

Metóda platby (prosím označte) : Darček pre:

- zloženkou typu C na adresu BSR
- zloženkou typu A na účet BSR
- prevodom z účtu na účet
- osobne členovi redakcie (komu?) _____

Ak chcete a máte tú možnosť, môžete prispieť aj vyššou sumou. Všetky tieto zdroje budú použité na zvyšovanie kvality časopisu.

Predplatné Média, časopisu so skautským duchom, ročný poplatok 150 Sk

V prípade Vášho záujmu o predplatenie Média ponúkame nasledujúce možnosti:

(V žiadnom prípade nám nezabudnite poslať informáciu a Vašu adresu na tejto karte)

- 1. možnosť:** Sumu predplatného zaplatíte zloženkou typu C priamo na adresu Slovenský skauting, redakcia Médium, Heyrovského 2, 841 03 Bratislava a na druhú stranu zložienky napíšete „darček „Médium“ “.
- 2. možnosť:** Platba poštovou poukážkou typu A na účet Bratislavskej skautskej rady v SLSP, a.s. č.ú. 628 949-019/0900, variabilný symbol 459.
- 3. možnosť:** Platba prevodom z Vášho účtu na účet BSR uvedený vyššie, s rovnakým variabilným symbolom.
- 4. možnosť:** Osobne zodpovednému človeku z redakcie, spolu s touto kartou.

Vaše meno a priezvisko:

---

ulica: _____

mesto: _____

PSČ: _____

dátum a podpis: _____

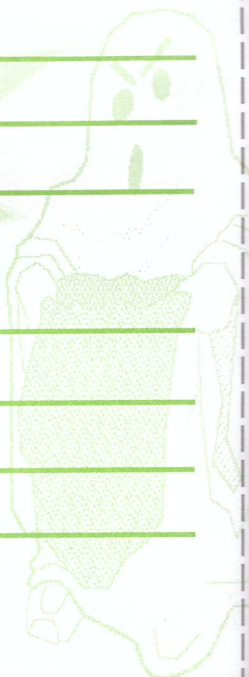
meno a priezvisko:

---

ulica: _____

mesto: _____

PSČ: _____

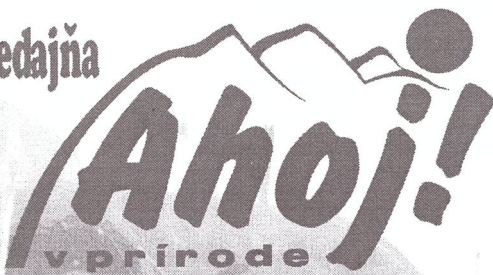

špecializovaná športová predajňa

Miletičova 3/a
BRATISLAVA
☎07/55577651

denne: 9⁰⁰ - 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ - 13⁰⁰

všetko pre:

stanovanie
horskú turistiku
horolezectvo
skialpinizmus
horské bicykle

poukážky
na zľavy
3% a 5%

Deň nesledovania televízie

24 hodín nesmieš 13. decembra 1998 pozerat' televíziu ani pozerat' do monitoru PC. Snaž sa v uvedený deň len čítať...Snaž sa v uvedený deň vyhýbať miestnosti, kde je televízia zapnutá. V prípade nutnosti zavrieť oči!!!

Bratři v triku sa rozhodli uctiť si 13. december 1998 ako deň nesledovania televízie! Nie, neboj sa, žiadne demonštrácie ani pochody. Chceš sa k nám pridať? Boli by sme radi. Chceli by sme vytvoriť akýsi oficiálny deň, kedy by aspoň skautská mládež nepozerala televíziu a dala tak najavo pasívny prístup voči nej samotnej. Do tejto akcie sme zapojili desiatky oddielov na Slovensku, všetky časopisy atď. Šírenie tejto správy je vítané...

Vo svojej klubovni by si mohol umiestniť papier, na ktorý sa podpíšu ľudia, ktorí tieto podmienky splnia. Na papier s menom uveď i rodné číslo! Samozrejme, všetko to pošli na moju adresu: Bratři v triku, Mlynská 1/A - 951 93 Topoľčianky

Čakaj na výsledok, koľko ľudí sa zapojilo do akcie! O výsledku ťa budeme informovať!!! Vopred vďaka.

Uliko, Bratři v triku

ZRÁDCE

Ivan Vyskočil

Něco cvrnklo na okenní sklo. Masák vstal od stolu a otevřel okno.

"Je tam někdo?"

"Pssst, tady Honeček," ozvalo se zezdola šeptem.

"Dobrý večer, pane řediteli," řekl Masák.

"Masáku, jste sám?"

"Ano, pane řediteli."

Dole bylo slyšet tlumené šuškáání.

"Masáku?"

"Prosím, pane řediteli."

"Masáku, mohu k vám?"

"Můžete, pane řediteli."

"Masáku, ale jak?"

"Oknem, pane řediteli."

Dole bylo slyšet hekání, škrabání po okapové rouře, klouzání nohou po omítce a zase hekání, které se blížilo k oknu.

"Masáku, prosím vás, podejte mi ruku!" ozvalo se úpěnlivě těsně pod oknem.

"Prosím, pane řediteli."

Na okenní rám se vydrápal starší muž. Prudce oddychoval. Šaty měl umazané od omítky. Levou rukou si otíral pot, pravou měl odřenou a slinil si drápance.

"Masáku, uří!"

"Ano, pane řediteli."

"Nevyrušil jsem vás, Masáku?"

"Vyušil, pane řediteli."

"To jsem rád. Musíme ještě pomoci kolegyni Hlavatě a kolegovi Pěnčovi. Rádi by vás viděli. Tak jsem šli kolem, vaše okno svítilo, tak jsme si řekli, tak jsme se stavili, tak jsme tak, rozumíte?"

"Na kus řeči, pane řediteli."

"Správně, Masáku. Na kus řeči tak jsme se. Tak."

"Stavili, pane řediteli."

"Správně, Masáku, tak."

Pomohli profesorce Hlavatě a profesorovi Pěnčovi. Pěnča jim dvakrát spadl. Konečně stáli všichni tři návštěvníci v pokoji před Masákem.

"Posadte se prosím," řekl Masák.

"Nene, ne, Masáku, my jen tak. Jste skutečně sám?"

"Skutečně sám, pane řediteli."

"A páni rodiče?"

"Už spí, paní profesorko."

Profesorka Hlavatá klesla vyčerpaná na Masákův rozestlaný gauč. Slinila si do krve rozedřené koleno. Profesor Pěnča si sedl na kraj psacího stolu a ředitel obsadil prázdnou židli proti Masákovi.

"Masáku, chtěli bychom si s vámi přátelsky pohovořit," začal ředitel.

"Ano, pane řediteli, přátelsky. A proč má pan profesor Pěnča za košili cihlu?"

"Pěnčo, Pěnčo," sykl ředitel, vzal Pěnčovi cihlu a vyhodil ji z okna. Ozval se výkřik a pád.

"Pěnčo, Pěnčo," sykl ředitel, vzal Pěnčovi cihlu a vyhodil ji z okna. Ozval se výkřik a pád.

"Safru, to byl kolega Stáž," řekl ředitel na vysvětlenou.

"Bolela ho hlava, tak zůstal na zdravém vzduchu."

"Je ještě někdo ze sboru na zdravém vzduchu?" zeptal se Masák a vzal dlažební kostku, kterou se profesorka Hlavatá snažila ukryt do peřin.

Návštěvníci zarytě mlčeli. Masák mrštil kostkou z okna. Ozvalo se zaúpení, praskot větvi a pád z výšky.

"Kdo to byl?" zeptal se Masák.

"Profesor Verka, Masáku."

Ředitel vstal a sklonil hlavu. Také ostatní povstali a sklonili hlavu. Bylo pietní ticho.

"Mám ještě hodit?" zeptal se Masák a uchopil těžítka.

"Raději ne, Masáku," řekl rychle ředitel a usedl.

Masák položil těžítka a znovu se sklonil nad knihou.

"Učíte se, Masáku?"

Spýtali sme sa ľudí, ako im chuti

Médium...

Scary Spice (Spice Girls): "Oh, that's real girl power."

I.Kubiš: "Špinavá konkurencia. Médium znižuje sledovanosť STV."

Beavis and Butthead: "He-he, that's cool, he-he."

Hviezdy čítajú Médium. Máte ho už predplatené?

"Učím se, pane řediteli."

"Uči se!" zasípal profesor Pěnča. "Uči se teorii množin, o významu genitivu u Vergila, o sybžonktivu ve staré franštině, tohle, tohle a tohle!"

Profesor Pěnča házel po pokoji jednotlivými knihami, které měl Masák rozložený na stole.

"Tohle máte v septimě, tohle, jó, ty lumpel!" řval za živě profesor Pěnča.

"Učím se pro život, a ne pro školu," řekl Masák sbíraje rozmetané knihy.

"Žvásty, pitomé žvásty! Fráze! Ve škole se máš učit tomu, co vám ukládají vaši profesori a ne tohle! Ty, ty..."

Profesor Pěnča se sápal na Masáka.

"Pěnčo!" křikl ředitel a s pomocí profesorky Hlavaté povallil profesora Pěnču tváří do peřin. Na povaleného si sedli.

"Promiňte, Masáku, kolega Pěnča je poněkud přepracován."

"Ano, pane řediteli, poněkud přepracován."

"Přepracován, ano. Nelze se však diviti, Masáku. Víte, proč se nelze diviti, Masáku?"

"Nevím, pane řediteli," řekl Masák.

"Neví!" vyjekla profesorka Hlavatá.

"Takhle, Masáku," navázal nit ředitel. "Žáci se mají ve škole slušně chovat a mají se pilně učit, to ano. Jistě! Pilně a slušně! Slušně! Ale ne tak jako vy. Vaše třída. A celá škola! Tak ne! To není slušné!"

Ředitel zbrunátněl. Chvilí lupal po dechu, ale ovládl se.

"Vy se nechováte lidsky. Nevyrušujete, nechodíte

pozdě, neulíváte se z vyučování, nešvindlujete, nic, docela, nic! To jste mládeži? Pedagogové jsou vašim chováním znemožněni! Mají mindráky! Hynou! Vy se chováte tak, že si pedagogové jako pedagogové vůbec necucnou! Vy jste sadisti, úchylní sadisti!"

Ředitel ovíván profesorkou Hlavatou přicházel k sobě.

"Učíte se. Ale učíte se tak, že v látce předbíháte své vyučující profesory! To, co jste měli probírat celý rok, jste svévolně zvládli za dva měsíce. A teď svými znalostmi záłudně zaskakujete pedagogy, studujete speciální monografie, které jsou určeny pro vysokoškolské, ano, vysokoškolské pedagogy, a ne pro vás, ničemové! Svými vědomostmi pokouřujete své učitele jako zvířata. Kolegové prchají a zbylí kolegové se ze strachu před vámi zamykají ve sborovně. A stále jich ubývá. Jak by ne! Vždyť i ten největší tupec z vás je vědomostmi daleko převyšuje!"

Chvilí se všichni tři návštevnicí zmítali ve peřinách. První se vzpamatoval opět ředitel. Nasadil, jako když medu ukapuje.

"Jde jen a jen o vaše dobro, děti. Je zhoubné takhle se učit. Vidte, Masáku, že jste se proti nám smluvili, že je to taková vzpoura, rebelie, že ano?"

"Je, pane řediteli," přisvědčil Masák.

"Tužil jsem to," vzdychl ředitel. "A právě proto za vámi přicházíme u vědomí břemena odpovědností, které spočívá na našich bedrech. Ne, vy jste mladí, vy z toho ještě nemůžete mít rozum. Ale je to otázka etická čili

**Hrochy
vedia,
čo je
pre
nich
dobré**

Médium
Časopis so školským duchom

mravní, Masáku. Vždyť skon profesora Kájíka padá na vaši hlavu i s vdovou a sirotami, na vaši hlavu padá i spuštení se profesorky Nevítalové, na vaši hlavu padá i to, že už měsíc mamě honíme kolegu Čížka po okolních hvozdech. Masáku, co na to řeknete, nu?"

"Nic, pane řediteli."

"Ano. Právě proto přicházíme, Masáku, právě za vámi. Byl jste, Masáku, vždy žákem podprůměrným, leč hodným. Ano. Jen z milosti profesorů jste prolezl až do septimy. A vy nám teď děláte tohle. Masáku, Masáku! Uvědomte si, že tím škodíte jen sám sobě. Masáku, to nemůžete vy ani ostatní holomci dlouho vydržet. Není myslitelné udržovat tenhle protipřirozený stav. Kde jsou ideály renesance, Masáku, no kde?"

"My," ředitel si poklepal na hrudník. "My nemůžeme prohrát. Jsme zakotvení v tradici, jsme systematizováni. Třebas padneme, po nás přijdou jiní. Vysokoškolsť! A ti vás roznesou na cucky! Nikdo, opakují, Masáku, nikdo u maturit neprojdete!"

Návštěvníci slavnostně povstali z peřin. "Nuže, Masáku, teď je na vás, abyste svým činem navrátil věcem přirozený řád. Dáme vám příležitost. Rozumíte, Masáku?"

"Ano, pane řediteli, nerozumím."

"Vy, Masáku, uděláte něco, to je jedno co, co některého ze zbytlých vyučujících oprávněně rozčílí. Pedagog se tím uplatní jako pedagog. Tak Moc se vrátí do rukou povolnaných. A celá ta zločinná rebelie se zhroutí! He, he. Tak co, Masáku?"

Masák zavrtěl hlavou.

"Masáku, člověče, nedělej fóry," začal profesor Pěňča familiárně. Masák se sklonil nad knihou. Návštěvníci na sebe rozpačitě prohlédli. Ředitel kývl hlavou. Na to si profesorka Hlavatá upravila blůzu a houpavým krokem se vlnila k učicímu se Masákoví. Laškovně mu přejela prsty pod bradou a začala šišlavě: "Nu, nu, nu, Mašáčku, sňad byš netufoval, hošičtu." Pocuchávala mu vlasy. Na rozevřenou knihu padaly lupy.

"Paní profesořta tě má šlašně láda. Toutni."

Nato profesorka poodstoupila doprostřed pokoje. Ředitel s profesorem Pěňčou začali tlučeně hvízdát Cikánského barona. Profesorka Hlavatá, vlníc se výrazněji, jala se se svlékat si blůzu.

"Hele Masáku, podívej se, stripyžl!" šeptl ředitel. Masák netečně pozoroval vzrůstající námahu profesorky Hlavaté, které se zadrl žip u sukne. Znovu sklonil hlavu ke knize. Hvízdání zmlklo.

"Nic," šeptl ředitel. "Takhle mě ponížít! Ani se nepodíval, sprostákl!" plakala profesorka.

Vzniklo tíživé ticho. "Masáku," začal ředitel zlehynka, "kdybyste to udělal, byl byste ctěn a vážen."

Masák nic.
"Masáku?"

Masák zavrtěl hlavou.
Pedagogové na sebe významně pohlédli.
"Hm. Masáku, nové logaritmické pravítko, to by bodlo,

co?"
Masák nic.

"Glóbus!"
"Masáku, dáme vám plastickou mapu okolí!"
Masák zase nic.
"Dobře. Vycpaného kamzíka a sbírku nerostů."
"A Machův vlnostroj!" přihodila profesorka Hlavatá.

Masák zivnul.
Řediteli se podivně zamířil zrak a začal se třást.
"Školní promítačku a filmy."

"Piano."
"Zeissův dalekohled."
"Fotoaparát!"
"Gramofon s deskami."
"Magnetofon, hodinky, busolu."
"Skládací kajak dvousedadlový."

"Flobertku s náboji!"
"Motorku! Mičl Klíč, pelyněk, rub, zub, ub, ub."
Návštěvníkům došel dech. Zírali vyčerpaně na Masáka.
"Masáku!" zaúpěl ředitel.

"Hm," řekl Masák, "tak to všechno sepište dvojmo."
"Co všechno, Masáku?"
"Všechno, co jste říkali. A ještě k tomu připište, že hned potom dostanu vysvědčení dospělosti – s výborným prospěchem – a že mi zaplatíte dva měsíce u moře. Tak. Máte to? To všechno dostanu do deseti dnů. Potom jsem ochoten to – jak říkal pan ředitel."

Návštěvníci sepsali a podepsali.
"Masáku, to je nemravné vyděračství," vydechl ředitel.
"Ano, pane řediteli, je," přisvědčil Masák.
"Masáku, kvůli vám zruinují sebe i školu."
"Vím, pane řediteli. Ale copak vás nutím?"
"Nic vám neříká svědomí, Masáku?"

"Nic, pane řediteli."
"Masáku, slevte!"
"Nejsem handlíř, pane řediteli. Musím se učit, nashledanou."

Návštěvníci neodporovali. Jeden po druhém lezli na okno a padali dolů do tmy. Po posledním žuchnutí Masák zavřel okno a zasedl k přerušené práci.

Do devíti dnů dostal Masák slíbené náležitosti. Desátý den přišel pozdě na první hodinu, neměl domácí úlohu z matematiky a choval se drze. Profesor Kunet se právem rozlobil.

To bylo znamením pro školníka. Začal vyzvánět na všechny zvonky. Zbylí profesoři se vyhrmili z exilu ze sborovny a obsadili učebny.

Mezi vzbouřenci se šířila panika. Vzpoua se hroutila. Následujícího dne kapitulovali poslední zatvrzelci.

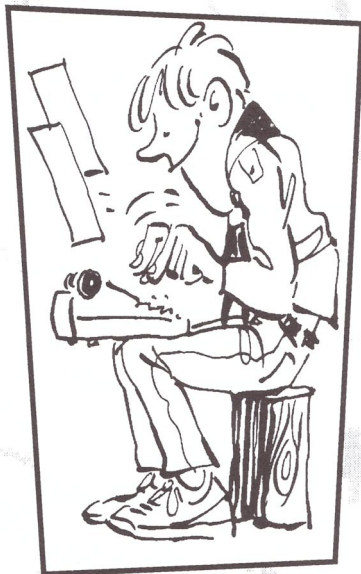
Vítězství bylo náležitě oslaveno. Pravda, bylo nákladné, ale vrátilo životu přirozený řád. A od té chvíle mohli být opět svolávány konference a klasifikační porady o prospěchu zactva a kterýkoli pedagog mohl opět klidně a sebevědomě vstoupit do kterékoli třídy, aby zactvo důrazně upozornil na to, že takhle to dál nepůjde a že se učí pro život, a ne pro školu.

Zo zbierky Ivan Vyskočil: Vždyť přece léhat je snadné. Mladá fronta, Praha 1963.

Amerických skautov očaril skauting na Slovensku

16-ročný bratislavský rover z 1. BABP, známy pod menom Pitt, trávi od augusta školský rok v malom mestečku kdesi v "štátoch". Býva v skautskej rodine, stal sa členom amerického skautského oddielu a samozrejme o svojich zážitkoch píše do Média.

Mal som prednášať o Slovenskom skautingu pre jeden z oddielov v Roswelli. Prišiel som na oddielovku s fotkami z mnohých táborov a výprav, s českou príručkou a obrazovými publikáciami o Slovensku. Po chvíli prišlo asi dvadsať chalanov v škále od jedenástich do štrnástich rokov.

Najprv som im ukázal, kde vlastne Slovensko je, pokračoval som obrázkami z rezervácií, posledné boli obrázky z táborov sprevádzané mojím komentárom. Bol som v našej rovnošate a vysvetľoval som im, čo znamenajú nášivky. Pýtali sa ma, aký mám "rank" - akú mám hodnotu. Vysvetlil som, že nemáme také hodnoty alebo stupne, aké majú oni. Keď som im povedal, že som zástupca vodcu, nevedeli pochopiť, ako môžem v šesťnástich rokoch zastávať takú funkciu. Ich vodca sa ma s údivom spýtal, akýci, starých máme vodcov. Je len samozrejmé, že Američanov to tak udivuje, ich vodcovia sú zväčša otcovia niektorých zo skautov, tridsiatnici a štyridsiatnici. To im dáva výhodu zreých a možno viac zodpovedných ľudí, stojac proti možno nezodpovedným a ľahkovážnym vysokoškolákam. Na druhej strane to nerobí dobrú atmosféru v oddiele, kde synovia vodcov a ich priatelia sú nie zriedka viac "preferovaní", alebo sú bezdôvodne za takých

považovaní. Výhodou je, že otcovia snád' lepšie rozumejú mladým, no občas je tiež pravdou, že táto veková kategória stráca flexibilitu. Toto je ale normálne aj u nás, na Slovensku, v Amerike je to však takmer pravidlom.

Svojou prednáškou som rovnako mladých ako aj starších veľmi prekvapil a zasypali ma množstvom otázok. Boli veľmi okúzlení opisom táborov a aktivít, ktoré robíme. Počul som, ako niekoľkí z nich hovoria vodcovi, či by aj oni nemohli robiť niečo také. Všetko bolo pre nich ako z dobrodružného románu: podsady, bojovky, trojdňovka, výpravy a nádherná príroda nad tým všetkým.

Nakoniec som ich pozval na Slovensko, čo rozziarilo oči mladých. Ich vodca stretnutie uzatvoril vyhlásením: "Aj my sa musíme snažiť ma' tak čisté táborisko!". Tentokrát som mal oči vyvalené ja. Prezrel som si fotky ešte raz a uvedomil som si, že väčšina z nich je z veľkej vzdialenosti, takže to asi nebolo vidieť.

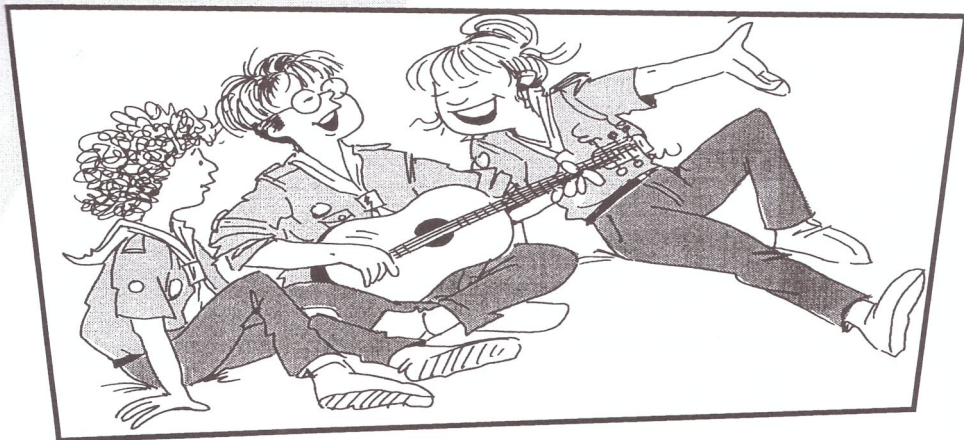
V novembri ma čaká horolezecký výlet a mnoho skautských akcií. Napíšem vám hneď, ako sa vrátim.

Sir Pitt (1. oddiel BABP & Troop 72

FONS 98 - Orlovy

Karty tvořili mou jedinou společnost na pustém ostrově. V nich jakoby oživali moji přátelé a známí. A v jedné z nich jsem se skrýval i já. Zpočátku jsem se bál tuto kartu hledat, ale nakonec zvědavost mé obavy překonala. Když jsem se našel, čekalo mne velké překvapení - z toho, že jsem tak jiný.

Ešte niekedy v januári 1998 som si povedala, že po dvoch rokoch rozhodovania si konečne tento rok nájdem čas na Fons. Odporúčam všetkým, ktorí by sa chceli na tento kurz prihlásiť, aby to urobili čo najskôr, pretože záujem je veľký.

S pomocou Jazveca som mailom nakontaktovala české skautské ústredie, odkiaľ mi po čase prišli nejaké tie tlačivá, ktoré bolo treba vyplniť a poslať späť. Keď mi domov prišiel jeden zvláštny list, začalo to byť zaujímavé. Bola na ňom časť príbehu, zopár inštrukcií a taktiež úloha. Takto sa to opakovalo ešte trikrát. V poslednom liste bolo napísané, aby sme si so sebou priviezli bicykel. Toto bola pre mňa hrôza. Totižto, ja bicykel nemám. Teda mám, no na tom sa nedá jazdiť, tak aby vydržal to, čo mi opisoval Dino, ktorý ho potreboval na Fonse minulý rok. Začalo moje trápenie. Všetky pokusy zohnať bicykel sklamarli. Ani ja by som hocikomu nepožičala svoj bicykel (keby som nejaký mala). Tak som začala pôsobiť na nášho duchovného v Stupave. No a verte či neverte, ale dva dni pred odchodom na Fons som ho zlomila. Deň pred odchodom na Fons som sadla na bicykel a išla som 17 km do Bratislavy na železničnú stanicu, kde sa mi po hodine vybavovania podarilo odovzdať bicykel do rúk ŽSR.

Noc prebehla v poriadku, spala som ako dudok. To sa mi väčšinou nestáva, keď viem, že idem na

niečo, čoho sa bojím a zároveň sa na to teším. V poslednom liste stálo, že musím byť o 16.00 hod. dňa 20. 8. 1998 pri pramennom rybníku na kraji lesa cca 1000 m od mestskej časti Perknov v Havlíčkovom Brode.

Po vystúpení v Havl. Brode som si išla po bicykel. No to by ste neverili, vo výdaji batožín mi povedali, že tam nie je (aj keď som ho poslala o deň skôr). Ale šťastie stálo na mojej strane, pretože zamestnanec ČD si zo mňa vystrelil. Mohla som sa vydať na svoju púť. Pramenný rybník, kde som mala byť o 16.00 hod., som našla po dvoch hodinách. Tu som našla kartu - srdcového kráľa. Nechala som tu svoju kartu (ktorú som si mala pripraviť už doma, no ja som ju robila pred obchodným domom v Havl. Brode). Moja karta bola srdcová desina, a to preto, že srdce nám vyjadruje niečo krásne, city, lásku a desinu preto, že je v nej aj 1 aj 0, čo naznačuje 1 ako začiatok a 0 ako absolútne nič, ale beztak už je to aspoň niečo.

O tej 4-tej som sa odhodlala ísť do Lipnice nad Sázavou, kde som mala byť o 19.00 hod. na zámku. Bolo to asi 15 km od Havl. Brodu. Slnko krásne svietilo a mne bolo strašne teplo. Bágel na chrbte, pedále na nohách a už som ťahala. Hore kopec, dole kopec. Začala som sa unavovať. Tesne asi 30 min. pred príchodom na Hrad v Lipnici som začala rozmyšľať o tom, či sa radšej nevrátim. Zosadla som z bicykla.

No práve vtedy sa pri mne zjavil chlapík, ktorý si šliape na bicykli pekne hore kopcom a vôbec nie je unavený. Kto ma pozná, vie, že ani to ma nevybičovalo k tomu, aby som nasadla na bicykel.

S Plutom sme boli na hrade prví. Stretli sme tu pani, ktorá bola dobovo oblečená a mysleli sme, že je to sprievodkyňa. Ona sa nám však predstavila ako hraběnka Ferda. Naznačila nám, čo máme robiť. Odišli sme do Jarošovej stodoly, kde sme si urobili oheň a vlastne sme sa zoznámili. Mali sme sa dohodnúť, ako budeme na druhý deň robiť prehliadku hradu. Našťastie sme si mali doniesť nejaký kostým a ďalšie sme dostali od našich, ešte zatiaľ neznámych, priateľov.

Ráno sme sa zobudili a pomaly sme sa odobrli na hrad do Lípnice a odtiaľ na Orlovy, čo bola horárňa. Pred horárňou nás čakala Ferda a my sme sa museli prezliecť do krojov. Potíchu sme vošli do tajomnej horárne. Tu sme si posadali okolo plátna, na ktorom boli bochánky s našimi menami a s našimi kartami, ktoré sme včera zanechali pri prameni. Povedali sme, prečo kto akú kartu urobil. Potom sme sa pobrali akože spať. Každý večer sme mali prečítanú rozprávku a zaspievanú pesničku. A keďže sme zo začiatku ešte neboli unavení, mali sme dať rozprávku, ktorú nám povedal Pluto a bola o Siedmich trpezliviach a Snehurákoví. Bola to šou, no druhú noc sme rozprávku o Dedovi Ježidedovi už skoro nikto nepočuli dokonca.

Budičky boli robené pomocou gitary a hlasov inštrktorov. Každý deň ráno sme si čítali z našej Kolibrej knižky, ktorá bola zapečená v bochánku, ktorý sme dostali v "tajomnej" horárni. Na to vždy nadväzovalo večerné čítanie rozprávky. Celý deň sme mali nejaké tie prednášky, hry, iniciatívy. Na začiatku bola jedna väčšia hra - Vavrdúv memoriál. Jeden z družiny si sadol na bicykel a my ostatní sme ho mali

pekne vozit' cez tie najhoršie prekážky, aké si viete predstaviť, bez toho, aby sa dotkol zeme. Keď sa desaťkrát dotkol zeme, išla celá skupina trestné kolo. Veľmi sme sa "potešili", že každé druhé kolo máme bonus - neísť s bicyklom po mostíku, ale cez jazierko, pri ktorom písal A. B. Svetsík svoje prvé príručky. Do cieľa sme prišli všetci, no každý s iným stavom svojho bicykla. Naša skupina menila, lebo sme nemali ani retiazku ani brzdy, druhým odpadlo predné kolo po príchode do cieľa, a tretím sa občas stratila sedánka.

Krásne rozprávanie bolo o opere Rusalka, ktorú nám robil Jip. No a taktiež tam boli aj iné rozprávania, zahraničný skauting, životné skúsenosti, orienták a tiež praktické veci. Všetko bolo veľmi zaujímavé. Celý Fons mal za úlohu vzbudiť v nás motiváciu k výchove k zodpovednosti pri vedení a organizovaní roverskej činnosti, mohli sme si tu vyskúšať veľa prvkov, ktoré boli priamo na Fone a spoločne sme mohli riešiť konflikty, ktoré vznikli. Celé to bolo zamerané na osobnosť človeka, pomoc, orientáciu do budúceho života, hľadanie svojej vlastnej cesty životom. Ale všetko bolo robené nenásilnou cestou, nik vám nedával konkrétne nápady, išlo o to, aby frekventant prišiel na všetko vlastným mozgom. No a nezabudnime na to, že tu môžete nájsť mnoho skvelých ľudí, ktorí vás budú sprevádzať počas života, ako dobrí priatelia. Záverečný rozchod bol veľmi krutý, pretože naše priateľstvá boli príliš silné.

Možno vás tento článok vôbec nenavlnil, no vedzte, že tam bolo krásne. Niektoré svoje pocity neviem dať na papier, no sú vo mne veľmi silné. Ak budete mať trochu času, v každom prípade vám odporúčam český roverský kurz Fons.

Rómeo

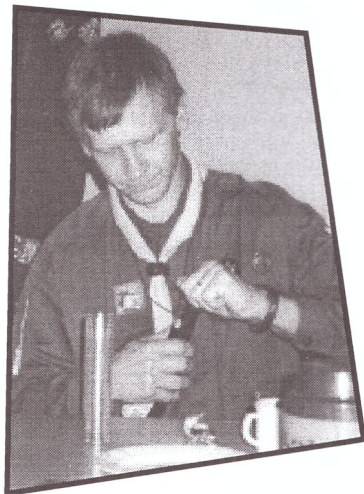

Špeciál na Bezovci, 15.-18. október 1998

“Som hrdý, že som bol pri zakladaní troch zborov”

Založiť úplne nový skautský zbor v niektorej zapadnutej dedinke, ale aj v srdci mesta nie je nemožné. Na Špeciáli v Bezovci nám to dokázali dánski inštruktori Hans a Karin, ktorý spolu s nimi tradične pripravili bratislavské Dážďovky na čele s Tapinom a Dankou. Naučili sme sa ťažkú, ale pravdepodobne najúčinnjšiu cestu rozvoja skautskej organizácie

a rastu počtu členov. povedal mi usmievajúci sa Hans.

Koniec šesťdesiatych rokov sa v Dánsku niesol aj v znamení úpadku skautingu. Počet zborov stagnoval, počet členov klesal, nálada bol mizerná. Pre vedenie dánskeho YMCA-skautingu to však bola výzva. Vypracovalo systém zakladania nových skautských zborov a dôsledne ho zavádzalo do praxe. V priebehu rokov 1970-1980 vznikalo v Dánsku 17-20 nových skautských zborov ročne. Keďže skautský zbor má okolo 100 členov, za tých desať rokov narástol celkový počet členov viac ako o desaťtisíc. A treba si uvedomiť, že Slovensko je zhruba takisto ľudnaté ako Dánsko. “Som hrdý, že som bol pri zakladaní troch zborov”,

Ako založiť nový zbor?

V Dánsku má zakladanie nových zborov na starosti skautský okres, ktorý je však veľký asi ako naša oblasť. Buď dobrovoľníci alebo špeciálne poverení ľudia v okrese preskúmajú, kde treba zbor založiť a pustia sa do práce. Postupne prejdú niekoľkými krokmi, ktoré vyjadruje schéma založenia zboru.

Zakladatelia nového zboru pripravia **rozhovové stretnutie**, ktoré potom uskutočnia v danej lokalite,

kde má zbor vzniknúť. Na rozbehovom stretnutí sa stretnú miestni ľudia, učitelia zo školy, starosta, deti atď. Tu naživo uvidia, čo je to skauting v praxi – zahrajú si veselé hry, prezrú fotky z akcií, zažijú ozajstný skautský táborák. V neformálnych rozhovoroch potom skauti u miestnych ľudí presondujú, kto by mohol byť aktuálny pri zakladaní tunajšieho skautského zboru. Normálne by sme neverili, že sa na Slovensku takéto rozbehové stretnutie môže skutočne podať. No na predchádzajúcom Špeciáli na Dobrej Vode sme ho s úspechom naozaj zorganizovali a zistili, že to vôbec nie je také ťažké.

Nasleduje niekoľko **pracovných stretnutí** s miestnymi ľuďmi, kde sa pripravuje založenie nového zboru – klubovňa, vodcovia atď. Na **“základnom kurze”** sa domáci dozvedia nevyhnutné veci o skautingu a práci s deťmi. To si potom vyskúšajú v praxi doma, kde nový zbor začína normálne fungovať. Jednoduché, nie?

Mikiho zbor

Každý začínajúci skautský zbor v Dánsku dostáva “štartovací balík”, zložený zo základných skautských príručiek a materiálov. Pretože nič podobné u nás zatiaľ nemáme, rozhodli sa slovenskí Špecialisti v priebehu budúceho roka vydať sériu brožúriek pre skautské zbory. Celá séria bude mať názov Mikiho zbor a bude obsahovať minimálne 13 brožúriek s témami Základy skautingu, Účtovníctvo a hopodárenie skautského zboru, Založenie zboru, Strategický plán zboru, Nábor dospelých, Nábor detí, Právne otázky, Tábory, Vzťahy s verejnosťou, Starostlivosť o vodcov, Fundraising skautského zboru,

Úvod do programu pre všetky vekové skupiny. Vodca Miki sa v nich dostane ku skautingu a bude sa stretávať s problémami a úlohami, s ktorými sa stretáva každý skautský zbor. Máme sa na čo tešiť.

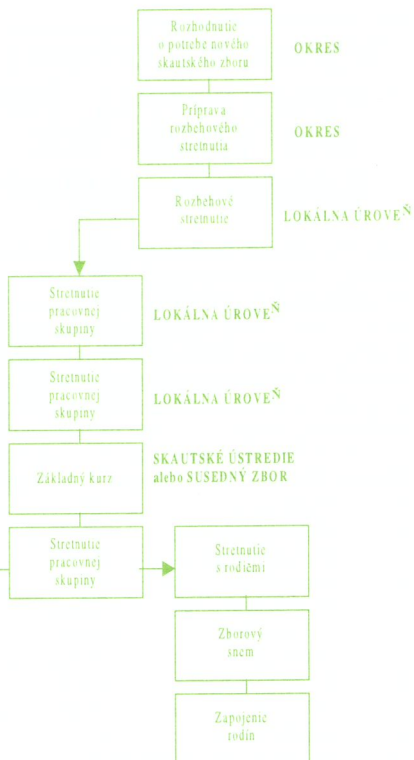
Gilwell na Slovensku

Séria Špeciálov, ktoré dánski inštruktori spolu s Dážd'ovkami na Slovensku doteraz organizovali, by mala v roku 2000 vyvrcholiť skutočnou medzinárodnou Gilwellskou lesnou školou, ktorá má cveng a uznanie v celom skautskom svete. Držme palce Tapinovi a Danke ako aj ďalším spoluorganizátorom, aby sa im táto myšlienka podarila.

A ešte správa pre zdokonaľovania chtivých vodcov: ďalší Špeciál bude v marci '99.

Pól

foto: autor

Záverečný kurz CHVLŠ

V dňoch 13. až 15. novembra 1998 sa uskutočnil tzv. Záverečný kurz chlapčenskej vodcovskej lesnej školy, na ktorom účastníci ukončili okruh tém tohtoročnej lesnej školy formou prednášok a diskusií. Keďže absolventi CHVLŠ načas odovzdali vypracované materiály, prebehlo aj záverečné vyhodnotenie LŠ a prítomní dostali Dekréty absolventa LŠ. Vďaka patrí najmä všetkým, ktorí prispeli k dobrému priebehu tohoto záverečného školenia: brat náčelník – Zelinkár (J. Šteffek) zabezpečením podujatia, sestra Krdla (K. Tkáčiková), br. Dino (M. Tomko), br. Krokus (A. Greguss), pán J. Zerola prispeli slovom a argumentmi, pán Vladimír Beňadik vynikajúcimi jedlami vo svojej reštaurácii Rýchloobčerstvenie pri radnici. Ministerstvo školstva SR prispelo väčšinovým finančným príspevkom na celú Chlapčenskú vodcovskú lesnú školu, Nadácia B. Powella realizáciou. A všetkým účastníkom patrí vďaka, že boli "Super-naj".

Johany

Vyhodnotenie roverskej hry na BSD 98 v Líščom údolí.

Výhercovia prvých 3 miest nech sa písomne hlásia na adresu Bratislavskej skautskej rady na Mesačnej 10 v Bratislave, na základe čoho im budú zaslané ceny. Treba uviesť meno družstva, súpisnú a adresu, na ktorú treba cenu doručiť. Všetkým účastníkom hry ďakujem za účasť a verím, že sa o rok znova stretne pri podobnej, možno aj lepšej akcii.

Miesto	Meno	Dosiahnutý čas
1.	Riviéra	45:28
2.	Kajmani	46:08
3.	Pomalí slimáci	46:32
4.	Rybie prsty	47:07
5.	Rýchla rota	49:26
6.	Valivý odpor	49:56
7.	MacGyver	53:34
8.	6x?	53:35
9.	Družstvo	57:24
10.	Vaááh Yeaáh	61:07
11.	Degeš-Egreš „Hovniváli“	62:13
12.	Mü viemö	85:40

Sväťo

9. 11. 1998

Prvé stretnutie vysokoškolského roverského klubu

Pozvánku na stretnutie roverov – vysokoškolákov si mohli prečítať mnohí vysokoškoláci skoro na všetkých bratislavských školách. Stretli sme sa v Slávičom údolí o 17.30 hod. a potom sme prešli do Univerzitného pastoračného centra.

Rómeo na úvod porozprávala, že na nápad organizovať roverské stretnutia ju priviedol istý pražský roverský VŠ klub. Potom začala zoznamovanie, o ktoré som prišla, pretože som sa odobrala čakať oneskorencov. Ono totiž vôbec nebolo ľahké nás v tom UPC-čku nájsť. Vrátila som sa, keď sa rozprávali, kto študuje akú školu.

Zachytíla som, že sa to tu hemží Trnavčanmi, Žilincanmi, Bystričanmi, Popradčanmi, Martinčanmi, Bratislavčanmi (ospravedlňujem sa všetkým, na ktorých som zabudla). Na rad prišli diáčiky z Veľkej Fatry. Mravec nám k nim čo-to povedal. Pekné, len všetky biele (čím to bude?) Trnavčanky vytasili diáky z Eurocoru. Škoda, že ich bolo len pár. Spomínali, že už je hotová eurocorová vidokazeta (to len tak, keby vás zaujímalo...) V prestávke kvôli ukladaniu diakov, sme si zahrali elektrinu o koláčiky, ktoré zasponzorovali Kormoránky (1. dievč. odd. BA). Pokračovalo sa diákmi z tábora trnavských Bludičiek. Spestrené prezeraním chronologicky od konca tábora. Potom pribudli Teoretik, Krdla, Jazvec a pod. Trnavčanky nás pohostili chlebkami s maslom. Avšak ani Martinčanky sa nedali zahanbiť výbornými koláčikmi. Začali sme plánovať, kedy a ako ďalšie stretnutia. Taktiež treba porozmýšľať nad názvom klubu. A to vám vravím, že sa máte na čo tešiť. Len pozorne sledujte na školách nástenky, určite sa tam raz do mesiaca zjaví pozvánka na VŠ roverský klub. Ak nie ste ešte celkom roveri, alebo nie ste skauti, to vôbec nevadí. Príďte, aspoň nás bude viac. Prvýkrát nás bolo niečo okolo 28 a bolo príjemne. A Rómeo sa tak bála ...

Ibaiva

NANŠANSKÉ PRÍBEHY

komentované Beznožom

Milovaní moji!

Minulá časť Nanšanských príbehov ma teda poriadne vyšťavila, len čo je pravda. Ono to nie je taká sranda, písať všetko tak, ako to chce majster Schorio. On je veľmi múdry, no, bez urážky, predsa len pôsobí v dnešnom svete mierne archaicky (teda pôsobil, nech mu je príroda ľahká...), chce, aby som donekonečna prepisoval a prerábalo svoje rozprávania, aby sa čo najviac priblížili "dokonalejšou pravde". To sa zas reálne nedá, pretože by som potom musel písať, čo mal Všehomír oblečené, koľkokrát sa nadýchol, atď. atď., čím by príbehy stratili všetku svoju dynamickosť a ja by som stratil všetkých svojich čitateľov. Tak isto mi ktosi vytkol, že nepíšem o bežnom, reálnom živote. No ale deti, veď vám hovorím, majte trpezlivosť. Úvody sú vždy ťažké, trvá istý čas, kým vypláva pointa na povrch, napríklad aj teraz tu tliacham namiesto toho, aby som konečne začal o vzniku vtáčikov, vodných živočíchov a

Všehomír v ošiali, alebo Ide do tuhého

Keď tak Všehomír všetko na Zemeguli múdro zariadoval, prichádzal na čoraz viac problémov, ktoré bolo treba riešiť. Postupne povymýšľal mnohé zlepšováky, všetko malo svoj presný účel, miesto a funkciu. Avšak vynoril sa jeden závažný nedostatok - nedostatok miesta. Zvery sa rozmnožovali, že energia VR a TULE len tak drnčala, zrazu sa nebolo kam postaviť. Všade čosi pišťalo, híkalo, krochkalo a vydávalo rôzne zvuky nespokojnosti. Zvieratá nakoniec pokryli celú plochu súše a zašlo to až tak ďaleko, že začali byť navzájom neznášateľní, ba až agresívni, priam začali po sebe prskať a častovať sa nepeknými prívlastkami. A neostalo len pri tom. Istý pavián menom Tartúz sa tak rozčertil, že sotil okolostojace Pakopytníky - trojohé, dnes už vyhynuté živočchy - do vody oceánu. Nastala hromadná panika. Pakopytníky sa urazili, zorganizovali sa a demonštratívne naskákali všetky za svojimi druhmi. Nech ich Všehomír prosil akokoľvek, z vody vyliezť odmietali. Ostali v nej. Vplyvom vody a času im z tela zliezla srst', pokožka im zrohovatela a telá sa i tvarovo prispôbili novému prostrediu. Na kuse tela im chrbtica vyliezla von, čím vytvorila chrbtovú plutvu. Pakopytníkov nasledovalo ešte zopár ďalších živočíšnych druhov, čím vznikla druhová rôznorodosť i v novom prostredí. Postupne všetky zvery, čo sa presťahovali do morí, sa unavili a nedokázali sa udržať na hladine. Začali sa topiť a klesať pod hladinu. Našťastie čerstvá a tým pádom obrovská energia VR a TULE nedala tým úboziakom zahnúť ani pod hladinou, a tak sa rozpútal čulý vodný i podvodný život. Avšak čerstvo morské živočchy nemali čo jesť, veď okrem piesčitého dna vo

vodných priestoroch nič nebolo. A tak bol Všehomír nútený vymyslieť vodné rastliny, rastliny na dne, rastliny na hladine, rastliny medzi dnom a hladinou a čo ja viem, čo ešte. Vodným živočchom sa pri dostatku potravy začalo dariť a zakrátko sa všetky vody hemžili šupinatými telami.

Napriek sťahovaniu do morí sa problém premoženia nevyriešil, práveže sa ešte znásobil. Všehomír si robil oprávnené starosti, ako všetko udržať v norme, aby jeho farma na VR a TULU nevzala skazu.

Vtedy sa k nemu pridružil pavián Tartúz: "Héj, očujú, ujco, ja by som im poradil. Ved to neni normálne, čo sa tu deje. To by mali dajako vyriešiť...."

Všehomíra premkol spravodlivý hnev: "No käd' si taký múdry, tak to vyriáš sám. Nestačí ti, že si vniesol náznášateľnosť a zmätok mädzi zvieratá, ášte by si mi do toho kfrať ráčil?!"

Tartúz sa nenechal vyvíesť z rovnováhy: "Alealealé, ujco, čo sú taký nervozny. Však já by sem im to vyriášil, keby sem ale bol taký múdry jako ony. Keď sem teraz sprostý, nič nezmôžem."

I Všehomír začal dumať. Bolo vidno, že Tartúz má moc, keď dokázal spustiť takú kampaň morského života. Ono by to bolo naozaj lepšie, keď už má tú moc, nech má aj inteligenciu, aby aspoň robil múdre veci. Inak by totiž mohol urobiť hocakú nelogickú vec, čo by mohla ohroziť chod celej Zemegule. I rozhodol sa Tartúza najprv vyskúšať, ako dokáže rozmýšľať. Vytrhol zo zeme steblo trávy, nalámal ho na nerovnaké časti a podal ich Tartúzovi, aby ich zoradil podľa veľkosti.

"No táraz budz múdry", povedal víťazoslávne, keď videl Tartúzove rozpaky.

Tartúz však, keďže bol skutočne nevalnej inteligencie, Všehomírovu uštipačnú poznámku pochopil ako príkaz na zmúdenie. Všehovládcovi nehodno odporovať, nuž Tartúz vsuktku zmúdreľ. Vyjavenému Všehomírovi sa poďakoval a jal sa ísť robiť po Zemeguli poriadky. Všehomír s hlavou v dlaniach z povzdiali sledoval jeho počínanie.

Tartúz sa začal štverať na Všehomírovu pec, teda na jediný vrch Zemegule. Napriek zvyšujúcej sa teplote vytrval vo svojom úsilí a vyškriabal sa až na samý dymiacy vrchol. Tam sa z plných pľúc nadýchol a zakričal, aby to všetci počuli: "Zežerte sa!"

Pravdou ostáva, že ho nepočul nikto, pretože bol predsa len príliš vysoko nad ostatnými. Keď nevidel pod sebou žiadnu zmenu, chvilu uvažoval, nato rozhodne priložil papulu ku komínu pece a ešte raz zvolal: "Zežerte sa!"

To, čo sa dialo potom, nemožno len tak pár vetami opísať. Zvieratá, postávajúce telo vedľa tela, najprv zacítili znepokojivé chvenie zeme, potom sa dunivo ozvala tá Tartúzova replika, sprežádzaná vyfúknutím obrovského množstva sadzí a popola z pece. Nastala hromadná trmavrmá, všetko živé na suchu i vo vode začalo sa v panike navzájom hrýzť a požíerať. Popol zahliľ VR, sadze TULU, v následnej tme sa dialo kruté divadlo. Všehomír sa hneď na začiatku uchýlil tiež na pec, kde postupne hľadali útočisko ďalšie a ďalšie živočíchy. Zatiaľ dole prebiehal boj na život a na smrť, ktorý trval niekoľko dní a noci, koľko, to nikto pre hustú tmú určiť nevedel. Zrazu všetko utíchlo. O pár ďalších dní sa popol a sadze usadili. Všehomír uvidel, že pec je posiatá trašúcimi sa zvieratami, nuž im na povzbudenie predniesol reč. Spomenul, že krajná situácia vyžaduje krajné riešenia, aby krajná situácia nenastala, treba jej vedieť predchádzať. Povolal k zodpovednosti Tartúza a ten už vedel, čo urobí. Zistil, ktoré zvieratá prežili a tie potom zadelil do skupín podľa potraviny. Urobil to múdro a spravodlivo, aby všetky skupiny mali šancu prežiť. Po tomto utriedení dal všetkým dva dni náskokový čas, aby sa rozliezli po Zemeguli a našli si skrýše. Mäsožravce nesmeli za ten čas nikoho zabiť, mali povolenie iba na požíranie uhynutých jedincov, ktorých ohlodané telá sa považovali všade naokolo. Kým sa zvery rozliezali, zabehol Tartúz ku morskému brehu a urobil poriadok aj medzi vodnými živočíchmi.

O dva dni zvieratá svorne zahájili hru **na jedlo a hlad** a v pokojnej, nestresovej atmosfére sa páslí, požírali, alebo aj páslí aj požírali.

Našla sa však skupinka zvierat, ktorá sa ukryla vo vonkajších puklinách pece a zadelenie do skupín nepočula. Ostala žiť na peci, neriadiac sa žiadnymi zákonmi. Najpočetnejšie z nich boli azda ovce, ťavy a kozy. Pretože na peci nič nerástlo, živili sa mäsitou stravou.

I nastal na Zemeguli relatívny klúd. Udupané rastliny znova vyrašili, zvierat bol primeraný počet, akurát mnohé kosti, trčiace z trávín pripomínali nedávnu udalosť.

Jedného rána sa Všehomír zobudil so zvláštnym pocitom, akoby mu hlava oťažela. Otvoril oči a vidí chlpatý zadok. To si vtákopysk zasadol na hlavu Všehovládcovu a odpočíval. Všehomír sa rozhodol dať tomu opovážlivcovi príučku. Z celej sily ho pokúsil do toho jeho chlpateho tela. Vtákopysk preľaknuto zvrieskol a vyskočil vysoko nad zem. Vyskočil až tak vysoko, že preletel cez VR a pár kvapiek nápoja uviazlo mu v hrdle. Vtedy nastala pozoruhodná zmena. Telo sa mu zväčšilo, srst sa zmenila na zlatisté perie a vtákopysk začal lietať. Pristál vedľa Všehomíra, štyrikrát väčší, než on. A že vtákopysk je tvor vďačný, malého Všehomíra nielenže nezožral, ale sa mu aj ponúkol, že mu bude slúžiť. I nazval Všehomír vtákopyska kačicou Čak-Čak.

Čak-Čak sa stala v priebehu dejín Všehomírovým poslom a mnohokrát zvrátila beh nanšanských dejín. Keď videl Všehomír netypickosť zjavu kačice Čak-Čak, povedal si, že takých živočíchov musí spraviť viac, avšak menších, aby ladili oku a nebudili obavy. Vzlietla kačica Čak-Čak a krúžila nad krajinou, všetko malé hýbuce sa zbierala do zobáka a keď už mala zobák plný, vyletela nad VR a zobák otvorila. Malé živočíchy padajúc cez VR menili sa na vtáčstvo rôzneho tvaru i veľkosti.

Všehomír sa tešil, ako to všetko na tej jeho potravinovej farme prekvitá a funguje, no uvedomil si, že čosi tu ešte chýba. Čo, to si už povieme nabudúce.

Dúfam, milí moji, že ešte zvládnete chápať súvislosti, pretože čo nevidieť sa zjaví človek a s ním aj začiatok nelogičnosti tohto sveta. Prajem vám mnoho zdraru

BEZNOŽ

P.S: Ako ste si istotne všimli, Nan-šančania mali úplne opačnú predstavu, čo sa týka vývoja života na Zemi. Darvinisti by určite škripali zubami nad tvrdením, že najprv bol život na súši, až potom sa presťahoval do vody, takisto vývoj pomocou degenerovania by im bol proti srsti. Avšak kto to už dnes môže vedieť, ako to vlastne všetko vtedy bolo. Keď si ale zoberieme, že nanšanskí mudrci žili niekoľko tisícročí pred súčasnými vedcami, mali možno informácie čerstvejšie, a tým aj pravdivejšie. Ktohovie.

Vianočný super IQ-test

Vážení sviatoční skauti a aj ostatné sestry a bratia, končí sa čas predvianočného besnenia, nezmyselného zháňania - darčiekov, predmetov, ktoré si povymieňate navzájom s otázkou: "Čo to malo byť pred tým, než to vyhodím?" Ale o chvíľu nastane tá skutočná vianočná atmosféra - pokoj v duši a tiež v obývačke, vyťahnete nejakú dobrú knihu, alebo (dajbože) Médium. Pohodlne sa usalašíte ako na salaši a začínate čítať. Ako ináč: IQ-test, tentoraz super a ešte aj vianočný.

1. Nehýb sa, Karol! Ne...po...hni...sa!

- a) Karol je škorpion a je to varovanie pred neuváženými krokmi, ktoré by Karol - Škorpion mohol napáchať.
- b) Otecko, idúc okolo, našiel svojho syna spať pod kaktusom. Situácia je netušená, ocko nevie, čo urobiť a žmolí si čiapku na hlave. Toto je smiešne?
- c) Nie je to čiapka, ale Karol drží v ruke kameň. Škorpion ho však stručným upozornením varuje, aby neurobil neuvážený krok, lebo za seba neručí.
- d) Karol je kamarát, ktorý leží s vypúlenými očami. Má ich vypúlené buď preto, že sa škorpion činil, ale potom je upozorňovanie zbytočné alebo iná možnosť je tá, že ich má vypúlené preto, aby mohol intenzívnejšie vnímať, čo sa bude diať nablízku. Na...blíz...ku!
- e) Nekarol drží v ruke kameň, chce sa zbaviť obidvoch Karolov - ležiacieho kamaráta a Karola - škorpiona, a preto ich upozorňuje, aby sa nehýbali. Nie je totiž isté, či dobre trafiť.

2. Zachovaj kľud. Pozeraj, čo povedali Billovi.

- a) Výhodou je, že tu netreba hádať, kto je Bill a kto mu mal niečo povedať. Len prečo treba zachovávať kľud?
- b) Otázka znie: Kto strelil tie tri šípy navyše? Alebo ich tam Bill už mal z predchádzajúceho kola koalíčných rozhovorov?
- c) Čo celý vtip znamená? Nemalo byť v texte iné znenie, napr: "Počúvaj, čo hovoria Billovi"? Ako môže niekto pozeráť, čo iný hovorí? Leda že by boli všetci hluchonemí.
- d) Indiáni nastrieľali šípy do určitého obrazca, ktorým vyjadrili svoje posolstvo. Otázka je taká, že či túto správu bude mať kto prečítať, keď "obrázkom" vytvoreným šípami vyjadria ešte zo dve-tri vety.
- e) Dvaja Billovi kamaráti jazdia na jednom koňovi (koni). Jeden upozorňuje druhého, že nech sa nemyká, lebo obaja padnú zo sedadla a naznačuje tiež, že Billov kôň sa práve uvoľnil, čo umožní teoreticky rýchlejšiu jazdu.

3. Och, páni, zase škrečky!

- a) Ako budú jesť, keď nemajú ruky? Papuľou si preložia škrečka na tanier (ako medzistanicu) a potom ho znova uchopia tlamou?
- b) Ani vás by to nebavilo: Každý deň na obed Hot-dog!
- c) Dieťa hada a hadice býva priberčivé. Chcelo by to nejakú myš alebo piskora, nie samé škrečky.
- d) Aké škrečky? Veď to sú hady!!!
- e) Som zvedavý (á), čím platia v reštaurácii hady? Odpoveď: neplatia - Plazia...sa.

4. Bez slov.

- a) To sú psy! Miesto toho, aby dávali prvú pomoc, tak sa hrajú.
- b) Psy - naopak - dúfajú, že takto sa dáva prvá pomoc človeku v bezvedomí.
- e) Text by mohol znieť: "Touto nohou nás kopal!"
- d) Psie žarty, tým ja nerozumiem
- e) Psy sa tešia, že objavili lysenkovské metódy oživovania mŕtvych. Chlapík však nie je mŕtvý, ale je namol.

5. Pohyblivý piesok. Buď pripravený!

- a) Je to o nás, o skautoch. Smiešne by to bolo, keby to aj v živote nebolo rovnako ako vo vtipе.
- b) Je jasné, že tabuľka mala byť z každej strany a nie zamaskovaná v kríkoch. Je to taký slovenský vtip. Keď niekto padne do jamy, všetci prepuknú do divokého smiechu.
- c) Je mi záhadou, ako sa radca družiny (alebo vodca?) dostal až takmer na koniec pohyblivých pieskov - prepadávacieho bahna, či čo to je?
- e) Skauti na nebezpečné miesto odložili čiapky a klobúk, aby tak varovali ostatných návštevníkov. Skauti by si zaslúžili aspoň vyznamenanie ale... Kde sú vlastne?

6. Hohó, hohó! Myslím, že mám pľuzgier.

- a) Chlapík, ktorý sa hlási, očividne riskuje. Zrejme je odvážny.
- b) Chlapík, ktorý sa hlási, síce riskuje, ale nie preto, žeby bol odvážny. Jednoducho, ten pľuzgier tak preukrutne bolí!!!!
- c) Chlapík sa hlási, že chce jednu švihnúť po chrbte,

ale strážca sa vyhovára, že nemôže, lebo má pluzgier.

d) Nečudujem sa, že galejníci majú pluzgier. Oni sú totiž už dávno na brehu, ba dokonca už idú do kopcov.

e) Pripomína mi to tento vtíp: Kapitán lode hovorí galejníkom: "Mám pre vás dve správy - jednu dobrú a druhú zlú. Tak najprv tú dobrú. Dnes mám narodeniny, a tak každý z vás dostane na obed kura." Zavládne všeobecná radosť a usmiaty kapitán pokračuje: "No a tá druhá správa - dnes mám narodeniny a poobede si chcem zalyžovať na vodných lyžiach."

7. Áno, Sylvia. U mňa tiež. A práve keď v telke dávali Alfa!

a) Nie je isté, či teta býva na kopci, či na brehu mora. Ak na kopci (nie je to príliš múdre - anténa je

zároveň hromozvod), potom, okrem búrky, by príjem nemusel byť zlý. To viete, stačí však aj rádiolokátor v blízkosti domu...

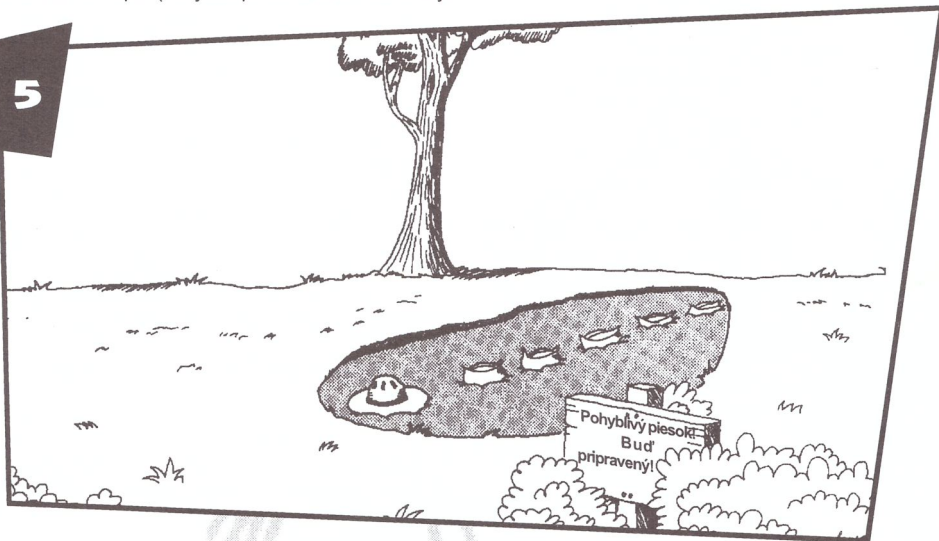
b) Vôbec to nechápem, to nemá káblovku? Asi sa jedná o starý vtíp.

c) Zaujímavé na vtipe je, že môže telefonovať pri tom rachote. Ak sa totiž takéto čudo chce udržať vo vzduchu, musí mať slušné ventilátory. Alebo rýchlosť.

d) Vtíp je v tom, že teta pozerá von oknom a ... Nevíď.

e) Na obec nalietať vojenské zariadenia mimozemšťanov a schválne rušia televízory, aby sa občania nedozvedeli, čo sa deje. Alebo sa jedná o efekt zvaný v elektrotechnike "Faradayova klieťka"?

5

Médium hľadá človeka, ktorý sa rozumie počítačom

Váš časopis Médium potrebuje pomôcť. Hľadáme ďalšieho človeka, ktorý je ochotný zdarma pomáhať nášmu tímu grafikov pri zalamovaní Média. Pri tejto práci sa treba vedieť pohrať s programami ADOBE PAGEMAKER a ADOBE PHOTOSHOP, no dokážeme vás v tom aj zaškoliť. Stačí teda, ak ste skúsení užívateľia PC, máte radi skauting a ste ochotní obetovať trochu času. Ozvite sa na adrese Média, ktorú nájdete v tiráži.

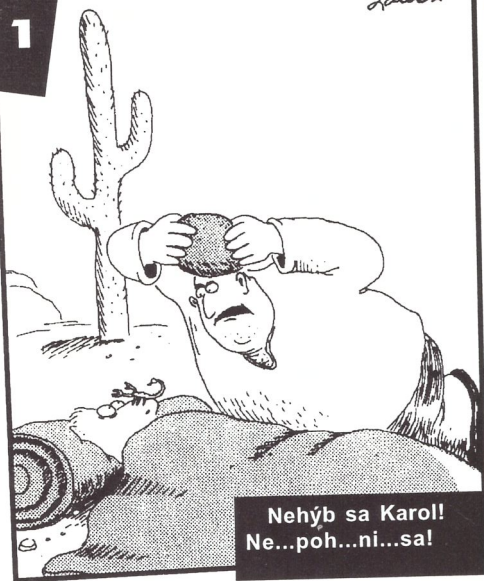
Médium hľadá nových redaktorov

Ste roveri alebo dospelí skauti, máte nápady a viete zaujímavo písať? Staňte sa redaktormi alebo prispievateľmi Média. Prezentujte svoj oddiel pred čitateľmi z celého Slovenska. Ozvite sa na adrese Média, ktorú nájdete v tiráži.

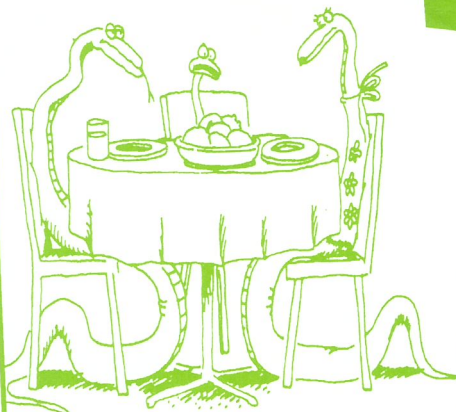
1

Lavon

Nehýb sa Karol!
Ne...poh...ni...sa!

3

Och, páni, zase
škrečky!

Lavon

2

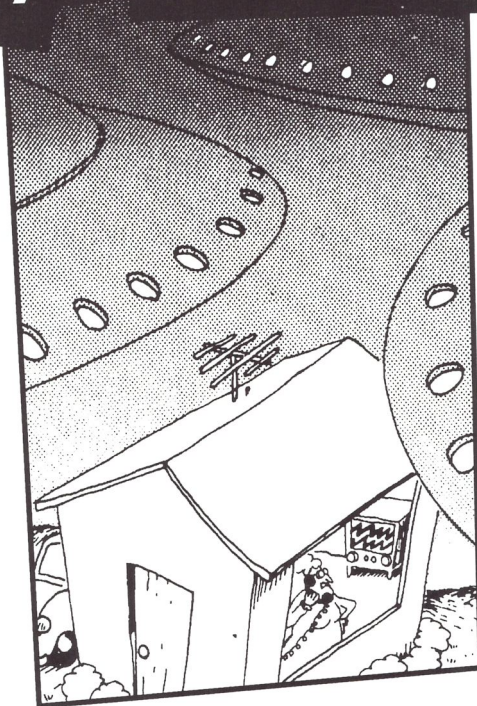

Zachovaj kľud.
Pozerať, čo povedali
Billovi.

Lavon

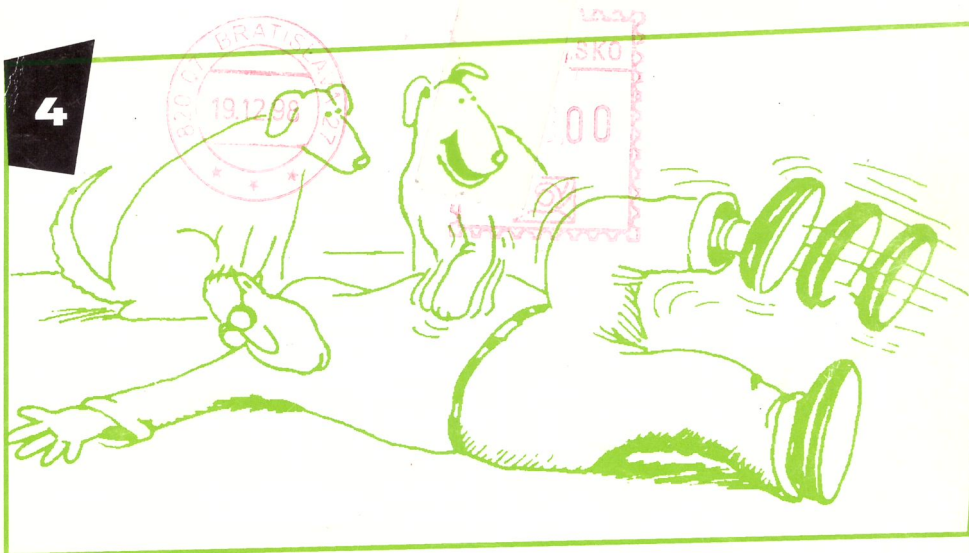
7

Áno Sylvia. U mňa tiež. A
práve uprostred seriálu Alf

4

odosielateľ:

Slovenský skauting
redakcia Médium
Heyrovského 2
841 03 Bratislava
tel.,fax:07/6478 0740
email: medium@scouting.sk

Mondočková Lucia
Horná Kráľová č. d.
951 32 okr. Šaľa

Médium, časopis so skautským duchom.

Vydavateľ: Bratislavská skautská rada - BSR.

Šéfredaktor: Pavel Hrica, email: hrica@scouting.sk

Redakčná rada: Pavol Fandák, Zuzana Tkáčiková, Martin Tomko, Milan Bohunický,
Iva Paštrnáková, Ján Wittner, Jenda Potúček

Stáli spolupracovníci redakcie: Dodo Minarič, Hela Ficeková

Grafická úprava: Juraj Vajda, Marek Radvanský

Redakcia: Mesačná 10, 821 02 Bratislava, tel./zázn.: 07/6478 0740

email: medium@scouting.sk

Internet: <http://www.scouting.sk/medium>

Toto číslo vyšlo 10.12.1998

Registračné číslo 1371/96, tematická skupina 13.

Tento časopis vychádza s podporou POPDM MŠ SR

